



การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี
เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

STUDY PATTERN ON KAREN WOVEN FABRIC : A CASE STUDY OF
TAPERNKE KAREN VILLAGE , SUPHAN BURI PROVINCE



บุศราวดี พุ่มพวง
BUSARAVADEE PHUMPHOUNG

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปีการศึกษา 2556

สารนิพนธ์

การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี

เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

STUDY PATTERN ON KAREN WOVEN FABRIC : A CASE STUDY OF

TAPERNKE KAREN VILLAGE , SUPHAN BURI PROVINCE



บุศราวดี พุ่มพวง

BUSARAVADEE PHUMPHOUNG

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาโครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

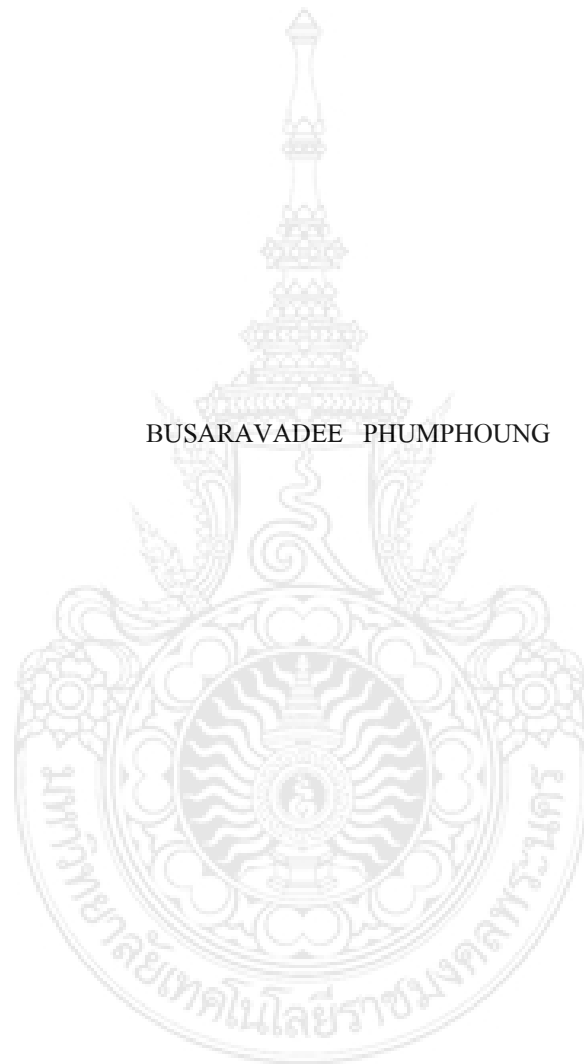
ตามหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปีการศึกษา 2556

STUDY PATTERN ON KAREN WOVEN FABRIC : A CASE STUDY OF
TAPERNKE KAREN VILLAGE , SUPHAN BURI PROVINCE



THIS PROJECT REPORT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF TECHNOLOGY PROGRAM
IN TEXTILE PRODUCT DESIGN DEPARTMENT OF TEXTILE PRODUCT
DESIGN FACULTY OF INDUSTRIAL TEXTILES AND FASHION DESIGN
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY PHRA NAKHON

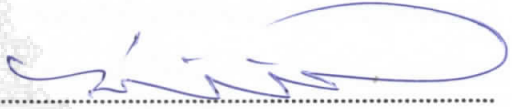
ชื่อโครงการ การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี
เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

ชื่อนักศึกษา นางสาวนุศราวดี พุ่มพวง

สาขาวิชา ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

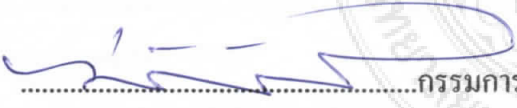
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรุงญ์ คล้ายจ้อย
นาย ศรัณย์ จันทร์แก้ว

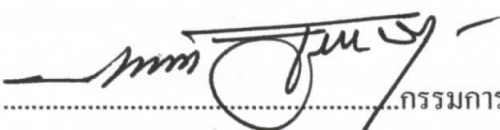
สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้นำโครงการนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต


.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ อริยะเศเรื่อ)
หัวหน้าสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

คณะกรรมการสอบโครงการ

 ประธานกรรมการ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรุงญ์ คล้ายจ้อย) (นายศรัณย์ จันทร์แก้ว)

 กรรมการ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ อริยะเศเรื่อ) (นางกัญญา ญาณวิโรจน์)

 กรรมการ กรรมการ
(นายทวีศักดิ์ สาสงเคราะห์) (นางชลธิชา สาริกานนท์)

ลิขสิทธิ์ของสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

ชื่อโครงการ	การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
ชื่อนักศึกษา	นางสาวนุศราวดี พุ่มพวง
สาขาวิชา	ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ คล้ายจ้อย นาย ศรัณย์ จันทร์แก้ว
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

โครงการการศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี การศึกษาลวดลาย การใช้สีของผ้าทอกะเหรี่ยง ด้วยการสัมภาษณ์คนทอผ้าที่เป็นชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้ทราบถึงผ้ากะเหรี่ยงและการใช้สีในการทอลวดลายของผ้าจะเป็นลายจก ลายจิดและลวดลายเป็นแบบเรขาคณิต เช่นลายเนอูงเก ลายอะคูสะ ลายเจตุ๊กเก ลายชะมิตาและลายอะค่อไท ซึ่งสีที่ใช้มีสีสังเคราะห์และสีธรรมชาติ ส่วนมากจะเป็นลวดลายดั้งเดิมที่ชาวกะเหรี่ยงทำสืบทอดกันมา จากแบบสอบถามความต้องการของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ กระเป๋าสตรี ได้แรงบันดาลใจ ซึ่งศิลปะอาร์ตเดโคโค นี้มีลักษณะเป็นมุมและความเป็นเหลี่ยมที่มาจากมุมเหลี่ยมของยอดตึก เครื่องประดับ เพอร์นิเจอร์ เพื่อให้ได้รูปทรงของผลิตภัณฑ์ ให้สัมพันธ์กับผ้าทอกะเหรี่ยง ที่มีลวดลายเป็นเรขาคณิต โดยนำเทรนด์สี 2014 มาใช้ในการเลือกโทนสีของผ้าซึ่งเป็น ผ้าทอข้อมสีธรรมชาติและวัสดุประกอบผลิตภัณฑ์ ให้เหมาะสมกับแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดโคโค

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าทอชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านรูปทรงออกแบบรูปทรงผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับแนวความคิดอาร์ตเดโคโค (Art Deco) มากที่สุด (ร้อยละ65) รูปทรงมีความทันสมัยมากที่สุด (ร้อยละ57) การใช้คู่สีของผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ60) สีของผลิตภัณฑ์มีความสอดคล้องกับเทรนด์สี 2014 มากที่สุด (ร้อยละ47) ผ้าทอกะเหรี่ยงกับหนังเทียม PU เมื่อนำมาคู่กันมีความลงตัวมากที่สุด (ร้อยละ51) ผ้าทอกะเหรี่ยงกับหนังPUมีความคงทนต่อการใช้งานมาก (ร้อยละ39) ผลิตภัณฑ์สามารถปรับรูปทรงได้ทำให้เหมาะสมในการใช้สอยมากที่สุด (ร้อยละ45) ผลิตภัณฑ์มีเนื้อที่และการจัดเก็บเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ58)

Title : Study Pattern On Karen Woven Fabric : A Case Study Of
Tapernke Karen Village , Suphan Buri Province

Member : Miss. Busaravadee Phumphoung

Department : Textile Product Design

Advisor : Assistant Professor Charoon Klaichoi
Mr. Sarun Jankaew

Year : 2013

Abstract

The objectives of this study were (1) to find out the Karen weaving in the style of Karen, Tapernki, Suphan Buri and (2) to study the design and color used for Karen fabric weaving.

Interview was the selected instrument to find out the information relating to Karen fabric weaving. The sample was Karen weavers from Tapernki, Suphan Buri. The finding illustrated that the popular patterns for weaving were “Chok” and “Kid”. Geometric figure such as “Ne-Oun-Ge”, “A-Ku-Sa”, “Cher-Tuk-Ke”, “Cha-Mi-Ta” and “A-Kor-Tai” were the popular patterns for weaving as well. The color chosen for weaving were both synthetic color and natural color. These were the old patterns inherited by Karen.

The research show the result that the sample’s demand was bag made for woman. The pattern of the weaving was inspired by the concept of Art Deco which characterized by spire, decorations and furniture. The researcher applied the concept of Art deco with the Karen weaving which characterized by geometric design. By bring the color trend in year 2014 to choose the weaving tone. Dyed fabric in natural color was chosen in order to be proper with Art Deco concept.

The evaluation of the sample was satisfy with Karens textile products by Karens, Tepernki, Suphan Buri were as follows: (1) the design of the product was 65% fitting for Art Deco concept; (2) the design of the products was 57% in vogue; (3) the color design of the products were 60% fitting; (4) the color of the products were 47% conform with the color trend of year 2014; (5) woven Karen fabric was 51% fitting for accompanying with PU leather; (6) the strength of woven Karen fabric accompanied with PU leather was 39%; (7) The products was 45% proper for the purposes of using; and (8) the size of the products was 58% proper for storage.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ คล้ายจ้อยและอาจารย์ศรัณย์ จันทร์แก้ว ที่ได้คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ จนโครงการนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณคณะอาจารย์ในสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอทุกท่านที่ให้คำปรึกษาและ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำโครงการนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณนางบานเย็น งานยิ่ง ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีและเป็นผู้ทอผ้า

ขอขอบคุณคุณพ่อและคุณแม่ ที่คอยช่วยเหลือทางด้านทุนทรัพย์ คอยให้คำปรึกษา คำแนะนำและให้กำลังใจในการทำงานมาตลอด

ขอขอบคุณท่านเจ้าของหนังสือและเอกสารต่างๆ ที่ได้นำผลงานของท่านทั้งหลายมาศึกษา และอ้างอิงซึ่งหนังสือของท่านนั้นมีประโยชน์มากในการศึกษาหาข้อมูล ทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณรุ่นพี่ สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่คำแนะนำและคอยช่วยเหลือใน ด้านต่างๆ มาโดยตลอด

ขอขอบคุณเพื่อนๆ สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอทุกคนที่ให้กำลังใจและคอย ช่วยเหลือในด้านต่างๆ มาโดยตลอด

โครงการนี้ได้รับอุดหนุนงบประมาณจากโครงการส่งเสริมสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมเพื่อ คนรุ่นใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บุศรวาดิ พุ่มพวง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในโครงการ	2
1.4 ขอบเขตของโครงการ	2
1.5 ประโยชน์ที่จะได้จากโครงการ	3
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในโครงการ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสุพรรณบุรี	4
2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์หมู่บ้านกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรี	8
2.3 สัทธิรรมชาติและสารกระตุ้น	41
2.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกระเป่า	57
2.5 วัสดุ อุปกรณ์ในการทำกระเป่า	66
2.6 การออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	70
2.7 หลักกายศาสตร์	83
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	89

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินโครงการ	91
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	91
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	93
3.4 การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล	94
บทที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	95
4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	95
4.2 การวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง	96
4.3 การวิเคราะห์แนวความคิด รูปแบบ ลวดลาย และการเลือกใช้สีผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	100
4.4 การวิเคราะห์ความต้องการ ของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ และออกแบบแฟชั่น	105
4.5 การวิเคราะห์ความต้องการ ลวดลาย ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	110
4.6 การวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้าน รูปทรง การใช้สี วัสดุ การใช้สอย	114
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	118
5.1 สรุปผลการศึกษา	118
5.2 ข้อเสนอแนะ	118
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก	122
ภาคผนวก ก	123
ภาคผนวก ข	151
ประวัติผู้เขียน	180

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	6
2.2	6
2.3	7
2.4	7
2.5	7
2.6	8
2.7	8
2.8	10
2.9	12
2.10	13
2.11	14
2.12	15
2.13	16
2.14	16
2.15	17
2.16	17
2.17	18
2.18	18
2.19	19
2.20	19
2.21	19
2.22	20
2.23	20
2.24	20
2.25	21
2.26	21

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
2.27	ลวดลายนิยมปักให้ลูกสาวตั้งแต่อายุ 4-5 เดือน	22
2.28	โครงสร้างลายและลายจกเสื่อเชอ ไคว่มือฟู	23
2.29	โครงสร้างลายและลายจกเสื่ออะคู้ท่าย 24	24
2.30	โครงสร้างลายและลายจกเสื่ออะคู้ท่าย 4	24
2.31	โครงสร้างลายและลายจกเสื่อเชอรวงท่าย	24
2.32	โครงสร้างลายและลายจกเสื่ออะคองท่าย	25
2.33	โครงสร้างลายและลายจกเสื่อเชอ ไคว่มือ	25
2.34	โครงสร้างลายและลายจกเสื่ออะคู้ท่าย 1	25
2.35	โครงสร้างลายและลายจกเสื่อเชอชิงเบย	26
2.36	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะไยคู้ง 6	26
2.37	โครงสร้างลายและลายจกชั้นถู่เซ็งบุง 3	26
2.38	โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอเกี้ย 7	27
2.29	โครงสร้างลายและลายจกชั้นไคเซ็งเท็ง 5	27
2.40	โครงสร้างลายและลายจกชั้นท้องละบุงบุง 4	27
2.41	โครงสร้างลายและลายจกชั้นไคเซ็งเท็ง 3	28
2.42	โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอมีซ่า 5	28
2.43	โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอเซยทา 9	28
2.44	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะมีซ่า 9	29
2.45	โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอคิวฟู 9	29
2.46	โครงสร้างลายและลายจกชั้นถู่ละบุง	29
2.47	โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอเมซ่าฟู 7	30
2.48	โครงสร้างลายและลายจกชั้นคี่ผ้า	30
2.49	โครงสร้างลายและลายจกชั้นช่องพุดอง 7	30
2.50	โครงสร้างลายและลายจกชั้นพู่พุดะพูพะคู้ 7	31
2.51	โครงสร้างลายและลายจกชั้นคู้เปยชัยเปย 7	31
2.52	โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอ โคลงซ้อ	31

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
2.53	โครงสร้างลายและลายจกชั้นคี่มือ.	32
2.54	โครงสร้างลายและลายจกชั้นพู่คู่เดียว 7	32
2.55	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	32
2.56	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	33
2.57	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	33
2.58	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	34
2.59	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	34
2.60	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	34
2.61	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	35
2.62	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	35
2.63	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	35
2.64	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	36
2.65	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	36
2.66	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	36
2.67	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	37
2.68	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	37
2.69	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	37
2.70	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	38
2.71	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	38
2.72	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	38
2.73	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	39
2.74	โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลวง	39
2.75	การปั่นด้าย	39
2.76	เครื่องทอที่เอวเมื่อเรียงขึ้นเส้นด้ายเสร็จ	40
2.77	เสื้อผ้าทอชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี	41
2.78	ผ้าถุงชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี	41

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.79 ผลมะเกลือ	43
2.80 ใบสาบเสือ	44
2.81 ใบหูกวาง	45
2.82 ดอกปู้เจ้า	46
2.83 ต้นหมาก	47
2.84 กระจินเทศ(กระจินดอกหอม)	48
2.85 ต้นยูคาลิปตัส	49
2.86 ต้นมะละกอ	50
2.87 ลูกข่อยป่าและรากข่อยป่า	51
2.88 สารส้ม	53
2.89 ปูนขาว	54
2.90 กระเป๋าคงรูป	58
2.91 กระเป๋าไม่คงรูป	58
2.92 กระเป๋าถึงคงรูป	59
2.93 กระเป๋าต่างค์	59
2.94 กระเป๋าเศษเหรียญ	60
2.95 กระเป๋าใบแบน	60
2.96 กระเป๋านิบบหรือถื่อ	61
2.97 กระเป๋าค้างข้อมือ	61
2.98 กระเป๋าสะพาย (Hobo Bag)	62
2.99 กระเป๋าทูหัว (Top Handle Bag)	62
2.100 กระเป๋าเอกสาร (Messenger Bag)	62
2.101 กระเป๋าสะพาย (Tote Bag)	63
2.102 กระเป๋าสะพายหลัง (Back Pack)	63
2.103 กระเป๋าเดินทาง (Travel luggage)	64
2.104 ซิป	67

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.105 กระคุมแบบที่มีหัว	68
2.106 กระคุมแบบที่ไม่มีหัวหรือกระคุมแม่เหล็ก	68
2.107 ห่วงคล้อง	69
2.108 ตะขอเกี่ยว	69
2.109 ตาไก่	69
2.110 ลายเส้นจากรูปทรงเรขาคณิตใน Art Deco	81
2.111 เทรนดส์ปี 2014	83
2.112 โทนสีของผลิตภัณฑ์	83
2.113 ขนาดรีสมการเอื่อม	86
2.114 การเคลื่อนไหวส่วนหัวไหล่	86
2.115 การเคลื่อนไหวส่วนข้อศอก	87
2.116 การเคลื่อนไหวส่วนข้อมือ	87
2.117 การเคลื่อนไหวนิ้ว	87
2.118 ความสามารถของมือที่ใช้จับจะต้องมีช่วงห่างประมาณ 3 ¼ นิ้ว	88
2.119 การสะพายกระเป๋า	89
2.120 การถือกระเป๋า	89
4.1 สัมภาษณ์นางบานเย็น งามยิ่ง ซึ่งเป็นคนทอผ้ากะเหรี่ยงของหมู่บ้านตะเพินคี	96
4.2 กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม	96
4.3 ศิลปะอาร์ตเดคโค	100
4.4 ผ้าย้อมสีธรรมชาติกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	103
4.5 ผ้าย้อมสีสังเคราะห์กะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	103
4.6 เทรนดส์ปี 2014	104
4.7 โทนสีของผลิตภัณฑ์	104

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.8 ผ้าข้อมสี่ธรรมชาดิกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	104
4.9 ผ้าข้อมสี่สังเคราะห์กะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	105



สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การย้อมสีธรรมชาติ	55
2.2 ตัวเลขอัตราส่วนระหว่างมิติส่วนต่างๆของร่างกาย	85
2.3 ตัวเลขขนาดรัศมีการเอื่อมในระยะต่างๆ	86
2.4 ขนาดสัดส่วนร่างกายโดนเฉลี่ยการใช้งานกระเป๋าแบบต่างๆ	88
4.1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	97
4.2 ความต้องการด้านต่างๆ เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	98
4.3 การวิเคราะห์ การนำรูปแบบศิลปะอาร์ตเดคโค (Art Deco) โดยการตัดทอนเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	101
4.4 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	106
4.5 การวิเคราะห์ความต้องการรูปรทรง ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดคโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	107
4.6 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	111
4.7 ความต้องการลวดลาย ผ้าทอกะเหรี่ยงที่เหมาะสมกับรูปรทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	112
4.8 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	114
4.9 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	115

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

กะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ อายุร่วม 200 ปี มีชาวกะเหรี่ยงที่อพยพมาจากที่อื่นมาตั้งเป็นกลุ่ม เป็นหมู่บ้านซึ่งมีเพียง 3-4 หลังคาเรือน ต่อมาก็มีชาวกะเหรี่ยงจากกลุ่มบ้านเคอเพอวี ที่ตั้งบ้านอยู่บริเวณกึ่งกลางกาญจนบุรีกับสุพรรณบุรี อพยพมา สมทบด้วยส่วนหนึ่ง เพื่อหนีจากโรคไข้ทรพิษที่กำลังระบาด ทำให้มีจำนวนผู้คนเพิ่มมากขึ้นหลังจากนั้นจึงจัดตั้งเป็นหมู่บ้านตะเพินคี ตะเพิน หมายถึง ลำห้วย คี หมายถึง ยอดหรือจุดสูงสุดเมื่อนำมารวมกัน ตะเพินคี หมายถึง ลำห้วยที่ใหญ่มาจากยอดเขาสูงสุด

อาชีพของกะเหรี่ยงคือการปลูกข้าวไร่กินเอง โดย ทำไร่หมุนเวียน ปลูกผักเป็นต้น การทอผ้า ยังคงเป็นลักษณะทำเพื่อใช้เองในครอบครัว(กุลธิดา สืบหล้า, 2544 :11) ลักษณะของเครื่องทอผ้าจะเป็นแบบกี่เอว ไม่มีขาตั้งเหมือนกับของคนพื้นราบ แต่ผูกขึงเครื่องเส้นด้ายยืนด้านปลายไว้กับกิ่ง ซึ่งข้อจำกัดของกี่เอว คือ ทอผ้าได้หน้าแคบเพราะหน้าผ้าจะกว้างไม่เกินช่วงกว้างของลำตัวผู้ทอเมื่อจะทำเสื้อ กางเกงหรือผ้าใช้สอยอื่นๆจึงต้องตัดต่อผ้าตามแบบที่ต้องการ จุดเด่นของกี่เอว คือ เคลื่อนย้ายไปทอที่ใดก็ได้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,2545:31)

การทอผ้ายังคงเป็นลักษณะทำเพื่อใช้เองมีลักษณะพิเศษ คือ การวางแถบสีวางบนตัวชิ้น โดยผ้ากะเหรี่ยงจะวางแถบสีต่อการใช้สีของเส้นด้ายจะเป็นสีที่สดใส ส่วนใหญ่จะเป็นสีชมพู แดง แสด ซึ่งผ้าบางผืนเมื่อทอออกมาดูคล้ายด้านหน้าและด้านหลังจะไม่เหมือนกันหรือด้านหน้าเป็นลวดลายแต่ด้านหลังไม่มีลายนับเป็นภูมิปัญญาและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคีที่ควรอนุรักษ์ไว้ ผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคีที่มีเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันล้ำค่าเป็นตำนานผ้าที่มีการใช้สอยในกลุ่มชนเผ่าเท่านั้น ความงามของลวดลายและสีสันทันที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

จากการศึกษาผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคีที่มีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมอันล้ำค่าเป็นตำนานผ้าที่มีการใช้สอยกันในกลุ่มชนเผ่าเท่านั้น ความงามของลวดลายและสีสันทันที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ตลอดจนเทคนิคการทอผ้าควรค่าแก่การอนุรักษ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สืบทอดการทอผ้า การนำผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอเพื่อเป็นการสร้างงานและเป็น

แนวทางการสร้างมูลค่า สร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์และสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมการทอผ้ากะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ให้อยู่กับคนไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ของชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาลวดลาย และการใช้สีของผ้าชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าทอชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี

1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในโครงการ

การศึกษาลวดลายและการนำผ้าทอกะเหรี่ยงมาออกแบบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างมูลค่า และผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมการทอผ้าที่อยู่คู่กับคนไทย อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงและผลิตภัณฑ์

(www.gotoknow.org/14/07/56)

แนวความคิดในการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมักเป็นลักษณะของการนำเสนอเรื่องราวของงานออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยการขยายความคิดว่าสิ่งนั้นสร้างมาจากรากเหง้าของเราอย่างไรแฝงด้วยปรัชญาความเชื่อความศรัทธาใฝ่ฝัน และมันมีเสน่ห์ ที่ทำให้ดำรงได้ยาวนาน เช่นนั้น แล้วเราในฐานะของชนรุ่นหลังได้ให้คุณค่ากับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สั่งสมมานานปีนั้นมากน้อยเพียงไร การสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีนี้นอกจากความภูมิใจของนักออกแบบแล้วยังเป็นความภูมิใจของคนในท้องถิ่นด้วย(วัชรินทร์ จรุงจิตสุทร. 2548:146)

จากแนวความคิดเบื้องต้นที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นการบูรณาการโดยนำศิลปะของยุคอาร์ตเดคโคที่มีรูปทรงเรขาคณิตมีลายเส้นตรงต่างๆ และลายซิกแซ็ก ซึ่งเป็นลวดลายที่โดดเด่น มาใช้ในผ้าทอกะเหรี่ยงและตัวผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นการนำผ้าทอกะเหรี่ยงมาร่วมประยุกต์เพื่อในการออกแบบร่วมกับวัสดุอื่นๆ

1.4 ขอบเขตโครงการ

การสร้างสรรค์พัฒนาผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงาม เหมาะสมกับรูปแบบการใช้สอย โดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

- 1.4.1 ศึกษาผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
- 1.4.2 ศึกษาแรงบันดาลใจที่ได้จากศิลปะอาร์ตเดคโคเพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์
- 1.4.3 ศึกษาหลักการออกแบบกระเป๋า เพื่อกำหนดแนวทางในการออกแบบ
- 1.4.4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่มาร่วมงาน โอท็อป ณ อาคารชาเลนเจอร์ฮอลล์ อิมแพคเมืองทองธานี จำนวน 100 คน

1.5 ประโยชน์ที่จะได้จากโครงการ

- 1.5.1 ได้องค์ความรู้จากศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ของชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
- 1.5.2 ได้ลวดลายที่เหมาะสมและการใช้สีลวดลายของผ้าชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
- 1.5.3 ได้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าทอชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

1.6 นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในโครงการ

- 1.6.1 ตะเพินคี หมายถึง ลำห้วยที่ใหญ่มาจากยอดเขาสูงสุด
- 1.6.2 กะเหรี่ยงด้ายเหลือง คือ หมู่บ้านตะเพินคีนับถือศาสนาพุทธ มีบุคคลน่านับถือ คือ เจ้าวัด มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพ คือ จูพามณี
- 1.6.3 กี่เอว หมายถึง เครื่องทอผ้าเมื่อจะทอผ้าทอจะสอดตัวเข้าไปให้เป็นแผ่นหนังอยู่ที่ด้านหลังของเอว เวลาทอผู้ทอจะนั่งเหยียดเท้าไปข้างหน้าด้านปลายเครือเส้นด้ายยืน แล้วด้ายยืน แล้วเอนตัวพิงแผ่นหนังเพื่อให้เส้นด้ายยืนตั้งจึงนิยมเรียกเครื่องทอผ้า
- 1.6.4 ผ้าซิ่น มีชื่อเรียก ตามภาษาถิ่นว่า นึ่ง หรือ นิถิ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงการนี้เป็นการศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอ
ด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ให้เกิดความรู้และ
ความเข้าใจในโครงการดังกล่าวมากขึ้น ผู้ทำการศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่
เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสุพรรณบุรี

2.1.1 ความเป็นมาของจังหวัดสุพรรณบุรี

สุพรรณบุรีเป็นเมืองโบราณ พบหลักฐานทางโบราณคดีมีอายุไม่ต่ำกว่า 3,500 – 3,800 ปี
โบราณวัตถุที่ขุดพบมีทั้งยุคหินใหม่ ยุคสำริด ยุคเหล็ก และสืบทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัย
สุวรรณภูมิ ฟูนัน อมราวดี ทวารวดี และศรีวิชัย สุพรรณบุรีเดิมมีชื่อว่า ทวารวดีศรีสุพรรณภูมิ หรือ
พันธุมบุรี ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำท่าจีน แถบ บริเวณตำบลรั้วใหญ่ไปจดตำบลพิหารแดง ต่อมาพระเจ้า
กาแตได้ย้ายเมืองมาตั้งอยู่ที่ฝั่งขวาของแม่น้ำ แล้วโปรดให้มอญน้อยไปสร้างวัดสนามชัย และบูรณะ
วัดป่าเลไลยก์ ชักชวนให้ข้าราชการจำนวน 2,000 คนบวช จึงขนานนามเมืองใหม่ว่า สองพันบุรี
ครั้งถึงสมัยพระเจ้าอู่ทอง ได้สร้างเมืองมาทางฝั่งใต้หรือทางตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน ชื่อเมือง
เรียกว่า อู่ทอง จวบจนสมัยขุนหลวงพะงั่ว เมืองนี้จึงเรียกว่าชื่อว่า สุพรรณบุรี นับแต่นั้นมา

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมืองสุพรรณบุรีเป็นเมืองหน้าด่านและเป็นเมืองอู่ข้าวอู่น้ำ
ที่สำคัญ ต้องผ่านศึกสงครามหลายต่อหลายครั้ง สภาพเมืองตลอดจน โบราณสถานถูกทำลายเหลือ
เพียงซากปรักหักพัง จนกระทั่งถึงสมัยรัตนโกสินทร์ เมืองสุพรรณบุรีได้ฟื้นตัวขึ้นใหม่ และตั้งอยู่
บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน (ลำน้ำสุพรรณ) มาจนตราប់ทุกวันนี้

ความสำคัญของสุพรรณบุรีในด้านประวัติศาสตร์การกอบกู้เอกราชไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา
ได้แก่ ชัยชนะแห่งสงครามยุทธหัตถีที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงมีชัยชนะเหนือพระมหา
อุปราชา ณ สมรภูมิดอนเจดีย์ เป็นมหาวีรกรรมคชยุทธอันยิ่งใหญ่ที่ได้ถูกจารึกไว้และมีการจัดงาน
เพื่อเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ทุกปี เพื่อเป็นการเกิดพระเกียรติ ในด้านวรรณคดี เป็นเมืองต้นกำเนิด
แห่งตำนาน "ขุนช้างขุนแผน" วรรณคดีไทยเรื่องราวและสถานที่ที่ปรากฏตามท้องเรื่องยังคงมีให้
เห็นในปัจจุบัน อาทิ บ้านรั้วใหญ่ วัดเขาใหญ่ ท่าสิบเบี้ย ไร่ฝ้าย วัดป่าเลไลยก์ วัดแค อำเภออู่ทอง
และอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

สุพรรณบุรี ดินแดนแห่งความอุดมสมบูรณ์บนพื้นที่ราบภาคกลางสืบสานความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีตเมื่อ พ.ศ. 1420 จากนามเดิมเมืองพันธุมบุรีในยุคทวารวดีตามหลักฐานทางโบราณคดี ได้จารึกชื่อไว้ในพงศาวดารเหนือ และนาม "สุพรรณภูมิ" ปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราชระบุว่าป็นนครรัฐที่มีความสำคัญมาก่อนกรุงศรีอยุธยา เมื่อมีการสถาปนากรุงศรีอยุธยา เมืองสุพรรณบุรีจึงจัดอยู่ในฐานะเมืองลูกหลวงซึ่งเป็นเมืองอู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญอีกด้วย

(<http://th.wikipedia.org/wiki/11/11/2556>)

2.1.2 ประชากร

ประชากร 845,850 คน เป็นชาย 410,529 คน เป็นหญิง 435,321 คน

2.1.3 ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

2.1.3.1 ที่ตั้ง

ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี ถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท ตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี 72000 สุพรรณบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในเขตภาคกลางด้านทิศตะวันตกของประเทศไทย ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรีไหลผ่านตามแนวยาวของจังหวัดจากเหนือจรดใต้ จังหวัดสุพรรณบุรีตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา 4 ลิปดาถึง 15 องศา 5 ลิปดาเหนือและระหว่างเส้นแวง 99 องศา 17 ลิปดาถึง 100 องศา 16 ลิปดาตะวันออกอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 3-10 เมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5,358.01 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3.3 ล้านไร่คิดเป็นร้อยละ 5.2 ของพื้นที่ภาคกลาง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 107 กิโลเมตร(ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 340) โดยทางรถไฟประมาณ 142 กิโลเมตร

2.1.3.2 อาณาเขตติดต่อ

1. ทิศเหนือ ติดจังหวัดอุทัยธานีและชัยนาท
2. ทิศตะวันออก ติดจังหวัดสิงห์บุรีอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา
3. ทิศใต้ ติดจังหวัดนครปฐมและกาญจนบุรี
4. ทิศตะวันตก ติดจังหวัดกาญจนบุรีและอุทัยธานี

2.1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพโดยทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคกลาง กล่าวคือ ฤดูร้อนได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้พัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป ฤดูฝนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียพัดผ่านมาในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ทำให้อากาศมีความชุ่มชื้นมีฝนตกโดยทั่วไป ฤดูหนาวได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศหนาวเย็นโดยทั่วไปในปี 2546 อุณหภูมิสูงสุด 39.3 องศาเซลเซียส ในเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิต่ำสุด 15.7 องศาเซลเซียส ใน

เดือนธันวาคม ปริมาณน้ำฝนทั้งปี วัดได้ 1,084.5 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 107 วัน

2.1.5 การปกครองส่วนภูมิภาค

การปกครองแบ่งออกเป็น 10 อำเภอ 110 ตำบล 977 หมู่บ้าน

2.1.5.1 อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

2.1.5.2 อำเภอเดิมบางนางบวช

2.1.5.3 อำเภอด่านช้าง

2.1.5.4 อำเภอบางปลาม้า

2.1.5.5 อำเภอศรีประจันต์

2.1.5.6 อำเภอดอนเจดีย์

2.1.5.7 อำเภอสองพี่น้อง

2.1.5.8 อำเภอสามชุก

2.1.5.9 อำเภออู่ทอง

2.1.5.10 อำเภอหนองหญ้าไซ

2.1.6 คำขวัญประจำจังหวัดสุพรรณบุรี

เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง

2.1.7 ตราประจำจังหวัด/แผนที่จังหวัด



ภาพที่ 2.1 ตราประจำจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา : <http://upload.wikimedia.org/12/11/2556>



ภาพที่ 2.2 แผนที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา : <http://radiothailand.prd.go.th/12/11/56>

2.1.8 ศิลปหัตถกรรมในจังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรีมีหัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกที่เป็นของฝากที่ขึ้นชื่อ เช่น เครื่องจักสาน ประเภทไม้ไผ่และหวายโดยเฉพาะลายดอกพิกุล ลายดอกลั่นทม และหนามทุเรียนสุพรรณเป็นลายที่มีความสวยงามและประณีต มีที่อำเภอสองพี่น้อง อำเภออู่ทอง อำเภอเดิมบางนางบวช เครื่องทองเหลือง มีที่อำเภอดอนเจดีย์ เครื่องเบญจรงค์ มีที่อำเภอเมืองผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาและการทอผ้า มีที่อำเภอเมือง อำเภออู่ทอง อำเภอสองพี่น้อง

นอกจากนี้ยังมีอาหาร ขนม ของฝาก ได้แก่ ขนมตาลี่สุพรรณเนื้อเบานุ่ม รสชาติกลมกล่อม และขนมไทยอื่น ๆ แห้วกระป๋อง หน่อไม้กระป๋อง เห็ดโคน เป็ดย่างน้ำผึ้ง ปลาหมึกกอบฟาง ปลาแดดเดียว เนื้อแดดเดียว มีจำหน่ายอยู่ทั่วไปตามท้องตลาดและสถานที่ท่องเที่ยว (<http://suphanburi.mots.go.th/index.php?lay26/01/2556>)



ภาพที่ 2.3 เฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่ ตำบลโคกคราม อำเภอบางปลาม้า
ที่มา : <http://suphanburi.mots.go.th/index.php?lay26/01/2556>



ภาพที่ 2.4 เครื่องเบญจรงค์ ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ
ที่มา : <http://suphanburi.mots.go.th/26/01/2556>



ภาพที่ 2.5 ผ้าชิ้นตีนจก สีธรรมชาติ ตำบล
ป่าสะแก อำเภอเดิมบางนางบวช
ที่มา : <http://suphanburi.mots.go.th/i27/01/2556>



ภาพที่ 2.6 ผ้าคันมือ ตำบลกระเจัน อำเภอ อุ้มทอง
ที่มา : <http://suphanburi.mots.go.th/27/01/2556>



ภาพที่ 2.7 ผ้ามัดหมี่สายฝนพันทลาย
ตำบล จรเข้สามพัน อำเภออุ้มทอง
ที่มา : <http://suphanburi.mots.go.th/27/01/2556>

2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

กะเหรี่ยงมีถิ่นฐานดั้งเดิมแถบบริเวณทางเหนือของประเทศพม่าและไทยเมื่อประมาณ 600-700 ปีมาแล้ว ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตประเทศพม่า และมีบางส่วนได้อพยพเข้ามาตั้งบ้านเรือนอยู่ในเขตภาคเหนือของประเทศไทยเป็นเวลานาน โดยตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณรอบนอกเมืองเชียงใหม่ ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 8 การอพยพครั้งใหญ่ของชาวกะเหรี่ยงจำนวนมากเข้าสู่ประเทศไทยรบพม่า สมัยพระเจ้าอลองพญา และมีการอพยพเข้ามาอีกครั้ง ประมาณปีพ.ศ 2428 เมื่อประเทศอังกฤษได้เข้ายึดครองประเทศพม่า กะเหรี่ยงอาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างหนาแน่นในแถบบริเวณต้นน้ำสาละวิน ทางด้านตะวันออกและบริเวณต้นน้ำแม่ปิง และกระจายตัวไปตามแนวเทือกเขาตะนาวศรี ตั้งแต่ภาคเหนือของประเทศไทยลงไปโดยตลอดถึงบริเวณคอคอดกระ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีภาษาพูดคือ ภาษากะเหรี่ยง เป็นภาษาใน ตระกูล จีน- ทิเบต สาขา ทิเบต - พม่า ภาษากะเหรี่ยงที่พูดคือ ภาษากะเหรี่ยงที่พูดกันในประเทศและพม่า มีกลุ่มภาษาย่อย 8 ภาษา แต่ในประเทศไทยมี 4 ภาษา ตามจำนวนกลุ่มย่อยของกะเหรี่ยง

2.2.1 กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง

กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยแบ่งเป็นกลุ่มได้ ดังนี้

2.2.1.1 สะกอ ชื่อเรียกตนเองว่า จัญกอ บ้าง ปกาเกอะญอ บ้าง มีภาษาพูด คือ ภาษาสะกอ เป็นกลุ่มย่อยที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด กระจายตัวอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ที่ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ตั้งแต่แรกเริ่ม ส่วนมากอาศัยอยู่ในจังหวัดทางภาคเหนือตอนบน

2.2.1.2 โป้ว มีชื่อเรียกตนเองอย่างชัดเจนว่า โป่ง หรือ ปล่ง มีภาษาพูด คือ ภาษาโป้ว ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน กาญจนบุรี อุทัยธานี ราชบุรี และ เพชรบุรี

2.2.1.3 ปะโอ หรือตองสู มีภาษาพูดคือ ภาษาปะโอ อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงราย มีหมู่บ้านปะโอ 4 หมู่บ้าน อยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ บ้าน ห้วยสะลอบ ตำบลห้วยผา และบ้านห้วยขาน บ้านนาป่าแปก บ้านห้วยมะเขือส้ม ตำบลหมอกจำแป่

2.2.1.4 คะยา หรือ กะเหรี่ยงแดง มีภาษาพูด คือ ภาษากะยา หรือบะเว อาศัยอยู่ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 7 หมู่บ้านคือ บ้านคอยแสงและบ้านไม้สะเป่ ตำบลปางหม บ้านห้วยผึ้ง ตำบลห้วยผา บ้านทบศอก และบ้านห้วยโป่งอ่อน ตำบลหมอกจำแป่ บ้านห้วยช้างคำ ตำบลห้วยโป่ง และบ้านห้วยเสือเต่า ตำบลผ่าบ่อง

จากการรวบรวมตัวเลขประชากร “กะเหรี่ยง” ของสถาบันวิจัยชาวเขา พ.ศ. 2530 – 2531 มีกะเหรี่ยงอาศัยอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ ดาก ลำปาง ลำพูน อุทัยธานี สุโขทัย สุพรรณบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และประจวบคีรีขันธ์ รวม 14 จังหวัด ประชากร 279,183 คน (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, 2555:1-2)

2.2.2 กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรี ตั้งถิ่นฐานสร้างบ้านเรือนสืบทอดกันมาประมาณ 100 ปีเศษ แต่ก่อนเป็นป่าหนาทึบมี โขลงช้างจำนวนมากมากินน้ำในลำห้วย กระเสี้ยว โขลงช้างลงมากินน้ำ แล้วก็จะกลับไปอยู่ที่เดิม จึงเรียกตำบลและอำเภอนี้ว่า “ด่านช้าง” ลักษณะการใช้ผ้าประเภทต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยงโป้วในพื้นที่บ้านกล้วยและบ้านห้วยหินดำ ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ยังคงรักษา วัฒนธรรมการแต่งกายตามแบบแผนดั้งเดิมอยู่บ้าง โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลหรือพิธีกรรมต่างๆ ชาว กะเหรี่ยงที่อยู่ในวัยกลางคนจะแต่งกายตามแบบกะเหรี่ยง คือ จะ ใส่ใช่อุงและนุ่งนึ่งอุงกันเป็นส่วน ใหญ่ แต่ผู้ชายจะไม่แต่งกายตามแบบกะเหรี่ยงในชีวิตประจำวัน ถ้าเป็นช่วงพิธีกรรมผู้ชายที่คอยช่าง สูงอายุและเคร่งครัดรูปแบบจารีตของกะเหรี่ยง จะนุ่ง โสร่งฝ้ายทอพื้นสีขาวมีลายเป็นแถบเล็กๆ ตลอดผืน ส่วนเสื้อจะใส่คอกลมฝ้ายสีขาวแขนกระบอกยาวสามส่วนหรือเสื้อมคอกลมสีขาวแขนสั้น ที่หาซื้อได้ตามท้องตลาดทั่วไป แต่ถ้าเป็นผู้ชายอายุอยู่ในวัยกลางคนลงมาจะนุ่ง โสร่งและใส่เสื้อ สีขาวเท่านั้น บางคนอาจจะใส่เพียงเสื้อกล้ามสีขาวก็มี เด็กเล็กยังคงสวมใช่ขุเกี(เสื้อลายไหล)อยู่บ้าง สำหรับเด็กที่อายุเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นก็จะแต่งกายแบบคนพื้นราบทั่ว ส่วนในชีวิตประจำวัน ผู้ชายจะนุ่ง กางเกง สวมเสื้อแบบคนพื้นราบผู้หญิงจะนุ่งผ้าซิ่นและสวมเสื้อที่หาซื้อได้ตามท้องตลาด เสื้อผ้า ตามแบบกะเหรี่ยงจะเก็บไว้ใช้เฉพาะในช่วงพิธีกรรมหรือเทศกาลที่สำคัญ ๆ เท่านั้น ดังนั้นข้อมูลใน พื้นที่บ้านกล้วยและบ้านห้วยหินดำ ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่จึง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเสื้อและซิ่นของผู้หญิงที่มีเก็บไว้ใช้สำหรับพิธีกรรมเท่านั้น

2.2.2.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอ ด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

วิถีชีวิตกะเหรี่ยง ที่หมู่บ้านตะเพินคี เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ อายุร่วม 200-300 ปี เป็นหมู่บ้านที่ชาวกะเหรี่ยงอพยพมาจากที่อื่น ตั้งเป็นกลุ่มบ้าน ซึ่งมีเพียง 3-4 หลังคาเรือนตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติพุเตยมีพื้นที่ติดจังหวัดอุทัยธานีและจังหวัดกาญจนบุรี ห่างจากอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรีประมาณ 193 กิโลเมตร ต่อมาก็มีชาวกะเหรี่ยงจากกลุ่มบ้านกะเหรี่ยงหลายหมู่บ้าน ที่ตั้งบ้านอยู่บริเวณกึ่งกลางจังหวัดกาญจนบุรีกับจังหวัดสุพรรณบุรีอพยพมาสบทบด้วยส่วนหนึ่ง เพราะหนีจากโรคไข้ทรพิษที่กำลังระบาด ทำให้มีผู้คนเพิ่มมากขึ้น หลังจากนั้นจึงจัดตั้งเป็นหมู่บ้านตะเพินคี และมีจำนวนบ้านเรือนเพิ่มมากขึ้น หมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพินคี เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงโปว์ ตั้งอยู่บนมีราบสูงของสันเขาเทวดา มีอากาศหนาวเย็นตลอดปี ปัจจุบันมี 96 หลังคาเรือน ประชากร 245 คนและมีแหล่งท่องเที่ยวรอบหมู่บ้านหลายแห่งสามารถเดินเท้าเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยง่าย เช่น ถ้ำตะเพินเงิน ถ้ำตะเพินเพชร และยอดเขาเทวดา หมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพินคี มีอากาศที่หนาวเย็นเกือบตลอดปี การปกครองโดยเจ้าวัด หรือหัวหน้าชนเผ่าที่ออกกฎ และข้อห้ามต่างๆ ตามจารีตของชาวกะเหรี่ยงที่ยึดถือสืบทอดกันมาทำที่นี้เป็นหมู่บ้านปลอดอบายมุข และของมีเงินมาทุกประเภทตลอดจนไม่เลี้ยงสัตว์ไว้ฆ่ากิน คำว่า ตะเพินคี ในภาษากะเหรี่ยงแปลว่า ต้นน้ำ เนื่องจากในหมู่บ้านอยู่ใกล้กับบ่อน้ำพุซึ่งน้ำนี้เป็นต้นน้ำของน้ำตกตะเพินคีน้อยและน้ำตกตะเพินคีใหญ่ชาวบ้านจึงมีน้ำใช้ตลอดปี



ภาพที่ 2.8 ที่ตั้งหมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพินคี

2.2.2.2 วัฒนธรรมและประเพณี

กะเหรี่ยงตะเพินคีมีวัฒนธรรมประเพณีมากมายและคนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จึงมีประเพณีตามพุทธศาสนาที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน คือ ประเพณีไหว้เจดีย์และงานบุญข้าวใหม่ เป็นประเพณีสำคัญของหมู่บ้านตะเพินคีซึ่งเป็นที่รวบรวมชาวกะเหรี่ยงแถบภาคตะวันตกไว้มากที่สุดวันขึ้นปีใหม่ของชาวกะเหรี่ยงตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 5 ผู้ทำพิธี คือ เจ้าวัด ซึ่งเป็นผู้อาวุโสของหมู่บ้านที่ได้รับการยอมรับนับถือจากชาวบ้าน และแต่งตั้งจากชาวบ้าน เมื่อทำพิธีเช่นไหว้บรรพบุรุษถือเป็นวันรวมญาติของชาวกะเหรี่ยงและเป็นวันที่แสดงออกถึงความกตัญญูแก่เวทิตี

แสดงต่อบุพการี เจดีย์ของกะเหรี่ยง ไม่ใช่เจดีย์ทองคำ หรืออิฐหรือปูน ที่ก่อสร้างอย่างวิจิตรใหญ่โต หากเป็นเจดีย์ทรายที่สร้างอย่างเรียบง่ายอยู่ภายในรั้วไม้ที่ล้อมรอบเป็นที่เหลื่อมจตุรัส เจดีย์ทรายมีทั้งหมด 5 องค์ เป็นเจดีย์ มุม 4 รวม 4 องค์ ซึ่งหมายถึง พระพุทธเจ้าที่ถือประสูติกาลมาแล้วในภัทรกัลป์นี้ คือ พระกกุสันธะ พระโกนาคมนะ พระกัสปะและพระโคตมะหรือพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน ส่วนเจดีย์องค์กลางซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าอีก 4 องค์ แทนพระศรีอาริยมุตไตรหรือพระศรีอาริย์ ซึ่งจะประสูติเพื่อเกื้อกูลหมู่สัตว์ในเวลาต่อไป เจดีย์เหล่านี้คือ สถานที่ชาวกะเหรี่ยงเคารพบูชาสูงสุดเพราะเป็นสัญลักษณ์แทนความคิดความงามและอุดมการณ์ทางพระพุทธศาสนา นอกเจดีย์ออกมามี “เสาหละ” หรือหลักบ้านซึ่งมีทิวดาประจำหมู่บ้านพร้อมแขนไม้ยื่นออกไปทั้งสี่ทิศซึ่งหมายถึงท้าวจตุโลกบาล ประเพณีไหว้จุฬามณีจะมีประเพณีผูกข้อมือด้วยการผูกข้อมือโดยเจ้าวัด ด้านที่ผูกข้อมือย่อมจากเมล็ดต้นคำแสดมีสีเหลืองส้ม เวลาเย็นหญิงชาย กะเหรี่ยงจะนำ “สะเค่ย” ลักษณะคล้ายฉัตรที่ทำจากไม้ไผ่สานขัดกันนำไปบูชาเจดีย์พร้อมด้วยดอกไม้รูปเทียน และนำน้ำที่ผสมขมิ้นไปพรมรอบเจดีย์ ผู้นำในการทำพิธี คือ เจ้าวัด ซึ่งเรียกในภาษากะเหรี่ยงว่า “โบวคู่” หมายถึง ผู้นำในการทำบุญเจ้าวัด ต้องเป็นผู้ทรงคุณธรรม มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ เป็นอย่างดี โดยเฉพาะด้านความเชื่อและพิธีกรรมดำรง วิถีอย่างสมถะ สันโดษ ประพฤติปฏิบัติเคร่งครัดกว่าชาวบ้านธรรมดา เช่น ไม่ฆ่าสัตว์ทุกชนิด ไม่กินเนื้อสัตว์ทุกชนิด ไม่ว่าใครฆ่าเอามาให้ก็ตาม และวันพระจะไม่กินเนื้อสัตว์ทุกชนิด การเป็นเจ้าวัดถือเป็นการบวชอย่างหนึ่งไม่มีการสึกเป็นไปจนตาย

1. งานบุญข้าวใหม่ จำพิธีในวันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 บางที่อาจเลื่อนเป็นเดือน 2 หรือเดือน 4 แล้วแต่ว่าจะเกี่ยวข้าวเสร็จเมื่อใด ตามปกติแม่เก็บเกี่ยวเสร็จก่อนก็มักรอทำพิธีในเดือน 3 การทำบุญข้าวใหม่ยังเป็นการขอบคุณธรรมชาติที่ให้กำเนิดและให้อาหาร โดยเฉพาะข้าว ซึ่งชาวกะเหรี่ยง เชื่อกันว่า แม่โพสพเป็นผู้ประทานข้าวให้ด้วยความเมตตา เพื่อให้ชาวบ้านอดอยาก นอกจากนี้การทำบุญข้าวใหม่ ยังเป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลทั้งปวงให้แก่สัตว์ และพืชที่ต้องตายหรือถูกทำลาย เพราะการปลูกข้าวไร่ การเผาไร่เพื่อเตรียมที่เพาะปลูก เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวแล้วก็ทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศล ของมาพระแม่โพสพ ชาวบ้านจะนำข้าวเปลือกไปรวมกันที่บ้าน ได้มอบข้าวที่นำมารวมกันให้เจ้าวัด เพื่อแจกจ่ายแก่คนชราในหมู่บ้าน ภายหลังจากนำข้าวหุงสุกใหม่ไปไหว้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเพาะปลูก เช่น จอบ เสียม กระบุงข้าว ฝักข้าว เกี่ยวเกี่ยวข้าว เป็นต้น เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการเพาะปลูกต่อไป การทำบุญข้าวใหม่จะทำกันให้เสร็จภายใน 3 วัน

2. การปกครอง หมู่บ้านตะเพินคี่มีการปกครองที่เป็นแบบทางกรนั้น คือ การปกครองส่วนท้องถิ่นมีตัวแทน คือ ผู้ใหญ่บ้านผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลนอกจากนั้นยังมีการปกครองแบบไม่เป็นทางการที่มีลักษณะจำเพาะของกลุ่มชาติพันธุ์หัวหน้า เป็นผู้นำตามธรรมชาติ ที่เรียกว่า เจ้าวัด ชาวกะเหรี่ยงที่หมู่บ้านตะเพินคี่ มีวิถีชีวิตที่แปลก

แตกต่างจากกะเหรี่ยงในพื้นที่อื่นๆคือ ในหมู่บ้านตะเพินคี ถือเป็นหมู่บ้านปลอดอบายมุข มีข้อห้ามที่พวกเขาถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด คือ ห้ามดื่มเหล้า รวมถึงการห้ามนำเหล้าเข้ามาในหมู่บ้าน ทั้งนี้ไม่มีข้อยกเว้นให้กับนักท่องเที่ยวหรือชาวกะเหรี่ยงต่างถิ่นที่เข้ามาในหมู่บ้าน ไม่เสพยาเสพติดและไม่ขายยาเสพติดเข้ามาในหมู่บ้านและไม่เล่นการพนันในหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังห้ามเลี้ยงเป็ดไก่ ไ่ว้ฆ่ากิน ห้ามชายหญิงหนีตามกันจนกว่าจะได้แต่งงาน โดยมีหลักฐานสำคัญปรากฏที่วัดบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอค่านาง จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเอกสารแต่งตั้งเจ้าวัดโดยตรงอำมาตย์เอกขุนอนุทศวิธิการ แม่กองรังวัดภูมิประเทศในสยามบันทึกไว้

3. การแต่งกาย เด็กหญิงของชาวกะเหรี่ยงบ้านตะเพินคีมีรูปแบบการแต่งกายตามวิถีชุมชน สวมเสื้อกระโปรงติดกันยาวถึงข้อเท้า ช่วงคอและชายกระโปรงจะปักเดินเส้นเป็นสีสันสดใส ส่วนใหญ่จะเป็นสีชมพู แดง แสด มีพู่ห้อย หญิงที่แต่งงานแล้วใส่เสื้อคอสีทรงกระสอบตัวสั้นแค้สะโพก สีแดงบานเย็นหรือสีอื่นๆ มีพู่ห้อย นุ่งผ้าซิ่นยาวคลุมข้อเท้าสีสดใสเช่นเดียวกัน บางครั้งผู้หญิงจะมีผ้าโพกศีรษะ สำหรับผู้ชายจะใส่เสื้อสองแบบ คือ เสื้อทรงกระสอบ คอวีคาลัยของผู้หญิง หรือใส่เสื้อเชิ้ตนุ่งโสร่งส่วนใหญ่จะเป็นลายตารางสีบานเย็นกับสีดำ แบบเสื้อของเด็กผู้หญิงเป็นเสื้อที่ประกอบด้วยผ้าผืนรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้ากลางหน้ากลางหลังเว้าช่วงคอ



ภาพที่ 2.9 การแต่งกายเด็กหญิงชาวกะเหรี่ยง
ที่มา : กิริมย์ แก้วมณี, 2555 :112

4. ที่อยู่อาศัย การตั้งบ้านเรือนของชาวกะเหรี่ยงจะตั้งรวมกลุ่มกันอยู่เป็นชุมชน แต่เดิมสร้างเป็นบ้านชั้นเดียวใต้ถุนสูง ฝาและพื้นทำด้วยสับฟาก หลังคามุงด้วยแฝก ต่อมาได้พัฒนาเป็นทำพื้นโดยใช้ไม้ไผ่ทอเป็นเส้นเพื่อเป็นตัวยึด เกาะติดบ้าน เนื่องจากในสมัยนั้นไม่มีตะปูใช้ในการปลูกบ้านหลังจากบ้านเสร็จจะมีการขึ้นบ้านใหม่โดยเจ้าของบ้านต้องนอนที่บ้าน ห้ามไปนอนที่อื่นเป็นเวลา 3 คืน บนหัวนอนใช้สะเดาหรือฉัตรที่สานด้วยไม้ไผ่เพื่อบูชาผีบ้านผีเรือนให้อยู่เย็นเป็นสุข อุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้านส่วนใหญ่จะทำขึ้นเองจากไม้ไผ่สักส่วนใหญ่ เช่น กระบอกลี้น้ำ กระบุงข้าว ตะกร้า เป็นต้น ห้องครัวอยู่ในตัวบ้าน โดยมีเตาที่ผลิตขึ้นเองโดยใช้ไม้วางเป็นฐาน

สี่เหลี่ยมความกว้างประมาณ 1 เมตร นำดินมาใส่จนเต็ม นำก้อนหิน 3 ก้อนมาตั้งเพื่อไว้ตั้งหม้อ ประกอบอาหารชาวกะเหรี่ยงมักมีความรู้และความคิดโดยนำธรรมชาติมาประยุกต์เพื่อการดำรงชีวิต ที่อยู่ท่ามกลางธรรมชาติอย่างสมดุล



ภาพที่ 2.10 บ้านเรือนของชาวกะเหรี่ยง

2.2.3 การทอผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผ้าชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่อาศัยที่แถว เครื่องทอผ้าอย่างง่ายก็สามารถทอผ้าได้ชิ้นงานที่แตกต่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นการสร้างลวดลายจากการทอหรือการจกที่เป็นการสร้างลวดลายจากการเสริมด้วยเฉพาะแห่ง ซึ่งจะใช้ไม้บ้าง ขนเม่นบ้างหรือนิ้วมือ ซึ่งการทำจกจะใช้เครื่องมือมากที่สุดเพียงเท่านี้ แต่จะทำให้เกิดลวดลายได้ไม่มีขีดจำกัด การจกหรือการล้วงด้วยการใช้นิ้วมือจะทำให้ลายจกมีสีสันมากมายใน 1 ลาย 1 แถว การจกและก๊อวของชาวเขา คือ อิสรภาพอย่างที่สุดของการทอผ้าด้วยเครื่องมือน้อยชิ้น ความตายตัวของลวดลายยังไม่มี สามารถสร้างลวดลายได้ทั้งปกติ คือ บนเส้นยืน เส้นพุ่ง ให้เป็นลายบนเส้นด้าย หรือลายที่เกิดจากเทคนิคการคันด้ายยืน หรือเทคนิคการสร้างลายด้ายพุ่งหรือการเลือกเส้นเล็กเส้นใหญ่สลับเข้ามาเป็นเส้นพุ่งหรือพุ่งข้ามเส้น เทคนิคเหล่านี้ยังถือว่าเป็นเทคนิคการทอด้วยฝีมือปกติ แต่ถ้าเริ่มสร้างเส้นด้ายใหม่ หรือแทรกลูกเดือย ลูกปัดเพิ่มเข้าไปในเส้นด้ายพุ่ง ต้องใช้มือล้วนๆ จะมีเครื่องมือช่วยทุ่นแรงไม่ได้ และมือล้วนๆ นี้ก็ต้องเป็นทักษะหรือฝีมือของผู้ทอที่จะรังสรรค์เฉพาะตน จะมีดัดปมทิ้งสายยาว เล่นลวดลายต่างๆ ได้อย่างอิสระด้วยการใช้เทคนิคซับซ้อนเพียงใดและจะเติมสีสันแค่ไหน ไม่ต่างจากการวาดภาพแล้วระบายสีตามใจนึก และเป็นเรื่องที่น่าทึ่งอยู่ว่าความวิจิตรในภาพวาดส่วนใหญ่มีการร่างแบบลงในกระดาษก่อนลงสี แต่ช่างฝีมือทอผ้าที่งดงามอย่างวิจิตรไม่มีการร่างแบบในกระดาษก่อนทอ เกิดความตั้งใจและมือที่ชำนาญการ นั่นคือ ฝีมือ งานทอผ้าราชสำนักในบ้านเราทั้งหมดต้องใช้ช่างฝีมือทำให้ประจักษ์ชัดเจนว่าความพิเศษต่างๆ บนผืนผ้าไม่สามารถเกิดขึ้นได้ โดยการทุ่มเทใช้เครื่องจักร เครื่องมืออย่างมากมายที่ตายตัวแต่อย่างใด(ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :114-117)ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการทอผ้ากะเหรี่ยงมีดังนี้

ฝ้าย (Cotton) เป็นไม้พุ่มในสกุล *Goosypium* วงศ์ *Malvaceae* นำบุยุหุ้มเมล็ดมาปั่นเป็น

เส้นใยทอผ้าได้ ส่วนเมล็ดฝ้ายนำไปสกัดทำน้ำมันได้ ต้นฝ้ายเป็นพืชที่ทนทานต่อความแห้งแล้งขึ้นมากในภูมิภาคที่อากาศร้อน คำว่า ฝ้ายหรือCotton มาจากภาษาอาหรับว่า Qutum หลักฐานทางโบราณคดีที่เก่าแก่ที่สุดเกี่ยวกับฝ้าย คือ ฝ้ายอายุประมาณ 5000 ปีก่อนคริสตกาล พบที่ประเทศเม็กซิโก ส่วนในทวีปเอเชีย นั้น พบหลักฐานอายุประมาณ 3000 ปีก่อนคริสตกาลที่บริเวณลุ่มแม่น้ำสินธุ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในเขตประเทศปากีสถาน ในประเทศไทยพบหลักฐานทางโบราณคดีเป็นแนวคิดินเผาที่ใช้ปั่นฝ้ายสมัยก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ 3000 ปี ที่บ้านเชียง อำเภอหนองหาร จังหวัดอุดรธานี พันธุ์ฝ้ายพื้นเมืองที่ปลูกกันโดยทั่วไปในประเทศไทยแยกตามสีของปุยฝ้ายออกเป็น 2 ชนิด คือ พันธุ์สีดุ่น ปุยฝ้ายมีสีดุ่น คือ สีน้ำตาลอ่อน ๆ และพันธุ์สีขาวมีปุยฝ้ายสีขาวฤดูกาลปลูกฝ้ายในประเทศไทย คือประมาณช่วงเดือนพฤษภาคม เพื่อให้ต้นฝ้ายได้รับน้ำฝนในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม ได้เต็มที่ในฤดูฝน เมื่อเข้าสู่ช่วงฤดูหนาวฝ้ายจะแก่และแตกปุยราวเดือนพฤศจิกายนหรือเดือนธันวาคม ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมเพราะอากาศในฤดูหนาวจะแห้ง มีความชื้นน้อย ช่วยให้ปุยฝ้ายแห้งดีขึ้น ปุยฝ้ายที่นำมาทำเส้นใยนี้เป็นพัฒนาการขั้นสุดท้ายจากดอกฝ้าย เมื่อดอกฝ้ายผสมเกสรแล้วเติบโตเป็นลูกฝ้ายหรือเรียกกันทั่วไปว่า สมอฝ้าย เมื่อต้นฝ้ายแก่เต็มที่ สมอฝ้ายจะแตกออกเป็น ปุยฝ้าย เก็บปุยฝ้ายมาปั่นเป็นเส้นใยฝ้าย กลุ่มวัฒนธรรมที่นิยมใช้เส้นใยฝ้ายทอผ้ามักปลูกฝ้ายเองและปั่นเส้นใยมาทอผ้าเพื่อเป็นทั้งเครื่องนุ่งห่ม เคหะสิ่งทอ และสิ่งทอในพระพุทธศาสนา กลุ่มชนเหล่านี้ ได้แก่ ไทยวน ไทลื้อและไทพวนในภาคเหนือ ไทครั้งและไททรงดำในภาคกลาง กูไทหรือผู้ไทย ไทลื้อและไทลื้อในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น



ภาพที่ 2.11 ใยฝ้าย

ที่มา :<http://www.bloggang.com15/12/2556>

2.2.3.1 การผลิตเส้นใยฝ้าย

กระบวนการผลิตและอุปกรณ์ในการผลิตเส้นใยฝ้ายนั้นเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมายาวนาน พัฒนาจนเหมาะสมกับวิถีชีวิตคนไทยในสังคมเกษตรกรรม การผลิตเส้นใยฝ้ายมีกระบวนการตามลำดับ ดังนี้

1. การเก็บปุยฝ้าย เมื่อสมอฝ้ายแก่แตกเป็นปุยและแห้งเต็มที่ในช่วงฤดูหนาวชาวบ้านจะช่วยกันเก็บใส่ ถุงย่าม ตะกร้า หรือกระบุงคัดเลือกเฉพาะปุยฝ้ายที่แก่เต็มที่ถึงปุยฝ้ายออก

จากกลีบสมอระวังไม่ให้เศษใบไม้ติดปนมาด้วย โดยคัดเลือกเก็บปุ๋ยฝ้ายที่สะอาด ไม่ชื้นหรือมีเชื้อรา มิฉะนั้นปุ๋ยฝ้ายจะเสียหายทั้งกระบุง ต่อจากนั้นจะนำปุ๋ยฝ้ายมาเทใส่กระด้ง เพื่อตรวจคัดเศษใบไม้หรือกลีบสมอที่หักร่วงปนมากับปุ๋ยฝ้ายออก ให้เหลือแต่ปุ๋ยฝ้ายที่สะอาด

2. การตากปุ๋ยฝ้าย เพื่อให้ปุ๋ยฝ้ายแห้งสนิทและป้องกันเชื้อราจึงต้องตากปุ๋ยฝ้าย โดยใส่ปุ๋ยฝ้ายในกระด้งขนาดใหญ่เกลี่ยให้พอเหมาะ ไม่ซ้อนทับกันหนาจนแสงแดดส่องไม่ถึงถึง จะต้องหมั่นพลิกปุ๋ยฝ้ายเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ถูกแดดทั่วถึงกันจนแห้งสนิทดีและฟู

3. การคัดแยกเมล็ดออกจากปุ๋ยฝ้าย ปุ๋ยฝ้ายที่สะอาดและแห้งสนิทดีนั้น ยังมีเมล็ดฝ้ายอยู่ข้างในจึงต้องคัดแยกเมล็ดออกจากปุ๋ยฝ้าย โดยใช้เครื่องมือที่เรียกตามภาษาถิ่นว่า อีดฝ้าย อิวฝ้ายหรือหีบฝ้าย เครื่องมือนี้นี้ทำจากไม้เนื้อแข็ง โดยมีโครงสร้างประกอบด้วยส่วนฐานเป็นแผ่นไม้กระดานหนาพอประมาณต่อกันคล้ายรูปอักษร T ในภาษาอังกฤษ ในส่วนหัวของอักษร T จะมีหลักไม้ทรงสี่เหลี่ยม หลักไม้นี้ในบางท้องถิ่นอาจแกะสลัก ตกแต่งสวยงามเป็นยอดแหลมหรืออาจเป็นยอดมนเกลี้ยงเรียบ ๆ หลักไม้สูงประมาณ 14-16 นิ้วเท่ากันทั้งสองด้านเพื่อเป็นหลักของฟันเฟือง ซึ่งเป็นไม้ 2 ท่อนขนานกัน ส่วนด้านซ้ายทำเป็นเกลียวฟันเฟืองด้วยการบากไม้ให้เป็นร่องสัมพันธ์กัน ใช้ไขมันสัตว์ เช่น ไขมันวัว ไขมันควาย เป็นน้ำมันหล่อลื่น ส่วนช่วงตรงกลางระหว่างหลักนั้นเป็นไม้ทรงกลมเกลี้ยงขนานชิดกัน ไม้ฟันเฟืองนี้ส่วนด้านขวามือจะยาวไม่เท่ากัน ท่อนบนจะสั้นกว่าส่วนท่อนล่างจะยาวกว่า และต่อไม้เป็นที่จับหมุนเพื่อให้ฟันเฟืองหมุนเคลื่อนไป



ภาพที่ 2.12 การอิวฝ้าย

ที่มา : <http://www.openbase.in.th/node/21/1/2557>

4. การตีฝ้ายหรือแกบฝ้าย นำปุ๋ยฝ้ายที่คัดแยกเมล็ดออกหมดแล้วมาตี โดยใช้กงตีฝ้าย กังยงฝ้าย หรือ กงแกบฝ้าย ซึ่งทำจากซี่ไม้ไผ่ เหลาให้ปลายเรียวทั้งสองข้าง ใช้เชือกผูกที่ปลายทั้งสองข้างเพื่อตัดซี่ไม้ให้โค้งเข้าหากันคล้ายกับคันธนู อุปกรณ์คู่กันคือปล้องไม้ไผ่ขนาดเล็กยาวประมาณ 6-8 นิ้ว และกระบุงขนาดใหญ่พิเศษ ทรงปากกว้างพอประมาณขอบปากกระบุงด้านหนึ่งมัดท่อนไม้ขนาดประมาณ 4 x 6 นิ้ว เพื่อเวลาตีฝ้าย ปากกระบุงจะได้ยกหนุนสูงขึ้นจากพื้น กระบุงขนาดใหญ่นี้เรียกเป็นภาษาท้องถิ่นต่าง ๆ กันว่า กะเพียด กะเพด หรือกระหลุมยงฝ้าย



ภาพที่ 2.13 การดัดฝ้าย

ที่มา : <http://media.yelles.co.th/27/01/2557>

2.2.3.2 การปั่นฝ้ายให้เป็นเส้นใยฝ้าย

1. การม้วนฝ้ายหรือล่อฝ้าย คือ นำปุยฝ้ายที่ดัดเป็นปุยละเอียดแล้ว วางลงบนแป้นล่อฝ้าย ให้กระจายสม่ำเสมอ ปรมาณขนาดให้ใหญ่กว่าฝ่ามือเพียงเล็กน้อย แล้ววางไม้ล่อฝ้ายไว้บนส่วนปุยฝ้าย จากนั้นให้เอาฝ่ามือถูปุยฝ้ายให้ม้วนขนานเข้าไปกับไม้ล่อฝ้าย โดยรักษาน้ำหนักมือให้พอเหมาะเพื่อไม่ให้ม้วนฝ้ายแน่นหรือหลวมเกินไป แล้วดึงไม้ล่อฝ้ายออก จะได้ฝ้ายเป็นม้วนหลอดกลมยาวประมาณ 8-9 นิ้ว บางท้องถิ่นเรียกหลอดม้วนฝ้ายนี้ว่า คิ้ว การม้วนฝ้ายหรือล่อฝ้ายนี้จะต้องทำจนหมดปุยฝ้ายที่ดัดไว้ การม้วนฝ้ายหรือล่อฝ้ายนี้ทำสะดวกแล้วทยอยนำไปปั่นเป็นเส้นด้าย แต่ก็ไม่ควรเก็บม้วนฝ้ายหรือล่อฝ้ายไว้นานเกินไป โดยปกติหลังจากม้วนฝ้ายหรือล่อฝ้ายได้พอประมาณจึงนำไปปั่นเป็นเส้นใยจนหมดม้วนฝ้าย



ภาพที่ 2.14 การม้วนฝ้ายหรือล่อฝ้าย

ที่มา : http://www.openbase.in.th/node/5621_21/1/2557

2. การปั่นฝ้าย หรือ หลาปั่นฝ้าย ส่วน โครงสร้างทำจาก ไม้เนื้อแข็ง ส่วนวงล่อนั้นประกอบจากซี่ไม้ไผ่ โครงสร้างส่วนฐานประกอบจากท่อนไม้คล้ายตัวอักษร T โดยส่วนหัวมีเสาหลัก 2 ข้างเข้าต่อเป็นเดือยทะเลฐาน ข้างหนึ่งสั้นกว่าเพื่อให้เอียงเข้าหาด้านผู้ปั่น ส่วนเสาหลักที่ทำฐานขึ้นไปจะยาวเท่ากัน โดยส่วนกึ่งกลางจะเจาะทะเลใส่คานแกนของวงล่อปั่นฝ้าย วงล่อนี้จะทำได้ด้วยซี่ไม้ไผ่มัดประกบกันด้วยเส้นเชือก มีลักษณะคล้ายวงล้อจักรยาน ที่คานแกนกลางวงล่อนี้จะต่อยาวออกมาเป็นที่จับสำหรับหมุนปั่นฝ้ายส่วนฐานอีกด้านหนึ่งเข้าเดือยไม้อีกชั้นหนึ่ง ซึ่งมีหลักเดือย ๆ ขึ้นไปเป็นคานใส่เหล็ก ด้านหนึ่งยื่นเป็นปลายแหลมเข้าหาด้านผู้ปั่นฝ้าย เหล็กปลายแหลมนี้เรียกว่า ไน ซึ่งหมุนโดยแรงเหวี่ยงของเส้นเชือกที่ผูกโยงรอบวงล้อมาหาแกนของเหล็กไน เมื่อหมุน

วงล้อ เหล็กไนก็หมุนไปด้วย วิธีการปั่นฝ้ายหรือเส้นฝ้าย เอาปลายม้วนฝ้ายจ่อไว้ที่ไน ส่วนมืออีกข้างจับที่หมุนให้วงล้อหมุน ส่วนไนก็จะหมุนตาม ทำให้แรงเหวี่ยงดีเกลียวม้วนฝ้ายที่จ่อไว้ เมื่อถึงมือที่ถือม้วนฝ้ายออกมาก็จะเป็นเส้นฝ้าย เมื่อพอนมือย้อนกลับเส้นฝ้ายก็จะม้วนอยู่กับเหล็กไน เมื่อไกล้อจะหมดม้วนฝ้ายก็เอาม้วนฝ้ายอันใหม่ทำต่อเนื่องกับม้วนฝ้ายอันเดิมให้เป็นเส้นฝ้ายเดียวกัน จนเส้นฝ้ายเต็มเหล็กไน จึงค่อยๆ คลายเส้นใยฝ้ายจากเหล็กไนใส่ไม้เปียฝ้ายหรือไม้เปฝ้าย



ภาพที่ 2.15 การปั่นฝ้ายหรือเส้นฝ้าย

ที่มา : <http://www.openbase.in.th/21/1/2557>

3. การเปียฝ้ายหรือการเปฝ้ายการเปียฝ้าย เป็นขั้นตอนที่ทำเพื่อพันพักด้ายที่ปั่นเส้นใยฝ้ายแล้ว เพื่อทำเป็นปอยหรือใจฝ้าย โดยใช้อุปกรณ์ที่เรียกว่า ไม้เปีย ไม้เปียหรือไม้เป ซึ่งทำจากไม้เนื้อแข็ง ลักษณะรูปทรงไม้เปียในประเทศไทยมี 2 แบบด้วยกัน ได้แก่

3.1 ไม้เปียแบบไขว้ เป็นแบบที่พบว่าใช้กันมากในหลายกลุ่มวัฒนธรรมของประเทศไทยเช่น ไทยวน ไทยลื้อ ไทพวนและภูไทหรือผู้ไทยเป็นต้น โครงสร้างไม้เปียแบบนี้ ส่วนไม้ที่เข้าเดือยปิดหัวท้ายหรือส่วนบนส่วนล่างจะไขว้สลับทิศทางกัน และนิยมแกะสลักเป็นหยักเหลี่ยมหรือลวดลายสวยงาม



ภาพที่ 2.16 ไม้เปียแบบไขว้

ที่มา : <http://www.openbase.in.th/21/1/2557>

3.2 ไม้เปียแบบขนาน เป็นแบบที่พบในกลุ่มวัฒนธรรมไทครั้ง โครงสร้างส่วนไม้ที่เข้าเดือยปิดหัวปิดท้ายหรือส่วนบนส่วนล่างจะเป็นแนวขนานกัน มักนิยมทำแบบเรียบๆ บางชิ้นทำจากไม้ไผ่ก็มี



ภาพที่ 2.17 ไม้เปียแบบขนาน

ที่มา : ที่มา : <http://www.openbase.in.th/21/1/2557>

วิธีการเปียฝ้าย คือ นำใยฝ้ายที่ม้วนไว้กับเหล็กในมาคลายออกแล้วค่อย ๆ พันกับไม้เปียโดยใช้มือข้างหนึ่งกำไม้เปียตรงกลางแกน แล้วใช้มืออีกข้างหนึ่งจับเส้นใยฝ้ายพันกับไม้เปีย ให้หนาพอประมาณ โดยรักษาน้ำหนักมือให้พอดี เพื่อไม่ให้เส้นใยฝ้ายตึงเกินไปหรือหย่อนเกินไป เมื่อได้เส้นใยฝ้ายในปริมาณที่ต้องการ ก็จะคลายออกมาพันเป็นปอย หรือใจด้าย เพื่อเก็บเส้นใยฝ้ายไม่ให้พันกันยุ่ง และเป็นระเบียบพร้อมที่จะนำไปทอผ้า เส้นใยฝ้ายที่สำเร็จเป็นปอยหรือใจฝ้ายนี้หากนำไปทอโดยไม่ข้อมควรชุบน้ำข้าวเพื่อให้เส้นใยฝ้ายแข็งแรงและไม่เป็นขน ส่วนเส้นใยฝ้ายที่จะนำไปข้อมสีต้องนำไปต้มฟอก เพื่อล้างไขมันออกเสียก่อนจึงจะข้อมสีต่อไป

(<http://www.openbase.in.th/node/562122/01/2557>)

2.2.3.3 เครื่องมือและอุปกรณ์การทอผ้ากะเหรี่ยง

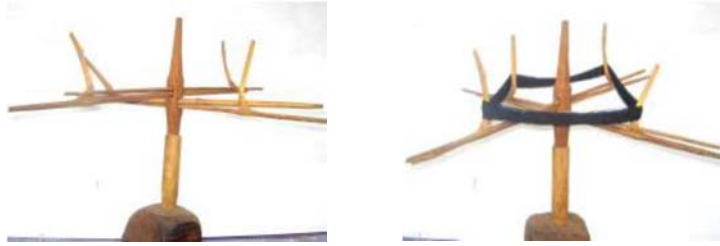
เครื่องมือการทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยง ไม่มีหลักฐานที่แสดงว่ารูปแบบของการทอผ้าเป็นแบบใด เท่าที่ปรากฏให้เห็นมาจนถึงปัจจุบันนี้เป็นแบบทอมัดเอว หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า กี่เอว เช่นเดียวกับการทอ ผ้าของ ละว้าและลาหู่ ซึ่งลักษณะนี้ก็คล้ายกับคนสมัย โบราณของชนชาติเปรู ชนเผ่าแถบคิวเตมาลา ฟิลิปปินส์ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์การทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยง จะทำขึ้นเองง่ายๆ โดยหาวัสดุ อุปกรณ์ใกล้ๆตัวมาทำดัดแปลง ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทอผ้า



ภาพที่ 2.18 อุปกรณ์การทอผ้ากะเหรี่ยง

ที่มา : <http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>

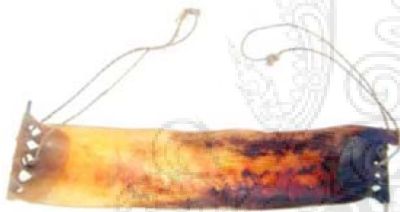
1. ที่กรอด้วย (เจาะกั่ว) ทำด้วยไม้ไผ่ที่มีกิ่งติดอยู่ด้วยใช้ 4 ซีนนำมาสอดสลับกันกับแกนกลางที่ทำจากไม้เนื้อแข็งเจาะช่องเอาไว้ ซึ่งไม้แกนกลาง จะนำมาวางไม้บนกระบอกไม้ไผ่เพื่อให้หมุนได้ นำด้ายที่จะกรอมาสอดกับกิ่งไม้ขยับให้ด้ายตึงใช้เพื่อการกรอด้วยจะไม่ติดพันกัน



ภาพที่ 2.19 ที่กรอด้าย

ที่มา : <http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>

2. ขอบแคว เป็นแผ่นหนังหนา ๆ ส่วนใหญ่ทำจากหนังสัตว์ เช่นหนังจากวัว ฯลฯ หรืออาจจะตัดแปลงใช้กระสอบปุยหรือแผ่นพลาสติกอ่อนหนา ๆ หรือใช้ผ้าหนา ๆ ตัดเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างประมาณ 5 - 6 นิ้ว ยาวประมาณ 20 - 30 นิ้ว ปลายหนังทั้งสองข้างจะเจาะรูสอดไม้เล็ก ๆ ตรงกลางระหว่างไม้จะผูกเชือกปอเป็นห่วงที่ทำขึ้นเองมัดให้แน่นไว้สำหรับคล้องกับปลายไม้ทาตี โดยแผ่นหนังจะพันอยู่ด้านหลังของผู้ทอผ้า ชาวกะเหรี่ยงเรียกว่า “ขอบแคว”



ภาพที่ 2.20 ขอบแคว

ที่มา : <http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>

3. ไม้ซิ่นเครื่องทอ (ตะเบอร์) เป็นไม้ไผ่หรือไม้เนื้อแข็งยาวประมาณ 3.50 - 4 เมตร เจาะเป็นรูเล็กและใหญ่ รูที่ 1 และที่ 3 ด้านหัวจะเจาะรูใหญ่พอที่จะสอดไม้ทาตีไม้กรูโซร์ได้ รูเล็ก ๆ จะสอดไม้ตีอูย รูที่เจาะจะห่างกันประมาณ 5 - 10 นิ้ว



ไม้ซิ่นเครื่องทอด้านท้าย



ไม้ซิ่นเครื่องทอด้านหัว



ไม้ซิ่นเครื่องพร้อมไม้หลัก

ภาพที่ 2.21 ไม้ซิ่นเครื่องทอชนิดต่างๆ

ที่มา : <http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>

4. ทาทิ เป็นไม้เนื้อแข็งหรือไม้ไผ่เนื้อตันกลมเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1/2 - 1 นิ้ว ยาวประมาณ 20 – 25 นิ้วโดยผ่าครึ่ง เพื่อประกบด้ายรังกับเอาผู้ที่ทอผ้า ปลายไม้ทั้ง 2 ข้างจะบากเป็นช่องสำหรับใช้คล้องรังเชือกจากแผ่นหนัง(ขอแคว) ดึงด้ายที่ทอให้ตึง และใช้มีวนเก็บผ้าที่ทอแล้ว



ภาพที่ 2.22 ทาทิ

ที่มา : <http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>

5. หน่อทาพะ เป็นไม้แผ่นเนื้อแข็งรูปสี่เหลี่ยมพื้นผิวกว้างประมาณ 3 - 5 นิ้ว ยาวประมาณ 20 – 25 นิ้ว หนาประมาณ 1 / 2 นิ้ว ปลายไม้ข้างหนึ่งจะเกลาให้เฉียงลงพอประมาณใช้สำหรับแยกด้ายขึ้นให้มีช่องกว้างขึ้น เพื่อสะดวกในการสอดด้ายขวาง(ด้ายพุ่ง) และใช้กระทบด้ายขวางให้แน่น



ภาพที่ 2.23 หน่อทาพะ

ที่มา : <http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>

6. ลือทุย เป็นไม้กลม ๆ ตรงอาจจะใช้ไม้ไผ่หรือกลิ้งไม้เนื้อแข็งก็ได้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 / 4 นิ้ว ยาวประมาณ 20 – 25 นิ้ว ในการทอผ้าครั้งหนึ่งจะใช้ไม้นี้ประมาณ 3- 4 อัน ควรมีไว้หลาย ๆ อัน ใช้สำหรับคล้องด้ายตะกอก เพื่อแบ่งเส้นด้ายเวลาขึ้นเครื่องทอ เมื่อทอจะยกขึ้นสลับกับไม้กรูโซร์ ใช้สำหรับกำหนดแนวและจัดระเบียบเส้นด้ายขึ้น และใช้สำหรับกำหนดตะกอกที่มีตะกอกหลายชุดในการทอ



ภาพที่ 2.24 ทุยลือ

ที่มา : <http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>

7. กรูโซร์ เป็นไม้กลม ๆ ตรงอาจจะใช้ไม้ไผ่ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 – 2 นิ้ว หรือตัดแปลงโดยใช้ท่อพีวีซีก็ได้ ยาวประมาณ 20- 25 นิ้ว ใช้สำหรับแยกด้ายขึ้น

ภาพที่ 2.25 กรู โข



ที่มา : <http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>

8. ทะ โคะ โส โบ เป็นไม้กลม ๆ มีขนาดเท่ากับกรู โขหรือใช้แทนกันได้ เส้นผ่าศูนย์กลาง 1-2 นิ้ว ยาวประมาณ 20-25 นิ้ว ใช้สำหรับรังค้ายที่ทอกับผนัง

(<http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>)



ภาพที่ 2.26 ทะ โคะ โส โบ

ที่มา : <http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>

2.2.3.4 ลวดลายผ้าทอมือกะเหรี่ยงบ้านห่มบ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะเครื่องแต่งกายกะเหรี่ยงบ้านตะเพินคีการทอผ้าเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่สืบทอดกันจากรุ่นสู่รุ่นเป็นเวลายาวนาน หญิงสาวกะเหรี่ยงจะนิยมทอผ้าหลังจากทำงานเสร็จ การทอผ้าจะถูกสอนให้กับทายาทตั้งแต่เด็กเพราะลายแต่ละลายมีความละเอียดสูงจึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ หลายปี เพื่อสืบทอดลายให้คงอยู่กับวิถีชีวิตกะเหรี่ยงอย่างยาวนาน การทอผ้าของกะเหรี่ยงมี 2 ชนิด คือ การทอผ้าพื้นและการทอแบบมีลวดลาย การทอผ้าของกะเหรี่ยงจะใช้ด้ายซึ่งทำจากใยฝ้ายเท่านั้น ผ้าจะเป็นผ้าหน้าแคบจำกัดตามขนาดเครื่องทอ คือ กว้างไม่เกิน 20 นิ้ว ส่วนความยาวขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ทอ ดังนั้น การตัดเย็บเครื่องนุ่งห่มของกะเหรี่ยงจึงจำเป็นต้องนำผ้าผืนมาเย็บติดกัน โดยพยายามตัดให้น้อยที่สุดเนื่องจากในอดีตกะเหรี่ยงไม่มีกรรไกรใช้ ดังนั้น เครื่องนุ่งห่มจึงมีลักษณะคงที่ คือ นำผ้าทั้งผืนเย็บประกบกัน โดยพยายามหลีกเลี่ยงการตัด ผ้าที่ทอแต่ละชิ้นเมื่อนำมาประกบกันเป็นเครื่องนุ่งห่มแล้วจะไม่มีเศษเหลือทิ้ง การแบ่งผ้าจึงทำโดยใช้มีดคมๆกรีดตามแนวขวาง ของผืนผ้าเท่านั้น ด้วยเหตุนี้รูปทรงของเสื้อผ้ากะเหรี่ยงจึงไม่มีส่วนโค้งเว้า เพราะเป็นการยากที่จะทำให้เป็นลักษณะนั้น การประดิษฐ์ลวดลายในผืนผ้าขณะทอมี 3 วิธี คือ ลายสลับสี ลายจกและลายขีด นอกจากนี้ การประดับลวดลายบนลายผ้าสามารถบอกถึงสถานะทางสังคมของผู้สวมใส่ได้อีกด้วย เช่น เสื้อของหญิงที่แต่งงานแล้วจะมี 2 แบบ แบบทอลายทั้งตัว และแบบที่ทอเป็นผ้าพื้นทั้งผืนมักจะมีพื้นเป็น สีดำหรือสีน้ำเงินแล้วทอดอกหรือปักลวดลายด้วยด้ายหรือไหมพรมสีชมพูเข้มหรือสีแดงเป็นหลัก ส่วนชิ่นก็จะมี 2 แบบ คือ ลายขวางตลอดทั้งตัว ส่วนแบบที่สอง เป็นลายขวางและใช้ผ้าที่ทอจาก ที่ทอเข้มขัดคาดหลังสามชิ้นมาเย็บต่อกัน แต่ต่างกันที่ส่วนหัวชิ่นจะทอเป็นผ้าพื้นแดงช่วงกว้างๆ เป็นต้น ปัจจุบันเด็กส่วนใหญ่นิยมใส่เสื้อและกางเกงสำเร็จรูปที่หาซื้อได้จากพ่อค้าในตลาด

ลักษณะของชุดเด็กหญิงที่ยังไม่ได้แต่งงาน จะสวมชุดทรงสอบสีขาวมารดาของ เด็กจะทอความกว้างหน้าผ้าให้พอดีกับขนาดตัวของเด็กนิยมปักด้วยด้ายที่มีสี ชมพู เขียว ฟ้า เหลือง ตรงส่วนของไหล่ มีพู่ห้อยไว้ข้าง เด็กหญิงจะเปลี่ยนแต่งชุดทรงสอบสีขาวมาเป็นชุดเสื้อและชั้น ได้หลายกรณี เช่น เปลี่ยนเพราะแต่งงาน เปลี่ยนเพราะมีประจำเดือนแล้ว จากการศึกษาพบว่า ชุด ทรงสอบสีขาว ในหมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพนคี้นปัจจุบันนิยมหาซื้อผ้าตามที่ONGTADมาตัดเย็บเอง และมีการปักลวดลายโดยรวมรวมลายปักได้ 3 ลายได้แก่ อะตะลั้ง อะคู๊ท่าย อะลูงยู นิยมปักให้ ลูกสาวตั้งแต่อายุ 4-5 เดือน(ภิรมย์ แก้วมณี,2555 : 115)



ลายอะคู๊ท่าย

ลายอะตะลั้ง

อะลูงยู

ภาพที่ 2.27 ลวดลายนิยมปักให้ลูกสาวตั้งแต่อายุ 4-5 เดือน

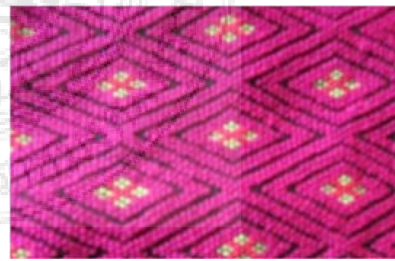
ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :115

ลักษณะของเสื้อผู้หญิงที่มีครบครัน จากการศึกษาเสื้อของหญิงในหมู่บ้าน กะเหรี่ยงตะเพนคี้นที่แต่งงานแล้วมี 2 แบบ แบบแรก คือ ทอลายเดี่ยวหรือวิธีการขีดทั้งตัวและแบบที่ สองคือ ทอกลาย มีความกว้างจากไหล่ถึงหน้าอกตามขนาดของบุคคล นิยมใช้สีแดง ชมพู มีการเย็บ ต่อกันที่เส้นกลางหน้า มีพู่ห้อยกลางหน้า ใต้วงแขนและกลางตัว โดยแบบจกจะมีการทอเส้นลาย ขวางตัวเสื้อ 6 เส้นมีชื่อเรียกเป็นภาษาท้องถิ่นคือ เส้นที่ 1 คู๊ท่าย แบ่งลายช่วงไหล่ เส้นที่ 2 3 4 อะคู๊ชะ แบ่งลาย ช่วงหน้าอก เส้นที่ 5 อะเกย แบ่งลายช่วงเอว เส้นที่ 6 อะคองท่าย ช่วงชายเสื้อพบ ลายเสื้อที่นิยมใช้กันในหมู่บ้าน 9 ลายได้แก่ เซอโวมือพู่ 2 อะคู๊ท่าย 3 อะคู๊ท่าย 4 เซอควองท่าย อะคองท่าย เซอโรควมือ อะคู๊ท่ายเซอชิงเบย และเสื้อที่ทอแบบขีด จะมีการทอเส้นขวางตัวเสื้อเส้น เพื่อ แบ่งสัดส่วนคล้าย แบบที่ 1 มีเพียง 3 ลาย ในตัวเสื้อคือ อะคู๊ชะ เซอชิง โควลว อะแก้ง ภายใน หมู่บ้านกะเหรี่ยง เสื้อ มี 2 แบบที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ

ลักษณะผ้าชั้น การทอชั้นจะมีลายขวางตลอดตัว ส่วนแบบที่สองเป็นลายขวาง แบ่งเป็นสามผืน โดยมีเทคนิคการทอแบบลายจก ลายขีดและลายสลัสนี การทอผ้าทำเป็น 3 ชั้นนำมา เย็บต่อกันเป็น 3 ช่วง แต่ละช่วงมีลวดลายที่แตกต่างกันมีชื่อเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า ช่วงบนชั้น

เนื้คู่ท่าย ช่วงกลางชั้นเนเมซ่า ช่วงล่างชั้นเนคองท่าย โดยช่วงที่บนเป็นการทอแบบสลับลีมี 1 ลาย ช่วงกลางทอด้วยวิธีจิด คือ การทอใช้ไม้ไผ่หลายขนาดเล็กหรือที่ชาวกะเหรี่ยงเรียกว่า บ้ายบาย กำหนดตามจำนวนเส้นด้ายที่กำหนด ลายที่ใช้ในหมู่บ้านตะเพินคี 13 ลาย ช่วงล่างเป็นการทอแบบจกมีการทอสลับลีด้วย ในชั้นเดียวกัน การจกของกะเหรี่ยงจะเป็นการใช้นิ้วมือ ในการสอดด้ายตามจำนวนเส้นที่กำหนดลวดลายของแต่ละลายพบว่า ลวดลายจกของกะเหรี่ยงตะเพินคี มี 32 ลาย การทอทั้งสามวิธีนี้ มีความละเอียด ผ้าจะสวยได้ขึ้นอยู่กับศิลปะการวางสีด้ายของแต่ละบุคคล ผ้าจึงมีความงามที่เป็นศาสตร์และศิลป์ของผ้าทอกะเหรี่ยงเฉพาะถิ่น

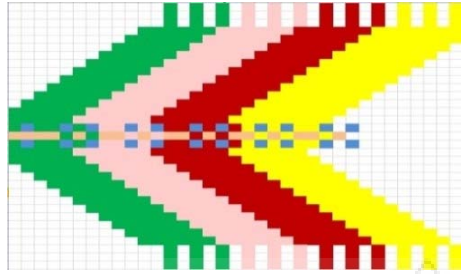
การศึกษาลักษณะลวดลายในเนื้อผ้าทอกะเหรี่ยงตะเพินคีลักษณะลวดลายจะเป็นเส้นขนาน ตามแนวตั้งหรือแนวนอนก็ได้ หากเป็นลายขนานตามแนวตั้งการกำหนดลายจะทำพร้อมกับการเรียงด้าย คือ ใช้จำนวนด้ายมากกว่าปกติบนพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นลายขนาน ส่วนด้ายขวางใช้จำนวนเท่าปกติ การทอวิธีนี้นิยมใช้ทอเสื้อผู้ชายสูงอายุ ลวดลายสลับลี เป็นการทอแบบธรรมดา คือ ใช้ด้ายยืนและด้ายขวางจำนวนเท่าปกติ แต่แทรกด้ายสีต่างๆ สลับเข้าไปขณะเรียงด้ายยืนเมื่อสอดด้ายขวาง เช่นการทอผ้าห่ม ยาม และผ้าถุงผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว ผ้าทอกะเหรี่ยงที่ชาวตะเพินคีทอมีลวดลายสลับลีเพียงลายเดียว แต่สีที่แตกต่างขึ้นอยู่กับ การวางด้ายสีของแต่ละบุคคล บางส่วนในเนื้อผ้าตามลวดลายและสีในตำแหน่งตามต้องการ การยกด้ายยืนจะไม่เป็นไปตาม การยกด้ายยืน จะไม่เป็นไปตามการยกตะกอ แต่ผู้ทอจะใช้นิ้วมือ หรือขนเม่นช่วยยกด้ายขึ้น ตามจำนวนที่คำนวณไว้ และสอดด้ายสีที่ต้องการเข้าไประหว่างด้ายยืนนั้น ฉะนั้นลวดลายที่ปรากฏบนผืนผ้าทั้งผืนอาจมีหลายลายในผืนเดียวกัน ลายผ้าในการทอแบบจกภายในหมู่บ้านตะเพินคี เป็นการทอจกในเนื้อผ้าเสื้อ 9 ลาย จกในเนื้อผ้าชั้น 23 ลาย ซึ่งโครงสร้างลวดลายและผ้าทอลาย ดังนี้



โครงสร้างลายจกเสื้อเชอโค่วมือฟู 2

ลายจกเสื้อเชอโค่วมือฟู 2

ภาพที่ 2.28 โครงสร้างลายและลายจกเสื้อเชอโค่วมือฟู 2

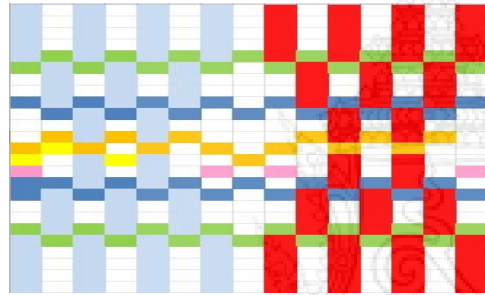


โครงสร้างลายจกเสื่ออะคู๊ทาย 3

ลายจกเสื่ออะคู๊ทาย 3

ภาพที่ 2.29 โครงสร้างลายและลายจกเสื่ออะคู๊ทาย 3

ที่มา : ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :114

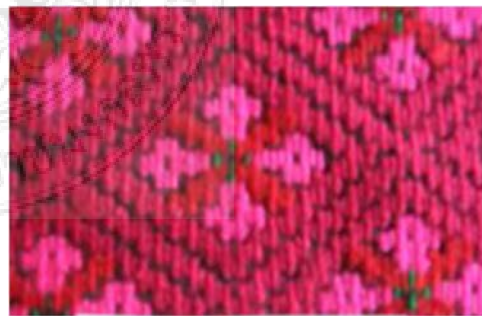
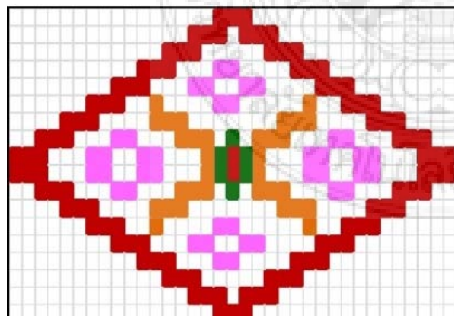


โครงสร้างลายจกเสื่ออะคู๊ทาย 4

ลายจกเสื่ออะคู๊ทาย 4

ภาพที่ 2.30 โครงสร้างลายและลายจกเสื่ออะคู๊ทาย 4

ที่มา : ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :145

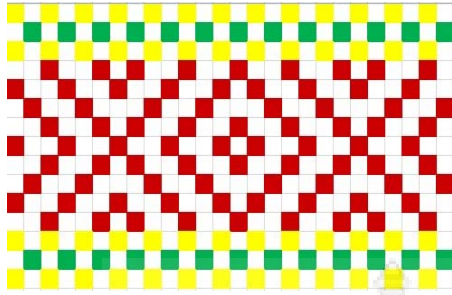


โครงสร้างลายจกเสื่อเชอร์คว่องทำย

ลายจกเสื่อเชอร์คว่องทำย

ภาพที่ 2.31 โครงสร้างลายและลายจกเสื่อเชอร์คว่องทำย

ที่มา : ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :145

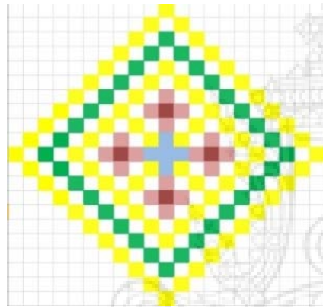


โครงสร้างลายจกเสื่ออะคองทำย

ลายจกเสื่ออะคองทำย

ภาพที่ 2.32 โครงสร้างลายและลายจกเสื่ออะคองทำย

ที่มา : ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :145

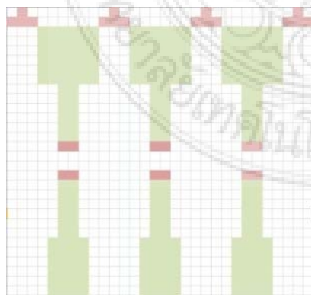


โครงสร้างลายจกเสื่อเชอร์โต้วมื่อ

ลายจกเสื่อเชอร์โต้วมื่อ

ภาพที่ 2.33 โครงสร้างลายและลายจกเสื่อเชอร์โต้วมื่อ

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :146

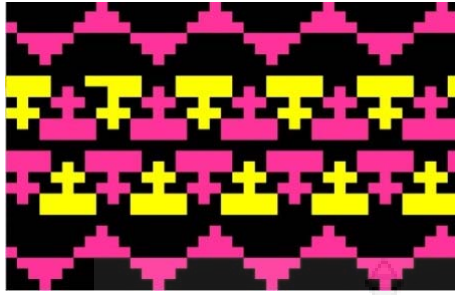


โครงสร้างลายจกเสื่ออะคู้ทำย 1

ลายจกเสื่ออะคู้ทำย 1

ภาพที่ 2.34 โครงสร้างลายและลายจกเสื่ออะคู้ทำย1

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :146

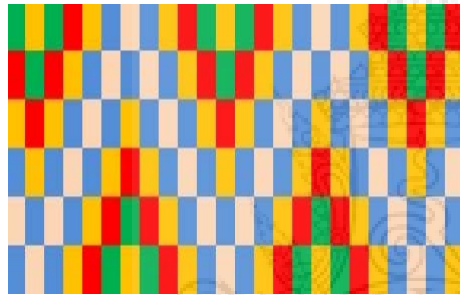


โครงสร้างลายจกเสือเชอร์รี่เบย์

ลายจกเสือเชอร์รี่เบย์

ภาพที่ 2.35 โครงสร้างลายและลายจกเสือเชอร์รี่เบย์

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :146

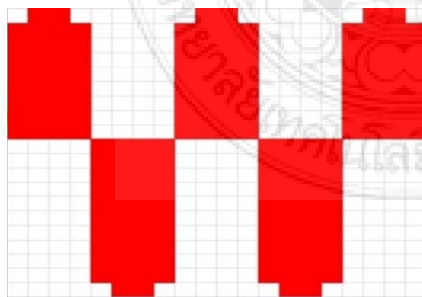


โครงสร้างลายจกชั้นอะไ้ยกึ่ง 6

ลายจกชั้นอะไ้ยกึ่ง 6

ภาพที่ 2.36 โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะไ้ยกึ่ง 6

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :147

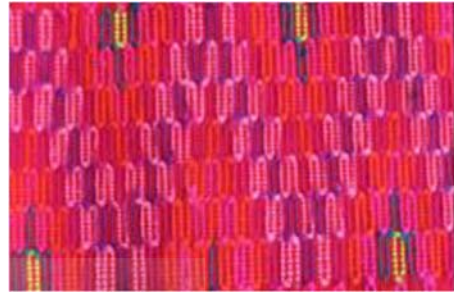
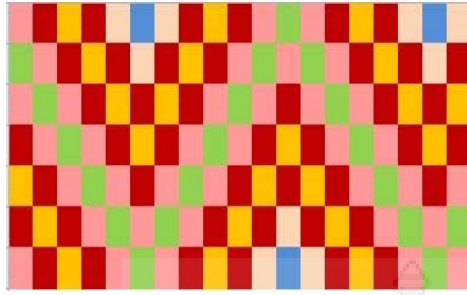


โครงสร้างลายจกชั้นถู่เซ็งบุง 3

ลายจกชั้นถู่เซ็งบุง 3

ภาพที่ 2.37 โครงสร้างลายและลายจกชั้นถู่เซ็งบุง 3

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :147

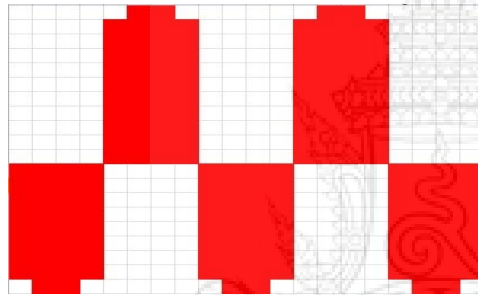


โครงสร้างลายจกชั้นเชือก้าย 7

ลายจกชั้นเชือก้าย 7

ภาพที่ 2.38 โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชือก้าย 7

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :148

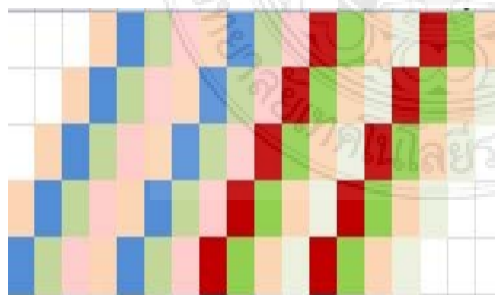


โครงสร้างลายจกชั้นไก่เซ็งเท็ง 5

ลายจกชั้นไก่เซ็งเท็ง 5

ภาพที่ 2.39 โครงสร้างลายและลายจกชั้นไก่เซ็งเท็ง 5

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :148

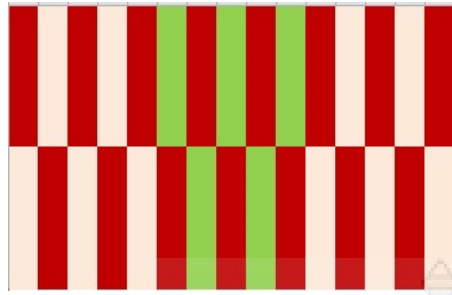


โครงสร้างลายจกชั้นห้องละบุงบุง 4

ลายจกชั้นห้องละบุงบุง 4

ภาพที่ 2.40 โครงสร้างลายและลายจกชั้นห้องละบุงบุง 4

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :148

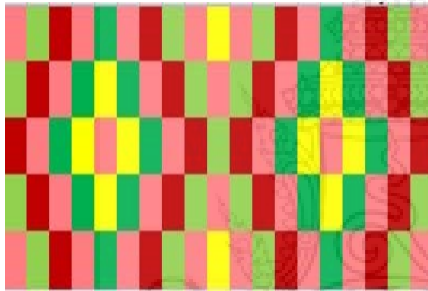


โครงสร้างลายจกชั้นไม้เชิงเท็ง 3

ลายจกชั้นไม้เชิงเท็ง 3

ภาพที่ 2.41 โครงสร้างลายและลายลายจกชั้นไม้เชิงเท็ง 3

ที่มา : กิริมย์ แก้วมณี, 2555 :149

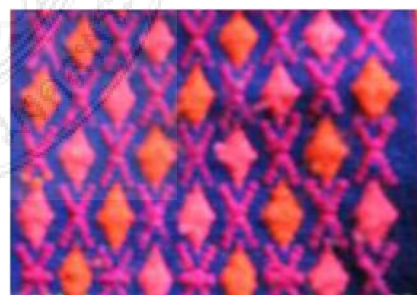
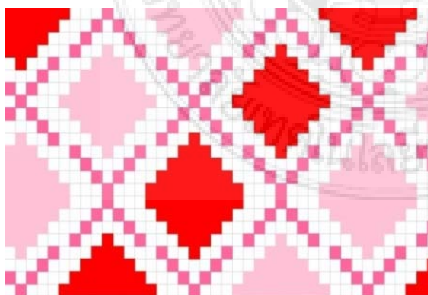


โครงสร้างลายจกชั้นเชอร์มิซ่า 5

ลายจกชั้นเชอร์มิซ่า 5

ภาพที่ 4.42 โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอร์มิซ่า 5

ที่มา : กิริมย์ แก้วมณี, 2555 :149

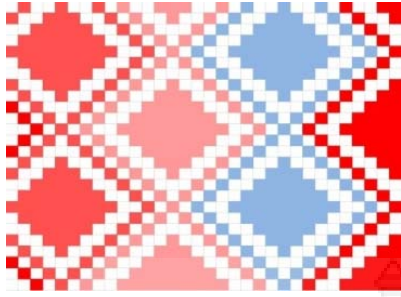


โครงสร้างลายจกชั้นเชอเซ่ยทา 9

ลายจกชั้นเชอเซ่ยทา 9

ภาพที่ 2.43 โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอเซ่ยทา 9

ที่มา : กิริมย์ แก้วมณี, 2555 :150

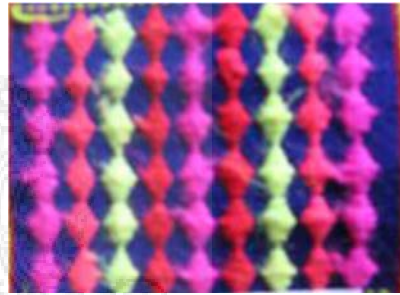
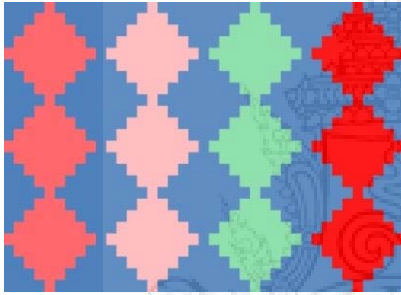


โครงสร้างลายจกชั้นอะมีซ่า 9

ลายจกชั้นอะมีซ่า 9

ภาพที่ 2.44 โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะมีซ่า 9

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :150



โครงสร้างลายจกชั้นเชอควิวู้ 9

ลายจกชั้นเชอควิวู้ 9

ภาพที่ 2.45 โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอควิวู้ 9

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :150

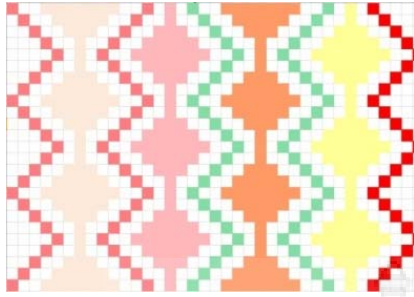


โครงสร้างลายจกชั้นถู่ละบ่ง

ลายจกชั้นถู่ละบ่ง

ภาพที่ 2.46 โครงสร้างลายและลายจกชั้นถู่ละบ่ง

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :151



โครงสร้างลายจกชั้นเชอร์เมซ่าพู่ 7

ลายจกชั้นเชอร์เมซ่าพู่ 7

ภาพที่ 2.47 โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอร์เมซ่าพู่ 7

ที่มา : กิรมย์ แก้วมณี, 2555 :151

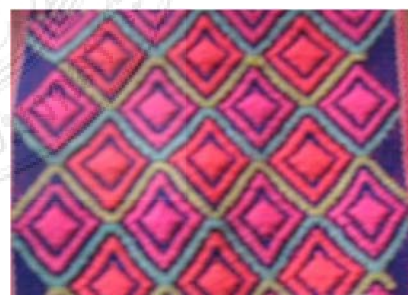
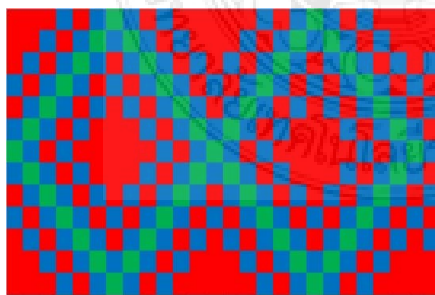


โครงสร้างลายจกชั้นคี่ผ้า

ลายจกชั้นคี่ผ้า

ภาพที่ 2.48 โครงสร้างลายและลายจกชั้นคี่ผ้า

ที่มา : กิรมย์ แก้วมณี, 2555 :151

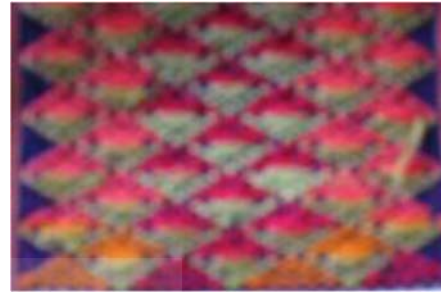


โครงสร้างลายจกชั้นช่องพู่ค่อง 7

ลายจกชั้นช่องพู่ค่อง 7

ภาพที่ 2.49 โครงสร้างลายและลายจกชั้นช่องพู่ค่อง 7

ที่มา : กิรมย์ แก้วมณี, 2555 :152

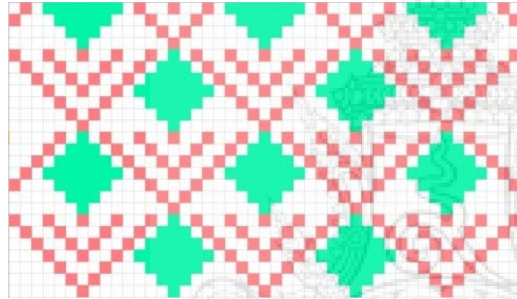


โครงสร้างลายจกชั้นทิวเดียวพะตู่ 7

ลายจกชั้นทิวเดียวพะตู่ 7

ภาพที่ 2.50 โครงสร้างลายและลายจกชั้นทิวเดียวพะตู่ 7

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :152



โครงสร้างลายจกชั้นคู่เปียข้ายเปีย 7

ลายจกชั้นคู่เปียข้ายเปีย 7

ภาพที่ 2.51 โครงสร้างลายและลายจกชั้นคู่เปียข้ายเปีย 7

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :152

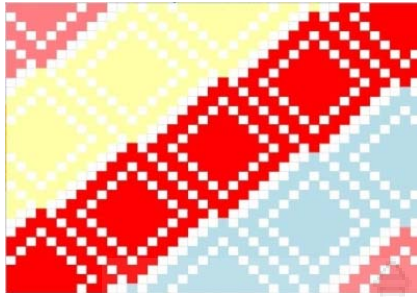


โครงสร้างลายจกชั้นเชอร์โคลงซ้อ

ลายจกชั้นเชอร์โคลงซ้อ

ภาพที่ 2.52 โครงสร้างลายและลายจกชั้นเชอร์โคลงซ้อ

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :153

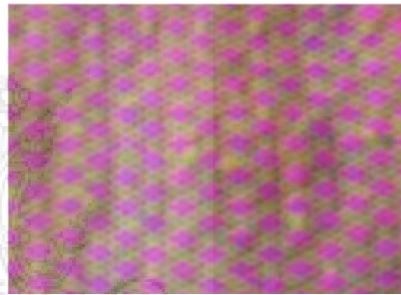
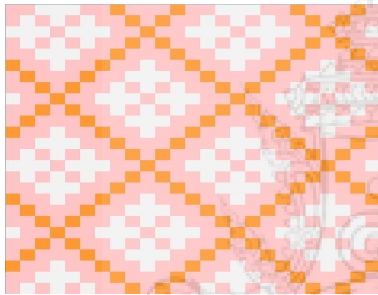


โครงสร้างลายจกชั้นคี่มือ

ลายจกชั้นคี่มือ

ภาพที่ 2.53 โครงสร้างลายและลายจกชั้นคี่มือ

ที่มา : กิริมย์ แก้วมณี, 2555 :153

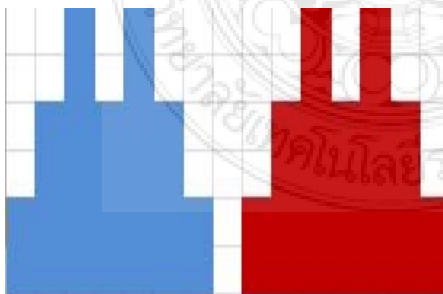


โครงสร้างลายจกชั้นที่คู่เลข 7

ลายจกชั้นที่คู่เลข 7

ภาพที่ 2.54 โครงสร้างลายและลายจกชั้นที่คู่เลข 7

ที่มา : กิริมย์ แก้วมณี, 2555 :153

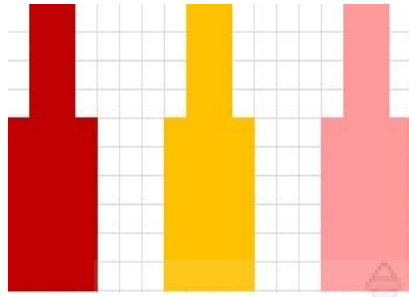


โครงสร้างลายจกชั้นอะเตย์ลอง

ลายจกชั้นอะเตย์ลอง

ภาพที่ 2.55 โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเตย์ลอง

ที่มา : กิริมย์ แก้วมณี, 2555 :154



โครงสร้างลายจกชั้นอะเคย์ลอง

ลายจกชั้นอะเคย์ลอง

ภาพที่ 2.56 โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลอง

ที่มา : กิรมย์ แก้วมณี, 2555 :154



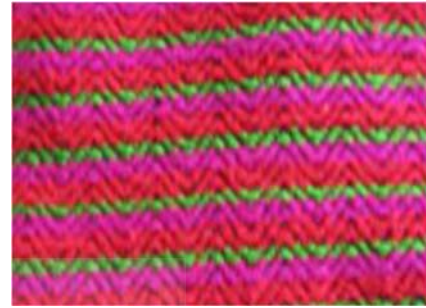
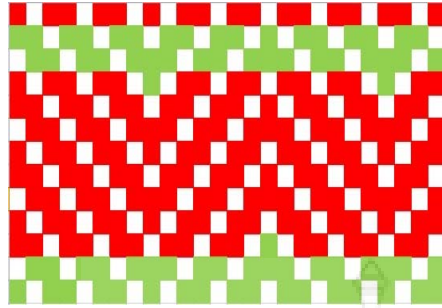
โครงสร้างลายจกชั้นอะเคย์ลอง

ลายจกชั้นอะเคย์ลอง

ภาพที่ 2.57 โครงสร้างลายและลายจกชั้นอะเคย์ลอง

ที่มา : กิรมย์ แก้วมณี, 2555 :154

ลายจิด คือ การทอผ้าโดยให้ลวดลายที่ปรากฏเหมือนกันทั้งผืน ลักษณะลายแบบยกดอก ในตัว โดยกำหนดสีตามด้ายยืนการแยกด้ายยืนใช้วิธีนับเส้นและสอดไม้ไผ่เป็นตัวยกด้ายให้ช่องระหว่างด้ายยืนกว้างเพื่อความสะดวกในการสอดด้ายขวาง ผ้าทอลายจิดของกระเหรี่ยงมีลักษณะคล้ายของชาวอีสานแต่ลวดลายซับซ้อนน้อยกว่าและของอีสานไม่นิยมทอลายสลับสีแต่ของกระเหรี่ยงนิยมทอลายสลับสีดังนั้นในผ้าผืนเดียวกันจึงมีลวดลายดอกนูนขึ้นมาของลายยกดอกนูนขึ้นมาของลายจิดและลายเล่นสีสลับกัน โดยมีทอวิธีการจิดในเนื้อผ้าชั้น 13 ลาย จิดในเนื้อผ้าเส้น 3 ลาย รวมลวดลายจิดในหมู่บ้านตะเพินคี

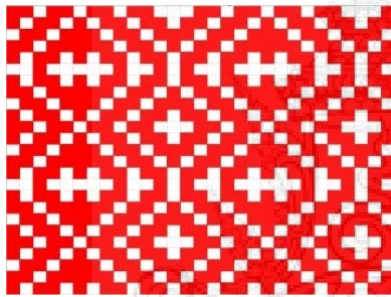


โครงสร้างลายขิดเสื้ออะคู้ชะ

ลายขิดเสื้ออะคู้ชะ

ภาพที่ 2.58 โครงสร้างลายและลายขิดเสื้ออะคู้ชะ

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :155

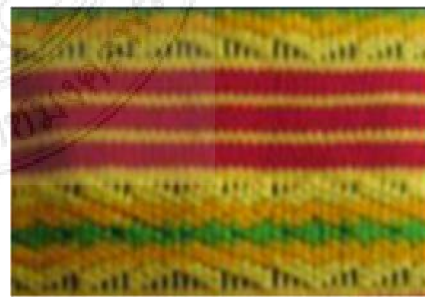
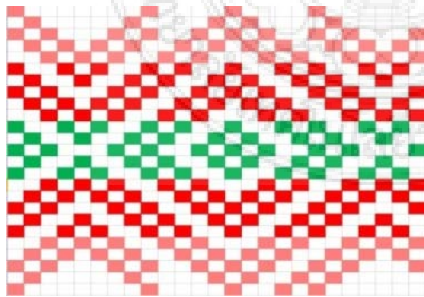


โครงสร้างลายขิดเสื้อเชอเซ็งโคล่ว

ลายขิดเสื้อเชอเซ็งโคล่ว

ภาพที่ 2.59 โครงสร้างลายและลายขิดเสื้อเชอเซ็งโคล่ว

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :155

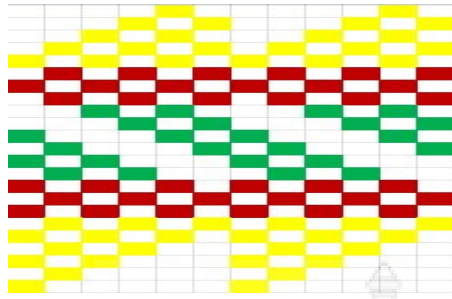


โครงสร้างลายขิดชั้นเชออะล้าว 19

ลายขิดชั้นเชออะล้าว 19

ภาพที่ 2.60 โครงสร้างลายและลายขิดชั้นเชออะล้าว 19

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :155



โครงสร้างลายขีดขึ้นเชือกงล้วยค่าคู่ 24

ลายขีดขึ้นเชือกงล้วยค่าคู่ 24

ภาพที่ 2.61 โครงสร้างลายขีดขึ้นเชือกงล้วยค่าคู่ 24

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :156

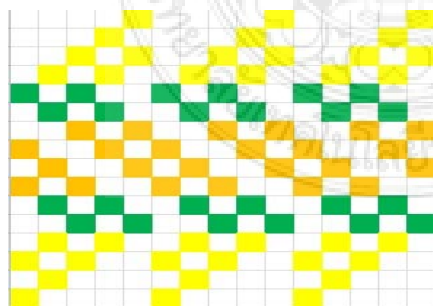


โครงสร้างลายขีดขึ้นเชือกงล้วย 28

ลายขีดขึ้นเชือกงล้วย 28

ภาพที่ 2.62 โครงสร้างลายและลายขีดขึ้นเชือกงล้วย 28

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :156

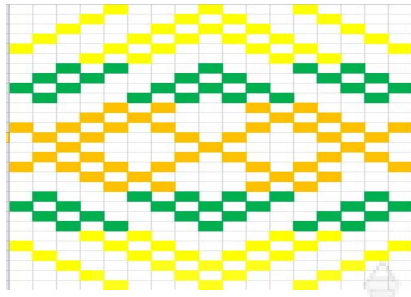


โครงสร้างลายขีดขึ้นเชือกงล้วย 16

ลายขีดขึ้นเชือกงล้วย 16

ภาพที่ 2.63 โครงสร้างลายและลายขีดขึ้นเชือกงล้วย 16

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :157

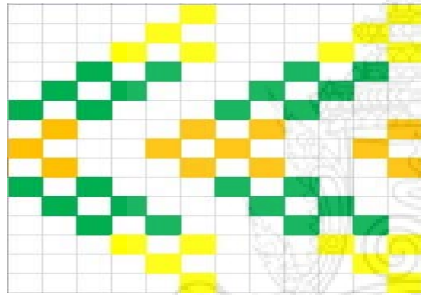


โครงสร้างลายจิดขึ้นเชอโต้วมือฟู 16

ลายจิดขึ้นเชอโต้วมือฟู 16

ภาพที่ 2.64 โครงสร้างลายและลายจิดขึ้นเชอโต้วมือฟู 16

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :157

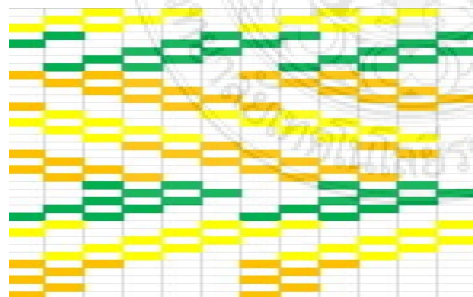


โครงสร้างผ้าลายจิดขึ้นเชอไซท่า 15

ลายจิดขึ้นเชอไซท่า 15

ภาพที่ 2.65 โครงสร้างผ้าลายและลายจิดขึ้นเชอไซท่า 15

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :157

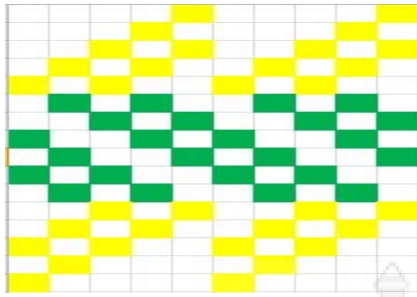


โครงสร้างลายจิดขึ้นเชอกองล้วย 44

ลายจิดขึ้นเชอกองล้วย 44

ภาพที่ 2.66 โครงสร้างลายและลายจิดขึ้นเชอกองล้วย 44

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :158

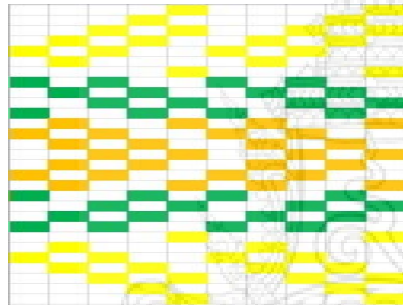


โครงสร้าง ลายจิดฉิ้นเซอะกะ๊าย 15

ลายจิดฉิ้นเซอะกะ๊าย 15

ภาพที่ 2.67 โครงสร้างลายและลายจิดฉิ้นเซอะกะ๊าย 15

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :158

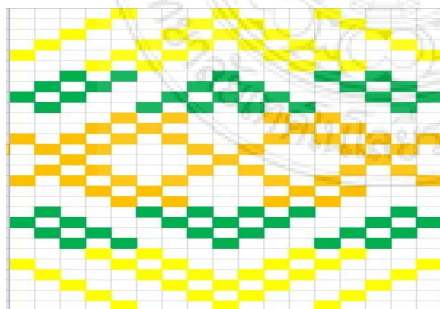


โครงสร้างลายจิดฉิ้นล้ายซิ่งฟูเทอ 29

ลายจิดฉิ้นล้ายซิ่งฟูเทอ 29

ภาพที่ 2.68 โครงสร้างลายและลายจิดฉิ้นล้ายซิ่งฟูเทอ 29

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :159

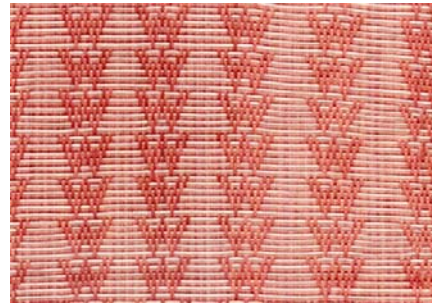
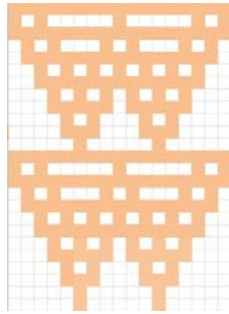


โครงสร้างลายจิดฉิ้นเซอโด่วมื่อ 29

ลายจิดฉิ้นเซอโด่วมื่อ 29

ภาพที่ 2.69 โครงสร้างลายและลายลายจิดฉิ้นเซอโด่วมื่อ 29

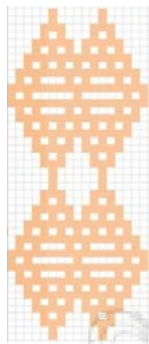
ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :159



โครงสร้างลายเนอู่เก

ลายเนอู่เก

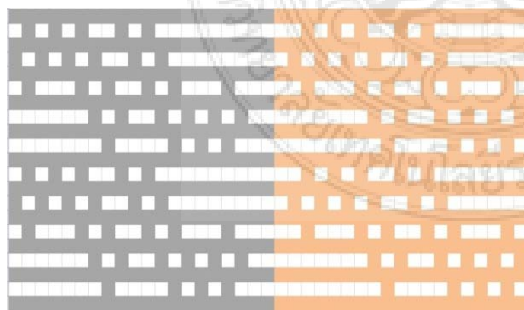
ภาพที่ 2.70 โครงสร้างลายเนอู่เกและลายเนอู่เก



โครงสร้างลายอะกู่สะ

ลายอะกู่สะ

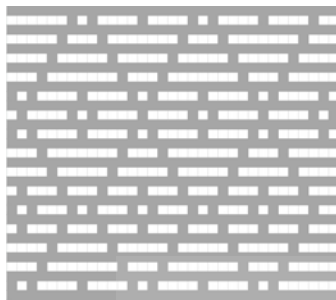
ภาพที่ 2.71 โครงสร้างลายอะกู่สะและลายอะกู่สะ



โครงสร้างลายเจอตุ้กเก

ลายเจอตุ้กเก

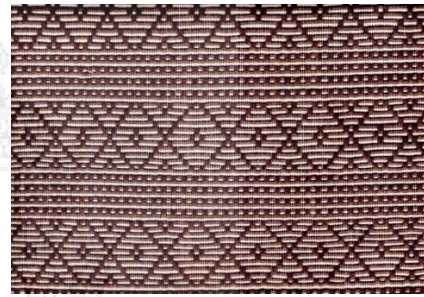
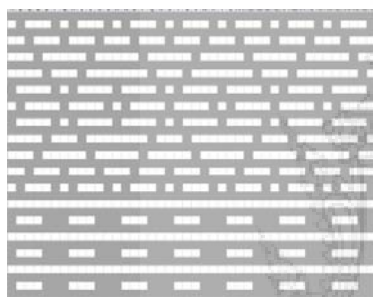
ภาพที่ 2.72 โครงสร้างลายเจอตุ้กเกและลายเจอตุ้กเก



โครงสร้างลายชะมิตา

ลายชะมิตา

ภาพที่ 2.73 โครงสร้างลายชะมิตาและลายชะมิตา



โครงสร้างลายอะคอไท่

ลายอะคอไท่

ภาพที่ 2.74 โครงสร้างลายอะคอไท่และลายอะคอไท่

2.2.3.5 กระบวนการทอผ้ากะเหรี่ยง

ก่อนที่จะทอผ้าจะต้องมีการเตรียมเครื่องทอผ้าตั้งแต่การปั่นด้าย การกรอผ้า การตั้งเครื่องทอผ้า การขึ้นด้าย มีขั้นตอนการทำดังนี้

1. การปั่นด้าย อุปกรณ์ในการปั่นด้ายผ้าทอกะเหรี่ยง ประกอบด้วย หลอดกรอผ้า และเครื่องมือกรอผ้า หลอดกรอผ้า เดิมชาวกะเหรี่ยงใช้วิธีปั่นด้ายด้วยมือให้เป็นก้อน ปัจจุบันใช้ท่อพลาสติกแทน มีความยาวขนาด 10 เซนติเมตร



ภาพที่ 2.75 การปั่นด้าย

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :117

2. การกรอผ้าขาว ผ้าขาวเป็นผ้าที่สอดเข้าไประหว่างผ้ายืน ทำให้เกิดลวดลายต่างๆเรียกว่า ลุงห้อย ใช้ผ้าพันกับไม้ ขนาดยาวประมาณ 1 ฟุต เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร ตั้งไม้

3. การขึ้นผ้า หรือการขึ้นเครื่องทอที่เอว เป็นการนำเอาเส้นผ้ามาเรียงต่อกันอย่างมีระเบียบตามแนวนอน โดยพันรอบกับส่วนประกอบของเครื่องทอ และก่อนที่จะมีการขึ้นผ้า จะต้องมีการเตรียมเส้นผ้าด้วยการปั่นผ้า การตั้งเครื่องทอ การเรียงเส้นผ้า การเปลี่ยนไม้เป็นเครื่องทอ

4. การทอผ้า เริ่มต้นคล้องผ้าลงที่หลักที่ 1 สาวเส้นผ้าผ่านหลักที่ 2 3 4 5 9 7 นำไปคล้องที่หลักที่ 8 และสาวมาคล้องที่หลักที่ 1 จากนั้น ดึงผ้าทั้งหมดให้ตึงเสมอกัน นำมาพันรอบหลักที่ 2 ดึงผ้าให้ตึงเสมอกันพาดผ่านด้านหน้าของไม้หลักที่ 3 ถึงไม้หลักที่ 4 เป็นจุดแยกผ้า โดยใช้ผ้าสีขาวอีกกลุ่มหนึ่งเป็นเส้นผ้าตะกอสอดเข้าไประหว่างเส้นผ้าเป็น 2 ส่วนเท่าๆกัน ส่วนที่ไม้ได้คล้องกับตะกอกแยกเส้นผ้าผ่านหลังหลักที่ 4 และส่วนที่คล้องตะกอก ดึงเส้นผ้าผ่านด้านหน้าหลักที่ 4 แล้วรวบผ้าทั้งสองส่วนเข้าด้วยกันให้ตึงพาดผ่านหลักที่ 5 6 พันอ้อมหลักที่ 7 ดึงผ้าทั้งหมดให้ตึงพร้อมอ้อมหลักที่ 8 และสาวให้ตึง ดึงกลับมาเริ่มต้นที่หลักที่ 1 ใหม่ จากนั้นสอดไม้ทั้งหมดออกจากเครื่องทอ และนำไม้ไผ่ 1 อัน สอดเข้าไปแทนไม้ใส่ตะกอกที่ 1 นำไม้ไผ่ 2 อันเข้าสอดเปลี่ยนไม้ใส่ตะกอกที่ 2 และไม้ใส่ตะกอกที่ 3 ซึ่งต้องใช้ช่วยแยกผ้าเวลาทอแกะดอก ส่วนไม้ไผ่ที่ 2 ใส่กระบอกไม้ไผ่แทน 1 อัน เมื่อเสร็จเรียบร้อยเครื่องทอ(ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :114 - 118)



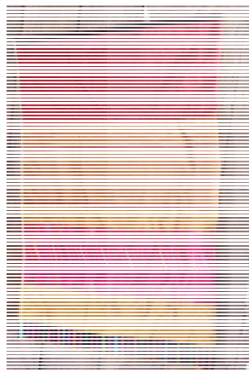
ภาพที่ 2.76 เครื่องทอที่เอวเมื่อเรียงขึ้นเส้นผ้าเสร็จ

ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :118

2.2.3.6 ผลิตภัณฑ์จากผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี



ภาพที่ 2.77 เสื้อผ้าทอชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี
ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :119



ภาพที่ 2.78 ผ้าถุงชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี
ที่มา : ภิรมย์ แก้วมณี, 2555 :119

2.3 วัฒนธรรมชาติและสารกระตุ้น

2.3.1 วัฒนธรรมชาติ

สีของธรรมชาติส่วนใหญ่จะได้จากพรรณไม้นานาชนิด ซึ่งได้จากส่วนต่างๆของพรรณไม้ บางสีได้จากเปลือกไม้ บางสีได้จากแก่น บางสีได้จากใบ บางสีได้จากรากที่อยู่ใต้ดิน ถึงแม้เก็บจากต้นเดียวกันบางครั้งก็ให้สีที่แตกต่างกัน หากเก็บคนละเวลา เก็บคนละเดือน คนละฤดู ก็อาจจะให้สีที่แตกต่างกันออกไป พรรณไม้ต่างๆ จะซื้อจากชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่ขึ้นดอยอยู่ตลอดเวลา เพราะไม้บางชนิดขึ้นอยู่ตามหน้าผาในป่าลึก บางชนิดจะขึ้นตามฤดูกาลเท่านั้น ในอนาคตพรรณไม้เหล่านี้อาจจะหายากขึ้นทุกวัน เพราะการบุกรุกทำลายป่าที่ระบบของนายทุนที่หวังกอบโกยผลประโยชน์จากธรรมชาติอย่างไม่รู้จักพอ จึงเป็นเหตุทำให้พรรณไม้ที่ให้สีธรรมชาติถูกทำลายไปด้วย การนำพรรณไม้ที่ให้สีย้อมธรรมชาติมาใช้นั้น ต้องอาศัยความชำนาญบวกกับต้องเป็นคนที่ช่างสังเกต เพราะการย้อมสีธรรมชาติในอดีตนั้นมีสีไม่มากนัก การทดลองได้นำพรรณไม้ต่างๆ ที่ยังไม่เคยทดลองทำดู พืชบางชนิดจะให้สีโดยตรง บางชนิดไม่ได้ให้สี แต่ใช้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญสามารถนำมาผสมผสานร่วมกับพรรณไม้ที่ให้สี โดยตรงได้ ทำให้การย้อมฝ้ายมีสีที่สวยงาม ดังตัวอย่างที่ยกมาเป็นเรื่องของสีดำ สีเทา สีน้ำเงินเข้ม สีน้ำเงินอ่อน สีน้ำตาล จะให้สีที่ดูสดใสสวยงามมากยิ่งขึ้นของสีนั้นๆ เกิดจากการเติมพรรณไม้อื่นๆ ผสมผสานเข้าไปด้วยกัน เช่นการเติม

น้ำค้างที่ได้จากขี้เถ้าของพรรณไม้ต่างๆ เติมน้ำส้มที่ได้จากมะขามเปียกหรือน้ำจากลูกมะกรูด จาก การทดลองของป้าแสงดา บันสิทธิ์ พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของสีต่างๆ โดยการย้อมสีจากผล มะเกลือรองพื้นก่อนย้อมสีอื่นทุกชนิด จะทำให้การย้อมสีอื่นๆ ติดได้ดีกว่า สีไม่ตก ลักษณะการให้ สีย้อมด้วยวัสดุจากธรรมชาติ มีความงดงามแฝงเร้นอยู่ในตัว ยิ่งพินิจก็ยิ่งเห็น ความงามที่เกิดจาก ภูมิปัญญาของท้องถิ่น การย้อมสีธรรมชาติต้องเอามาดัดแปลง บางครั้งมีส่วนผสมของสีอื่นๆ เข้าไป ด้วย จึงจะได้สีที่สดใสสวยงามจากธรรมชาติ กว่าจะได้สีธรรมชาติที่สวยงามได้ ต้องผ่านการ ทดลองมานับครั้งไม่ถ้วน บางครั้งยังเกี่ยวข้องกับการเก็บสะสมพรรณไม้ที่จะใช้ สีบางสีต้องย้อม รองพื้นเสียก่อนแล้วนำมาย้อมทับอีกทีก็จะได้สีที่ต้องการ การย้อมสีธรรมชาติในบางครั้งต้องย้อม หลายๆ ครั้ง จะย้อมสีใดก่อนหลังอีกด้วย เพราะผลรับจะให้สีที่แตกต่างกัน สีที่ได้จากการย้อม แดกต่างกันตรงไหนโดยทั่วไปส่วนมากจะใช้วัสดุธรรมชาติเพียงตัวเดียว ไม่ย้อมที่จะเสียเวลาย้อม มากกว่า 1 ครั้ง การย้อมทับอีกครั้งจะได้ความรู้สึกว่าสีมีความลึกที่เกิดจากการซ้อนของสี เมื่อสีหนึ่ง ตกจางไปหลักจากผ่านการซักรีด สีรองนั้นจะเข้มขึ้นมาแทนเพราะผ่านการย้อมทับนั่นเอง บางครั้ง ย้อมแบบกระดำกระด่าง เห็นแล้วต่างวิจารณ์ว่าย้อมไม่ดี ซึ่งตรงนี้เป็นเสน่ห์ผ้าฝ้ายพื้นเมือง ของบ้าน ไร่ไผ่งาม ที่แต่ละชิ้นจะไม่ซ้ำกันจัดเป็นผ้าที่มีรูปแบบเพียงชิ้นเดียวก็ว่าได้ บางครั้งวิตกสร้าง ความไม่พอใจให้กับผู้บริโภค เพราะไม่เข้าใจในตัวสีธรรมชาติดีพอ ผ้าที่ผ่านการย้อมสีธรรมชาติ ยิ่งซัก ยิ่งดียิ่งตกยิ่งสวย เมื่อสีตกจนได้ที่จะเห็นความนวลของสีนั้นๆ มีความน่าใช้มากขึ้น

2.3.1.1. คุณค่าของสีธรรมชาติ

สภาวะปัจจุบันการย้อมสีธรรมชาติ มิใช่เป็นการย้อมเพื่อนำผลผลิตที่ได้ไปใช้ ในครัวเรือนดังเช่นอดีต แต่มีการค้าและการตลาดมาเป็นปัจจัยผลักดัน ช่วยให้ผู้ผลิต ผู้บริโภคและ สิ่งแวดล้อมปลอดภัยจากพิษภัยของสารเคมี เพราะในกระบวนการย้อมสีธรรมชาติมิได้ใช้สารเคมีที่ เป็นอันตรายโดยทั่วไปคุณประโยชน์ในการย้อมสีธรรมชาติที่สำคัญประกอบด้วย ดังนี้

1. ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เพราะสีธรรมชาติไม่มีองค์ประกอบทางเคมี ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

2. ประหยัดการใช้สีจากต่างประเทศ ช่วยลดการขาดดุลการค้าของประเทศ

3. สามารถใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เช่นเปลือกไม้ต่างๆ

4. สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ต้นไม้และสิ่งแวดล้อม

5. พื้นฟูและอนุรักษ์องค์ความรู้ อันเป็นมรดกของสังคมโลกที่มีให้สูญหายไป

2.3.1.2. ข้อจำกัดของสีธรรมชาติ

ในการย้อมสีธรรมชาติก็ยังมีข้อจำกัดที่ผู้ผลิตต้องคำนึงถึง ดังนี้

1. วัตถุดิบในการย้อมสีธรรมชาตินับวันจะมีจำนวนน้อยลง

2. คุณภาพของสี ต้นไม้ทุกชนิดนั้นให้สีดี แต่ความคงทนของสีอยู่ระหว่าง ขึ้นต่ำ

ถึงดีต้องมีการตรวจสอบให้รู้แน่ชัด

3. การย้อมซ้ำให้ได้สีเหมือนเดิมของสีธรรมชาติ สามารถควบคุมได้ยาก
4. วัตถุประสงค์ในการย้อมสีบางสีหายาก ผู้ผลิตต้องมีความรู้เฉพาะของการใช้งาน

ของสีนั้นๆ

5 การย้อมสีธรรมชาติมีขั้นตอนและต้องใช้เวลามาก ผู้ผลิตต้องมีความอดทนและละเอียด จำเป็นต้องมีการศึกษามาก ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (พูนทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธ์ และคณะ,2543:34-38)

2.3.1.3 สีที่กะเหรี่ยงนิยมนำมาใช้ในการย้อมสี

การย้อมสีดำเมื่อก่อนให้นำฝ้ายไปปลุกกับโคลนแล้วหมักไว้ 1 คืนก่อน จากนั้นนำเปลือกGRAMAตำแช่น้ำไว้ 1 คืนว่าขึ้นสีดีแล้ว ให้นำฝ้ายที่หมักไว้ก่อนมาคลุกน้ำสีจนขึ้นสีดำ ถ้ายังไม่พอให้นำฝ้ายไปปลุกโคลนอีก 2-3 ครั้ง แล้วแช่กับน้ำเปลือกไม้จนกว่าจะได้สีที่พอใจ ปัจจุบันนี้ย้อมต่างไปจากเดิม คือนำเปลือกไม้มาตำแล้วต้มเอาน้ำสี จากนั้นใช้น้ำฮาเก (ได้จากโคลนในห้วยเป็นสีเหลือง) มาผสมลงในน้ำต้มเปลือกไม้ แล้วต้มมาคลุกเข้ากับฝ้ายให้เข้ากันเสียก่อนแล้วต้มประมาณ 1 ชั่วโมงทิ้งให้เย็น นำฝ้ายไปซักล้างให้สะอาด แล้วผึ่งในที่ร่ม(สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี,2545:17)

1. มะเกลือ



ภาพที่ 2.79 ผลมะเกลือ

ที่มา <http://www.phargarden.com/userfiles/10/02/2557>

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Diospyros mollis* Griff.

ชื่อสามัญ : *Ebony tree*

วงศ์ : *Ebenaceae*

ชื่ออื่น : ฝิเผา (ฉาน-ภาคเหนือ) มกเกลือ (เขมร-ตราด)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 10-30 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มกลม ลำต้นเปลา โคนต้นมักเป็นพูพอน ผิวเปลือกเป็นรอยแตกสะเก็ดเล็กๆ สีดำ เปลือกใน สีเหลือง กระพี้สีขาว กิ่งอ่อนมีขนนุ่มขึ้นประปราย ใบ เป็นใบเดี่ยวขนาดเล็กรูปไข่หรือรี เรียงตัวแบบสลับ ปลายใบสอบเข้าหากัน โคนใบกลม หรือมน ผิวใบเกลี้ยง ใบที่ยังอ่อนจะมีขนปก

กลุ่มทั้งสองด้าน ดอก ออกเป็นช่อตามซอกใบ ดอกแยกเพศต่างต้น ดอกตัวผู้มีขนาดเล็ก สีเหลืองอ่อน หนึ่งช่อมี 3 ดอก ดอกตัวเมียเป็นดอกเดี่ยว ลักษณะดอกเหมือนกัน คือ กลีบรองดอก โคร่งกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย ปลายกลีบดอกแยกเป็น 4 กลีบ สีเหลืองเวียนซ้อนทับกัน ตรงกลางดอกมีเกสร ผล กลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2 เซนติเมตร ผิวเกลี้ยง ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่สีดำ ผลแก่จัดจะแห้ง มีกลีบเลี้ยงติดบนผล 4 กลีบ ผลแก่ราวเดือนมิถุนายน-สิงหาคม ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด

ส่วนที่ใช้ : ราก, ผลมะเกลือสด โดเต็มทีและสีเขียวจัด

วิธีการย้อมผ้าด้วยมะเกลือ : วิธีแรก คือนำผลดิบมาตำให้ละเอียด กรองเอาแต่น้ำสีเหลืองมาใช้ย้อมผ้า ผ้านั้นจะมีสีเหลือง แต่เมื่อตากให้แห้งจะมีสีเขียวจะต้องย้อมและตากแห้งอย่างนี้ซ้ำๆกัน 5-6 ครั้ง ผ้าจะเปลี่ยนสีจนกระทั่งกลายเป็นสีดำตามต้องการ อีกวิธีหนึ่ง คือ นำผลสุกสีดำมาบดละเอียด กรองแต่น้ำสีดำมาย้อมผ้า โดยย้อมแล้วตาก แล้วนำกลับมาย้อมซ้ำอีกประมาณ 3 ครั้ง ถ้าจะให้ผ้ามีสีดำสนิทและเป็นมันเงาด้วย ให้นำผ้าไปหมักในดินโคลน 1-2 คืน หรืออย่างน้อย 5 ชั่วโมงแล้วจากนั้นจึงนำมาซักให้สะอาด การย้อมผ้าด้วยมะเกลือ ก่อนข้างที่จะใช้เวลามาก ปัจจุบันจึงมีการเปลี่ยนไปใช้สีสังเคราะห์แทน เพราะสะดวกและใช้เวลาไม่มาก แต่ปัญหาที่พบ คือ สีสังเคราะห์ ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ย้อม ซึ่งอาการ คือ ผิวหนังเป็นผื่นอักเสบและติดเชื้อได้ง่าย ตาอักเสบ จึงมีการนำมะเกลือมาใช้ย้อมผ้ากันเช่นเดิม (<http://www.rspg.or.th/htm/29/01/2557>)

2. ใบสาบเสือ



ภาพที่ 2.80 ใบสาบเสือ

ที่มา : <http://upload.wikimedia.org/11/02/2557>

ชื่อ : ใบสาบเสือ

ชื่อวิทยาศาสตร์ว่า : *Eupatorium odoratum* L.

วงศ์: *Compositae*

ชื่อเดิม : *Chromolaenaodorata* (L.) King et Robins

ชื่อสามัญ: *Bitter bush, Siam weed*

ชื่ออื่น : หญ้าคางร้าง หญ้าดอกขาว หมาหลงบ้านร้าง หญ้าเสือหมอบ ร้าเคย (ระนอง) ผักคราด บ้านร้าง(ราชบุรี)

ลักษณะทั่วไป : จัดเป็นพืชไร่อายุหลายปีลำต้นและกิ่งก้านปกคลุมด้วยขนอ่อนนุ่ม ก้านและใบเมื่อขยี้จะมีกลิ่นแรงคล้ายสาบเสือ สูง1-2เมตรใบเดี่ยวออกจากลำต้นที่ข้อแบบตรงกันข้ามรูปรีค่อนข้างเป็นสามเหลี่ยมขอบใบ หยักปลายใบแหลม ฐานใบกว้าง เรียวสอบเข้าหากันสีเขียวอ่อน เส้นใบเห็นชัดเจน3 เส้นมีขนปกคลุมผิวใบทั้งสองด้าน ดอกเป็นช่อ สีขาวหรือฟ้าอมม่วง ดอกย่อย 10-35 ดอกดอกวางนอกลำต้นก่อน กลีบดอก หลอมรวมกันเป็นหลอด ผลขนาดเล็ก รูปร่างเป็นห้าเหลี่ยมสีน้ำตาลหรือดำ มีหนามแข็งบนเส้นของผล ส่วน ปลายผลมีขนสีขาวช่วยพวงให้ผลและเมล็ดปลิวตามลมลักษณะของความเสียหาย แก่งแย่งธาตุอาหารและน้ำ กับพืชปลูกแหล่งอาศัยของศัตรูพืชแมลง-โรคพืช-การแพร่กระจายพบขึ้นทั่วไปทั้งในสภาพดินชื้นหรือแห้ง แพร่กระจายในแหล่งปลูกพืชยืนต้นและที่กร้าง วางแปลแต่เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งใช้เป็นแหล่งอาหารของผึ้งน้ำผึ้งมีคุณภาพดีช่วยรักษาโรคใช้ผสมยาโบราณ

สรรพคุณ : ก้านและใบ รสสุขุม ขุนเล็กน้อย ใช้มาแมลงห้ามเลือดแก้แผลที่แมลงบางชนิดกัดแล้วเลือดไหลไม่หยุด ใช้ใบสดตำพอกปากแผล หรืออาจใช้ใบสดตำกับปูนกินหมากพอกแผลห้ามเลือดได้หรือใช้ใบสดขยี้ปิดปากแผลเลือดออกเล็กน้อยได้ผลทางเภสัชวิทยาน้ำต้มสกัดจากใบและต้นมีฤทธิ์กระตุ้นการบีบตัวของลำไส้เล็กที่แยกออกจากตัวของหนูตะเภาแต่ลดการบีบตัวของลำไส้เล็กที่แยกออกจากตัวของกระต่ายน้ำต้มสกัดและผลึกสารที่สกัดได้จากต้นนี้ไม่มีผลอย่างเด่นชัดต่อมดลูกที่แยกออกจากตัวของกระต่ายหากนำไปฉีดเข้าช่องท้องของหนูเล็ก พบมีความเป็นพิษเพียงเล็กน้อย (<https://sites.google.com/site/27/01/2557>)

3. หูกวาง



ภาพที่ 2.81 ใบหูกวาง

ที่มา : <http://www.panmai.comxs19/02/2557>

ชื่อ : หูกวาง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Treminalia catappa* Linn

ชื่อสามัญ : *Bengal Almond, Almond, Sea Almon*

ชื่ออื่น: โคน(นราธิวาส) คัดมือ คัดมือ (ตรัง) หูกวาง (ภาคกลาง)

ส่วนที่ให้สี : คือ ใบ สีที่ให้ คือ เขียว

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ลักษณะทั่วไป เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบ เปลือกเรียบ กิ่งแตกรอบลำต้นตามแนวนอนเป็นชั้นๆ คล้ายฉัตรใบ เป็นใบเดี่ยว ออกเวียนสลับถี่ตอนปลายกิ่ง แผ่นใบรูปไข่กลับ ปลายใบแหลมเป็นติ่งสั้นๆ โคนใบสอบแคบเว้า มีต่อม 1 คู่ ดอก ขนาดเล็ก สีขาว นวล ออกเป็นช่อตาม ซอกใบมีลักษณะเป็นแท่งยาว 5-12 เซนติเมตร ผล เป็นรูปไข่หรือรูปรีป้อมๆ แบนเล็ก เมื่อแห้งสีดำล้าเป็น ไม้ผลัดใบ เปลือกลำต้นเรียบ เนื้อไม้สีน้ำตาล ส่วนที่นำมาใช้เป็นยา ใช้ได้ทั้งต้น ราก ใบ และผล

สรรพคุณ : ใช้รักษาอาการตกขาวที่ผิดปกติ แก้อาการท้องเดินได้ โดยนำ เปลือกมาล้างให้สะอาด นำไปสำหรับใบช่วยขับเหงื่อ รักษาอาการผื่นคันทางผิวหนัง รักษาโรครี้น รักษาอาการไอข้อ ช่วยลดการอักเสบของทอนซิล และช่วยลดน้ำตาลในเลือดได้ โดยใบใช้ป้อนทั้งยา ภายนอกและภายในได้ เมื่อใช้เป็นยาภายนอกก็นำใบมาล้างให้สะอาด นำไปตำและใส่น้ำสะอาด นำไปทาบริเวณผิวหนังที่เป็นหรือบริเวณ ไอข้อที่ปวด และถ้าใช้เป็นยาภายในก็นำใบมาล้างให้ สะอาด ใส่น้ำ นำไปต้ม นำน้ำที่ได้มาดื่ม สำหรับผลนำมารับประทานช่วยระบายได้ นำน้ำที่ได้มาดื่ม กิ่งแตกเวียนรอบลำต้น กิ่งอ่อนมีขนสีน้ำตาลปกคลุม และเมื่อแก่จะหลุดร่วงไป

4. ปู่เจ้า



ภาพที่ 2.82 ดอกปู่เจ้า

ที่มา : <http://www.magnoliathailand.com/> 19/02/2557

ชื่อ : ปู่เจ้า

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Terminalia nigrovenulosa* Pierre

วงศ์ : *Combretaceae*

ชื่อท้องถิ่น : ปู่เจ้า(คนเมือง)

ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ : เป็นพรรณ ไม้ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ลำต้นจะ มีความสูงประมาณ 3 – 10 เมตร ส่วนที่โคนต้นมีพุ่มขนาดเล็ก มักจะมีกิ่งย่อยรอบ ๆ ลำต้นทาง ด้านล่าง และจะร่วงโรยไปเมื่อแก่ เปลือกจะเรียบ มีสีน้ำตาล และจะมีรอยแตกตามความยาวต้น ใบ จะมีลักษณะเป็นใบเดี่ยว และเรียงสลับกัน หรือตรงกันข้ามกัน จะเป็นรูปไข่ ขนเกลี้ยง เนื้อใบบาง คล้ายกระดาษและปลายใบของมันจะแหลม โคนใบจะสอบและแคบ หรือกลม จะมีต่อมอยู่ 1 คู่ ที่ ขอบใบใกล้ ๆ โคนใบ ดอก จะออกเป็นช่อตามง่ามใบหรือที่ปลายกิ่ง ดอกนั้นจะเป็นดอกสมบูรณ์

เพศ กลีบรองกลีบดอกจะเชื่อมติดกัน ด้านบนจะแผ่ออกเป็นรูปถ้วยตื้น ตรงปลายจะแยกเป็นกลีบ รูปไข่มี 4 – 5 กลีบ เกสรตัวผู้จะมีอยู่ 10 อัน ผล มีลักษณะเป็นรูปขอบขนานหรือเบี้ยว มีปีก 3 ปีก เกือบจะ เปลือก จะมีรสฝาด

สรรพคุณ : เปลือกต้นใช้ย้อมผ้าให้สีเหลือง น้ำยางใช้หยอดประดาน้ำตามมีด แทนครั่ง(คนเมือง)ใช้เป็นยาขับปัสสาวะและบำรุงหัวใจ รักษาโรคบิด ท้องร่วง ใช้รักษาภายนอก โดยการนำมาชะล้างบาดแผลเรื้อรังและห้ามโลหิต (<http://eherb.i.or.th/29/01/2557>)

5. ต้นหมาก



ภาพที่ 2.83 ต้นหมาก

ที่มา : <http://www.chachoengsao.doae.go.th/19/02/2557>

ชื่อ : หมาก

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Areca catechu* Linn.

วงศ์ : *Palmae*

ชื่อสามัญ : *Betel nut , Areca palm*

ชื่อท้องถิ่น: หมากเมีย(ทั่วไป) หมากเมีย มะ(ช่อง-ตราด)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : เป็นพืชยืนต้น มีลำต้นตรง ไม่แตกกิ่งก้าน สูง 5-15 เมตร ลำต้นเดี่ยวแข็งแรง ลำต้นมีสีเขียวบริเวณใกล้ส่วนยอด และเมื่ออายุมากขึ้นลำต้นจะเปลี่ยนเป็นสีเทา ใบยาวถึง 4 เมตร และมีใบย่อยหลายใบ แต่ละใบยาวประมาณ 60-90 เซนติเมตร ดอกหมากจะขึ้นที่ซอกโคนก้านใบ ดอกรวมเป็นช่อใหญ่ ดอกมีสีเหลืองอ่อน มีกลิ่นหอมหวานเย็น ผลมีลักษณะกลมหรือรี ผลอยู่รวมกัน 50-100 ผลใน 1 ทะลาย ผลอ่อนสีเขียวเรียกว่าหมากดิบ เมื่อผลสุกจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวอมเหลือง เรียกว่า หมากสง ภายในมีเนื้อลักษณะแข็ง

ประโยชน์และสรรพคุณยาไทย: ลูกอ่อน รสฝาดหวาน เจริญอาหาร ขับเสมหะสมานแผล แก้อาเจียน แก้ไอเปลือกผล ขับลม ขับปัสสาวะ แก้ท้องอืดแน่นเมล็ดมีรสฝาด แก้บิดปวดเบ่ง แก้ปวดแน่นท้อง ฆ่าพยาธิ ขับปัสสาวะ (<http://www.saiyathai.com/30/01/2557>)

6. กระถินเทศ(กระถินดอกหอม)



ภาพที่ 2.84 กระถินเทศ(กระถินดอกหอม)

ที่มา : <http://www.samunpri.com/19/02/2557>

ชื่อ : กระถินเทศ(กระถินดอกหอม)

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Acacia farnesiana* (L.) Willd.

ชื่อวงศ์ : Leguminosae-Mimosoideae

ชื่อพ้อง : *Acacia farnesia* (L.) Willd., *Mimosa farnesiana* L.(basionym)

ชื่อสามัญ : *Sponge Tree, Cassie Flower*

ชื่ออื่น กระถิน กระถินเทศ (กรุงเทพฯ) กระถินหอ คำใต้ ดอกคำใต้ (ภาคเหนือ) มอนคำ (แม่ฮ่องสอน) เกากรีนอง (กาญจนบุรี) ถิน (แถบคาบสมุทรม) บุษงาเขียว (แหลมมาลายู) บุษงา (อินโดนีเซีย) บุษงาละสมมะนา (ปัตตานี)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์: กระถินเป็นไม้พุ่มขนาดใหญ่ถึงไม้ต้นขนาดเล็ก สูงได้ถึง 10 เมตร ไม้ค้อยแตกกิ่งก้านสาขา ใบ ประกอบแบบขนนกสองชั้น เรียงสลับ ยาว 12.5-25 เซนติเมตร แกนกลางใบ ประกอบยาว 10-20 เซนติเมตร มีขน แยกแขนง 2-10 คู่ ก้านแขนงสั้น มีขน ใบย่อย 5-20 คู่ เรียงตรงข้าม รูปแถบ หรือรูปขอบขนานแกมรูปแถบกว้าง ปลายแหลมโคนเบี้ยว ขอบมีขนท้องใบมีนวลดอก ออกเป็นช่อ ช่อดอกออกแบบช่อกระจุกแน่น ออกตามง่ามใบ 1-3 ช่อ เป็นฝอยนุ่มมีกลิ่นหอมเล็กน้อย ผล เป็นฝัก ฝักออกเป็นช่อแบนยาวประมาณ 4-5 นิ้ว ฟูต เห็นเมล็ด เป็นจุดๆ ในฝัก ตลอดฝัก

ประโยชน์ทางยา : ส่วนที่ใช้เป็นยา ดอก ราก เมล็ด

การปลูก : กระถินทนความแห้งแล้งได้ดี และเติบโตเร็ว ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด (<http://piromwaroon.blogspot.com/30/012557>)

7. ยูคาลิปตัส



ภาพที่ 2.85 ต้นยูคาลิปตัส

ที่มา : <http://board.postjung.com/19/02/2557>

ชื่อ : ยูคาลิปตัส

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Eucalyptus globulus* Labill.

ชื่อสามัญ : *Eucalyptus*

วงศ์ : Myrtaceae

ชื่ออื่น : โกรจูพารส น้ำมันเขียว มั่นเขียว

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ไม้ยืนต้น สูงประมาณ 10-25 เมตร เรือนยอดเป็น

พุ่มหนาทึบ ค่อนข้างกลม ลำต้นเปลาตรง เปลือกหุ้มลำต้น มีลักษณะเรียบเป็นมัน มีสีเทาสลับสีขาว และน้ำตาลแดงเป็นบางแห่ง เปลือกนอกจะแตกออกเป็นแผ่นหลุดออกจากผิวของลำต้น เมื่อแห้งจะลอกออกได้ง่ายในขณะสด ใบ ใบเป็นใบเดี่ยว เรียงสลับ เป็นรูปหอกยาว 3-12 นิ้ว กว้าง 0.5-0.8 นิ้ว ก้านใบยาว ใบสีเขียวอ่อนหม่นๆ ทั้งสองด้าน ใบห้อยลง เส้นใบมองเห็นได้ชัด ดอกออกเป็นช่อตามข้อต่อระหว่างกิ่งกับใบ มีก้านดอกเรียวยาว มีก้านย่อยแยกไปอีก ออกดอกเกือบตลอดปี ผล มีลักษณะครึ่งวงกลมหรือรูปถ้วย ผิวนอกแข็ง เมื่ออ่อนจะมีสีเขียว และจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเมื่อแก่ เมื่อผลแก่ปลายผลจะแยกออกเป็นพืชผสมตัวเองและสามารถผสมข้ามได้ โดยทั่วไปแล้วอัตราการผสมข้ามจะสูง ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีชีวภาพด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเข้ามาช่วยในการขยายกล้า พันธุ์จากต้นแม่ที่ได้รับการคัดเลือกไว้แล้ว จึงเป็นทางเลือกที่ดี เพราะจะให้กล้าพันธุ์ที่เหมือนต้นแม่ที่ต้องการ แต่เนื่องจากต้นที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่ออาจมีต้นทุนสูง ดังนั้น การที่จะเพาะพันธุ์ให้ได้ต้นพันธุ์ที่เหมือนต้นแม่ที่ต้องการ จึงมีการนำเอาเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมาใช้ในการเพิ่มปริมาณต้นพันธุ์ และใช้การปักชำเข้ามาช่วยในการขยายพันธุ์จากต้นพันธุ์จำนวนมากที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่ออีกที วิธีการผสมผสานจะทำให้ได้ต้นกล้า ยูคาลิปตัสที่มีราคาถูกลง และตรงตามสายพันธุ์แม่ที่ต้องการ

ประโยชน์ : ไม้ลำต้นนำมาทำกระดาษ ใบสามารถนำมาสกัดเป็นน้ำมัน ได้ทำน้ำยาหอมระเหยไอระเหยแก้หวัด ลำต้นสามารถนำมาใช้เป็นวัสดุในการก่อสร้าง เสาเข็มสร้างบ้านเรือน (<https://sites.google.com/site/30/01/2557>)

8. มะละกอ



ภาพที่ 2.86 ต้นมะละกอ

ที่มา : <http://img.tarad.com/shop/19/02/2557>

ชื่อ : มะละกอ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Carica papaya* L.

ชื่อสามัญ: Papaya

ชื่อวงศ์: Cariceae

ชื่ออื่น : มะก้วยเต็ด ก้วยเท็ด

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์: ไม้ล้มลุกอายุหลายปีขนาดใหญ่ อายุหลายปี สูง 2-8 เมตร ลำต้นตั้งตรงมักไม่แตกกิ่ง ไม่มีแก่น ต้นอวบน้ำ มีรอยแผลเป็นของก้านใบที่หลุดร่วงไป มีน้ำยางสีขาวทั่วลำต้น ใบเรียงสลับรอบต้นบริเวณยอด ใบเดี่ยว รูปฝ่ามือกว้าง โคนใบเว้า ปลายใบแหลม ขอบใบหยักเว้าเป็นแฉกลึก 7-11 แฉก และจักฟันเลื่อย เป็นท่อนกลางยาว ดอกช่อสีขาวนวล มีกลิ่นหอม ออกที่ซอกใบ มีทั้งดอกสมบูรณ์เพศและดอกแยกเพศ ดอกเพศผู้ออกเป็นช่อ ก้านช่อดอกยาว กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอดยาว ปลายแยกเป็น 5 กลีบ เมื่อบานเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5-2.5 เซนติเมตร เกสรเพศผู้มี 10 อัน ดอกเพศเมียและดอกสมบูรณ์เพศออกเดี่ยวหรือ 2-3 ดอก กลีบดอก 5 กลีบ ดอกมีขนาดใหญ่กว่าดอกเพศผู้ ผลเป็นผลสดรูปยาวรี ปลายแหลม ผลดิบมีเนื้อสีขาวอมเขียว ผลสุกมีเนื้อสีแดงส้ม เนื้อหนาอ่อนนุ่ม รสหวาน มีเมล็ดมาก รูปไข่สีน้ำตาลดำ ผิวขรุขระ มีถุงเมือกหุ้ม (<http://www.il.mahidol.ac.th30/01/2557>)

สรรพคุณ : ผลสุก - เป็นยากัน หรือแก้โรคเลือดออกตามไรฟัน เป็นยาระบาย
ขางจากผลดิบ - เป็นยาช่วยย่อย ฆ่าพยาธิ

ราก - ขับปัสสาวะ

ข้อควรระวัง : สำหรับผู้ที่รับประทานมะละกอสุกติดต่อกันเป็นจำนวนมาก เป็นเวลานาน อาจทำให้สารมีสีพวก Carotenoid ไปสะสมในร่างกายมากเกินไป ทำให้ผิวมีสีเหลือง (http://www.rspg.or.th/plants_data/herbs/herbs_15_4.htm23/03/2557)

9. ขอบป่า



ลูกขอบป่า



รากขอบป่า

ภาพที่ 2.87 ลูกขอบป่าและรากขอบป่า

ที่มา : <http://sichomphu.khonkaen.doae.19/02/2557>

ชื่อ : ขอบป่า

ชื่อสามัญ: ขอบป่า สลักป่า

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Morinda coreia* Ham

ชื่อวงศ์: *Rubiaceae*

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ขอบป่าเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง สูงประมาณ 4-15 เมตร ผลัดใบ ต้นใบกิ่งก้านคล้ายข่อยบ้าน ผิดแต่ขอบป่าใบแคบ ขาวเรียกว่า มีผลกลม ผิวนอกเป็นปุ่มปม ไม้ลึกลับเหมือนข่อยบ้าน ทั้งมีขนาดเล็กกว่า กลิ่นฉุนน้อยกว่า เนื้อเยื่อข้างในขาวและมีน้ำมาก พบขึ้นอยู่ตามเบญจพรรณต่างๆ ไป ดอก มีสีขาว ออกเป็น ช่อตามซอกใบ ผลออก รวมเชื่อมติดกันเป็นกลุ่ม สีเขียว มี ขนาดเล็ก ลักษณะกลม ผิวผล ขรุขระไม่เรียบเมื่อสุกจะมี สีน้ำตาลดำ โดยมีการนำพืชชนิดนี้มาใช้ ประโยชน์ทางยามา อย่าง ยาวนาน เช่น แก่นขอบป่าใช้ต้มดื่ม บำรุงร่างกาย ขับลม ขับน้ำ คาวปลา ใบ ใช้รับประทานช่วย บรรเทาอาการไข้ และบรรเทาอาการท้องเสีย ซึ่งสารสำคัญในแก่นขอบป่า คือ สารกลุ่ม แอนทราควิโนน ซึ่งมีคุณสมบัติช่วยการระบาย ดังนั้นจึง มีการนำ ไปใช้ ในยาระบายอีกทางหนึ่งด้วยดอกมักออกกระหว่างเดือนเมษายน ไปจนถึงเดือนกรกฎาคม และเป็นผลระหว่างเดือนพฤษภาคมไปจนถึงเดือนสิงหาคม

การใช้ประโยชน์ : แก่น รสขมร้อน ขับเลือด ขับน้ำคาวปลาให้แห้ง ป้องกัน สันนิบาตหน้าเพลิงขับ และฟอกโลหิตระดู แก้กูกเสียด แน่นเพื่อ ขับผายลม ขับน้ำคาวปลาให้แห้ง ขับฟอกโลหิตระดู แก้กูกเสียด ไม้ใช้ทำเป็นเครื่องเรือน เปลือกกราก เนื้อ ไม้ และใบ ของขอบป่าใช้ทำ เป็นสีย้อมผ้าให้เป็นสีแดง ขอบป่าใบเล็ก ขอบป่าใบใหญ่ ขอบป่าขมกว่าขอบป่า ข้าวยาปักย้าได้เวลาหุง ข้าวให้มีสีดำ หรือ น้ำเงิน ใช้ใบนางคำหรือใบขอบป่าก็ได้มาคั้นเอาน้ำหุงข้าว ข้าวจะมีสีสวย ใช้รากของขอบป่า (เปลือกกราก + เนื้อกราก) ย้อมผ้าให้มีสีส้ม นิยมใช้ย้อมผ้าไหมและไหมพรม

การให้สีของพืช : รากขอป่าผสมเกลือของอะลูมิเนียม จะให้สีชมพู-แดง

รากขอป่าผสมเกลือของเหล็ก จะให้สีม่วงแดง

รากขอป่าผสมเกลือของโครเมียม จะให้สีน้ำตาล

(<http://www.saiyathai.com/herb/693000.htm30/01/2557>)

2.3.2 สารกระตุ้น

สารกระตุ้นเป็นสารที่ช่วยให้สีติดกับเส้นด้ายดีขึ้นและเปลี่ยนเจดสีธรรมชาติให้เปลี่ยนแปลงไปจากสีเดิม ในสมัยโบราณจะใช้การเติมมูลหรือปัสสาวะสัตว์ลงไปจนถึงย้อม ปัจจุบันมีการใช้สารที่ได้จากทั้งสารเคมีและสารธรรมชาติ ในการย้อมสีธรรมชาติมีการใช้สารช่วยให้สีติดเส้นด้าย โดยสารดังกล่าวจะใช้ย้อมเส้นด้ายก่อนการย้อมสี หรือใช้ผสมในน้ำสีย้อม

(<http://www.ist.cmu.ac.th/cotton/23/02/2556>)

2.3.2.1 สารส้ม จัดเป็นตัวยาสมุนไพรตัวหนึ่งในกลุ่มพวกธาตุวัตถุ มีลักษณะคล้ายกับน้ำตาลกรวด ถ้ามาวางคู่กันมองเผินๆ ถ้าคนไม่ชำนาญก็ดูไม่ออก ลักษณะที่แตกต่าง คือ สารส้มเป็นก้อนผลึกสีขาวขุ่น ไม่มีกลิ่น มีรสฝาดมาก มีหลายชนิด สารประกอบ ไฮเดรตเต็ดโพแทสเซียม อะลูมิเนียม ซัลเฟต (โพแทสเซียมอะลัม) สูตรเคมีว่า $KAl(SO_4)_2 \cdot 12H_2O$ หรือหมายถึงกลุ่มของสารประกอบอื่น ๆ ในสูตร $AB(SO_4)_2 \cdot 12H_2O$ ซึ่งถูกเรียกว่าสารส้มเช่นกัน ในสมัยก่อนคนไทยใช้สารส้มในชีวิตประจำวันมาก โดยเอามาทำรั้วดับกลิ่นตัว ใช้ทาเส้นเท้าแตก โดยเฉพาะในแถบชาวชนบทที่ต้องตักน้ำจากบ่อหรือคลอง หรือสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ น้ำจะขุ่นไม่สะอาด จะเอาสารส้มไปแกว่งน้ำ แล้วทิ้งไว้ให้ตกตะกอนนอนกันจนได้น้ำใสสะอาดสำหรับดื่มและใช้อาบได้ ตำราสรรพคุณยาโบราณว่าสารส้มมีรสฝาดเปรี้ยว มีสรรพคุณสมานทั้งภายในภายนอกใน แก่ระดูขาว แก่หนองใน และหนองเรื้อรัง เป็นยาขับปัสสาวะ ขับน้ำ แก้ปอดอักเสบ เป็นยาขับฟอกล้างโลหิตระดู แก่ร่าเมขนาดเหงือกเป็นแผลบวม ทำให้ฟันมันคง แก่แผลในปากคอ สมานแผลห้ามเลือดในแผลเล็กน้อย

1. การใช้งาน

1.1 สารส้มใช้แกว่งในบ่อเก็บน้ำเพื่อให้สิ่งสกปรกตกตะกอน

1.2 สามารถใช้ในการกำจัดกลิ่นตัวโดยเฉพาะใด้วงแขน ดับกลิ่นได้ 100 เปอร์เซ็นต์ และนานถึง 24 ชั่วโมง และสามารถใช้อำจกกลิ่นเท้าได้

1.3 ทำให้อาหารกรอบ นิยมใช้กับการดองผักเพื่อให้ผักดองมีความกรอบ

1.4 ช่วยให้พริกขี้หนูสดใส เก็บไว้ได้หลายวัน โดยการนำพริกขี้หนูแช่น้ำสารส้มสักพัก แล้วนำมาผึ่งไว้ ก่อนทานก็ควรล้างพริกเสียก่อน

1.5 ช่วยให้ข้าวเหนียวมีเมล็ดสวย โดยใช้สารส้มแกว่งในน้ำแช่ข้าวเหนียว แล้วแช่ไว้สักครู่ เปลี่ยนน้ำแช่ใหม่ เวลานึ่งแล้วข้าวจะมีเมล็ดสวย

1.6 ทางเคมีของสีและเส้นใยของพืช ทำให้สกัดเส้นใยได้ดีขึ้น สีจึงเข้มขึ้น

2. อันตรายของสารส้ม

สารส้มมีพิษในการกินค่อนข้างน้อยอาการ คือ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดหัว ชีมิ แต่ต้องกินในปริมาณสูงมากจึงเกิดอาการดังกล่าว

2.1 พิษที่เกิดจากสารส้มและพบได้บ่อย คือ การสูดฝุ่นสารส้มในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งจะทำให้เกิดอาการหอบหืดได้

2.2 บริโภคน้ำที่มีอะลูมิเนียม เมื่อเข้าสู่ร่างกายประมาณร้อยละ 3 ถูกดูดซึมแพร่กระจายผ่านทางระบบเลือดไปยังปอด ตับ กระดูกและสมองจะถูกขับออกจากร่างกายทางปัสสาวะผ่านไต ซึ่งอาจทำให้ไตเสื่อมได้

2.3 ผู้ป่วยที่เป็น โรคไตวาย หรือไตบกพร่อง มีความเสี่ยงต่อพิษของอะลูมิเนียมสูงกว่าคนปกติ

2.4 สารส้มปนเปื้อนอยู่ในน้ำดื่มปริมาณที่สูงอาจทำให้เกิดอาการอาเจียน ท้องร่วง เกิดผื่นคันเป็นแผลร้อนในได้และที่สำคัญที่สุด คือ เกิดภาวะสมองเสื่อม และเป็นโรคอัลไซเมอร์ เนื่องจากอะลูมิเนียมเป็นโลหะที่มีประสิทธิภาพในการทำลายเนื้อเยื่อประสาท

3. คุณสมบัติของสารส้ม

3.1 ไม่มีสีและกลิ่น เหมาะสำหรับผู้ชอบใช้น้ำหอมเพราะจะไม่มีกลิ่นไปรบกวนหรือหักล้างกลิ่นน้ำหอมที่ใช้

3.2 ไม่เป็นเนื้อเยื่อ เพราะไม่มีส่วนผสมของครีมและน้ำมัน

3.3 ปลอดภัยต่อร่างกาย คือไม่อุดตันรูขุมขน ไม่ซึมเข้าร่างกาย เพราะสารส้มทำให้เกิดประจุลบ จึงไม่สามารถผ่านผนังเซลล์ได้ ไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม

3.4 ไม่เสื่อมสภาพ มีความคงทนต่อสภาพแวดล้อม จึงไม่เสื่อมสภาพที่อุณหภูมิห้อง (<http://th.wikipedia.org/wiki/26/1/2557>)



ภาพที่ 2.88 สารส้ม

ที่มา : <http://2.bp.blogspot.com/26/1/2557>

2.3.2.2 ปูนขาว เป็นวัสดุที่ได้จากการเผาหินปูน (แคลเซียม คาร์บอเนต) โดยใช้ความร้อนสูง จะได้เป็นปูนสุก (แคลเซียม ออกไซด์, CaO, lime) เมื่อเย็นตัวลงแล้วพรมน้ำให้ชุ่ม ปูนสุก

จะทำปฏิกิริยากับน้ำได้เป็น แคลเซียม ไฮดรอกไซด์ ส่วนที่เป็นผงแห้งได้เป็น ปูนขาว และส่วนที่เป็นสารแขวนลอยคือ น้ำปูนใส (Milk of lime) ละลายปูนขาวในน้ำสะอาด ทิ้งไว้ให้ตกตะกอน จะได้น้ำปูนใสมาใช้เป็นสารช่วยย้อมต่อไป(<http://ddpromote.com/26/1/2557>)



ภาพที่ 2.89 ปูนขาว

ที่มา: <http://ddpromote.com/26/1/2557>

2.3.2.3 น้ำค้าง หรือน้ำจี้เต้า ได้จากจี้เต้าพืช เช่น ส่วนต่างๆ ของกล้วย ต้นผักขม เปลือกของผลนุ่น กากมะพร้าว เป็นต้น เลือกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งที่ยังสดๆ นำมาล้างแคะให้หมด จากนั้นเผาให้เป็นจี้เต้าสีขาว นำจี้เต้าไปใส่ในอ่างที่มีน้ำอยู่ กวนให้ทั่วทิ้งไว้ 4 – 5 ชั่วโมงจี้เต้าจะตกตะกอน นำน้ำที่ได้ไปกรองให้สะอาดแล้วจึงนำไปใช้งาน เรียกว่า น้ำค้างหรือน้ำจี้เต้า อีกวิธีหนึ่งนำจี้เต้าที่ได้ไปใส่ในกระป๋องที่เจาะรูเล็กๆ รองก้นด้วยปุยฝ้าย หรือใยมะพร้าวใส่จี้เต้าจนเกือบเต็ม กดให้แน่น เติมน้ำให้ท่วมจี้เต้า แวนกระป๋องทิ้งไว้ รองเอาแต่น้ำค้างไปใช้งาน (<http://www.ist.cmu.ac.th/23/02/2557>)

ตารางที่ 2.1 การย้อมสีธรรมชาติ

วัสดุให้สี	เส้นใย	ส่วนผสมพิเศษ	ตัวกระตุ้น	เตรียมก่อนย้อม	กรรมวิธีย้อม	กรรมวิธีหลังย้อม	อื่นๆ
1.ผลมะเกลือ ดองที่ตำครึ่ง ถึง	ผ้าไหม	ใบสาบเสือกำมือ ตำรวมกรองเอาแต่น้ำ	ปูนขาวกิน หมาก 1 ช้อนชา	ผ้าแช่น้ำในวัน แรกวันถัดไป คลุกโคลนก่อน	ย้อมเย็น หมักผ้า กับน้ำมะเกลือที่ กรองแล้วจนอิม แล้วเอาขึ้นตาก	ตากแดด ตากดินให้แห้ง จึงชุบใหม่ทำซ้ำๆ	เมื่อครบวันต้มกับน้ำ มะเกลือหมักข้ามคืน
2.เปลือกปูเจ้า	เส้นฝ้าย	ใบหูกวางสดต้มรวม กรองเอาแต่น้ำ	ปูนขาวแช่ ข้ามคืน	แช่ฝ้ายให้อิม น้ำบิดหมาด	ต้มพอฝ้าย สีเหลือง	ทิ้งให้เย็นคลุกขี้เปอะล้าน แล้วต้มซ้ำ 2-3 ครั้ง	ใบปูเจ้าจะให้ความดำ ดีกว่าเปลือกต้น
3.หมาก กระถินหอม สดหรือแห้ง	เส้นฝ้าย	เปลือกยูคาลิปตัสรวม กรองเอาแต่น้ำ	ปูนขาวแช่ ข้ามคืน	แช่ฝ้ายให้อิม น้ำบิดหมาดบิด หมาด	ต้มย้อมร้อน	คลุกโคนในวันสุดท้าย	ใสน้ำโคลนลงในหม้อ เล็กน้อยประมาณครึ่งขัน
4.ผลมะเกลือ ดองแล้วนำ มาตำ	เส้นฝ้าย	ใบมะละกอ สดปิด มะเกลือตำข้ามคืน ไม่กรอง		แช่เส้นฝ้ายใน น้ำต่าง		บิดฝ้ายให้หมาดใส่ ถุงพลาสติกหมักข้ามคืน	ใสน้ำตาลแดงจากการ ย้อมครั้งเดียว
5.ผลมะเกลือ สด	เส้นฝ้าย	ห้อมตำรวมละลาย กรองเอาแต่น้ำ		เส้นฝ้ายหมาดๆ		ตากแดดจนแห้งนำกลับ มาย้อมใหม่หลายๆครั้ง	จะได้เพียงสีน้ำตาลแดง แม้จะทำซ้ำๆหลายๆครั้ง

ที่มา: สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2545:18

ตารางที่ 2.1 การข้อมลัษรรมชาติ (ต่อ)

วัสดุให้ลั	เส้นใย	ส่วนผสมพิเศษ	ตัวกระตุ้น	เตรียมก่อนข้อม	กรรมวิธีข้อม	กรรมวิธีหลังข้อม	อื่นๆ
7. เปลือกปีฮ้า ค้ำแล้วคัม กรองเอาแต่ น้า	เส้นฝ้าย		น้าฮากโน ห้วยเติมลง โนน้าลั	ฝ้ายแช่น้าค่าง ข้ำมคีนหรือ หลายคีนต้งน้า ลัคลูกฝ้าย		ตากฝ้ายให้เย็นจั้งชกตาก	ใช้แทนเปลือกกรัก

ที่มา: สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2545:18



2.4 กระเป๋า

กระเป๋าแรกเริ่มมีความสัมพันธ์แนบแน่นกับผู้หญิงมาก่อน ในภายหลังก็มีความสำคัญกับผู้ชายไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน โดยมีรูปแบบและการผลิตจากวัสดุเปลี่ยนแปลงใหม่อยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้เข้ากับวิถีชีวิตและความชอบส่วนบุคคล ส่วนรูปทรงจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวงล้อแห่งแฟชั่น (นาทาชา อ็อคปัญญา, 2553 : 66)

2.4.1 ประวัติความเป็นมาของกระเป๋า

ในต้นศตวรรษที่ 17 ยังไม่ปรากฏหลักฐานของกระเป๋าสตรีในสังคมอย่างเด่นชัด สิ่งที่ใช้เก็บเงินหรือของเล็กน้อยอยู่ในรูปของกระเป๋าหรือถุงผ้าเล็กๆ เย็บซ่อนอยู่ในตัวเสื้อหลวมๆ กระทั่งถึงศตวรรษที่ 18 แฟชั่นผู้หญิงได้เปลี่ยนรูปแบบมาเป็นชุดเข้ารูปพอดีตัวอีกทั้งมีกระเป๋าถือโซ่อยู่ภายนอก ซึ่งกลายเป็นที่มาของกระเป๋าสตรีสไตล์ผู้หญิงหรูหราเพื่อมาเข้าคู่กับชุดเครื่องแต่งกายให้เหมาะสมตามสมัยนิยมงดงามสมบูรณ์แบบ กระเป๋าจึงกลายเป็นเครื่องประดับคู่กายของผู้หญิงอย่างแท้จริง เมื่อช่วงศตวรรษที่ 18 จนถึงช่วงศตวรรษที่ 19 ด้วยรูปทรงของ Alms ที่ผ่านการประดิษฐ์ด้วยฝีมือและด้ายทอตกแต่งด้วยอัญมณี ผ้าไหมชั้นดี ฝ้ายตะเข็บกากบาท การปักลวดลายลงบนผืนหนัง รวมทั้งปักหลากสีสันถือเป็นเครื่องประดับที่มีรสนิยมและแบบอื่นๆ ได้แก่ กระเป๋ารাত্রีผ้าซาตินอิตาลีทาสีดำทรงเปลือกหอยเชลล์และกระเป๋าเดินทางใบเล็กจากหนังสไตล์เรียบ

กระเป๋ามีขนาดต่างๆ มากมาย ตั้งแต่กระเป๋าหนังฟอกขนาดใหญ่ไปจนถึงกระเป๋ากลางคืนประดับด้วยลูกบิดมีขนาดเพียงบรรจุผ้าเช็ดหน้าและลิปสติกเท่านั้น ในช่วงปี ค.ศ. 1920 กระเป๋ากลางคืนเป็น ไหมถัก ปักลูกบิดแก้วหรือโลหะลวดเงิน ลวดทอง กระเป๋าหนังฟอกกลางวันมีรูปทรงแบน ลักษณะคล้ายซองมีสายคาดเล็กๆ สำหรับไว้หิ้ว ในช่วงปี ค.ศ. 1930 เป็นถุงอยู่ในกรอบมีสายหิ้วและมีรูปร่างเหมือนถุงใส่ยาเส้น ในช่วงปี ค.ศ. 1940 เป็นกระเป๋ามีสะพายไหล่ (พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง, 2547 : 5)

ช่วงศตวรรษที่ 1980-1983 ถือเป็นยุคบริโภคนิยมและการก่อเกิดแบรนด์กระเป๋าต่างๆ จากหลายดีไซเนอร์ชั้นนำ ด้วยคุณภาพอันโดดเด่นในท้องตลาดจากราคาที่แพงและด้วยแรงปรารถนาเป็นแรงดึงดูดสำคัญในการตัดสินใจซื้อ เช่น กระเป๋ารাত্রีรูปไข่ประดับเพชรพลอยใน ยุค 1990 กระเป๋าจากดีไซเนอร์มีขนาดเล็กลงสร้างชื่อไปทั่วทุกเมืองแฟชั่น ไม่ว่าจะเป็ลลอนดอน นิวยอร์กหรือปารีส เจน ซิลตัน ดำเนินการผลิตกระเป๋าชั้นดีและราคากำลังเหมาะที่จะออกวางตลาด กระเป๋าที่ดูหรูหรา รูปทรงไว้ที่ไซส์ขนาดเล็กและสมส่วน

ปัจจุบันกระเป๋าเป็นสิ่งจำเป็นที่เติมเต็มความสมบูรณ์แบบในการแต่งกายและกระเป๋าทุกรูปแบบมีประโยชน์การใช้สอยนานาประการ ทั้งรูปลักษณ์อันสวยงามในแง่แฟชั่นและการใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ดีไซเนอร์มากมายล้วนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพภายใต้ตรา

เครื่องหมายการค้าของแต่ละแบรนด์แต่ละรุ่นและส่วนใหญ่จะเป็นกระเป๋าที่ทำจากหนังแท้ คุณสมบัติ ความคงทน ความแข็งแรงและความงามคลาสสิก กระเป๋าเปรียบเหมือนอวัยวะที่ 33 ที่เพิ่มความสมบูรณ์ให้กับร่างกายของผู้หญิง สูตรสำเร็จในการคัดสรรกระเป๋าที่เหมาะสมกับร่างกาย คือ เลือกรูปทรงกระเป๋าที่ตรงข้ามกับลักษณะรูปร่าง เช่น คนรูปร่างผอมสูงควรใช้กระเป๋าทรงมนกลม คนรูปร่างท้วมตัวเล็กเหมาะกับกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยม ขนาดของกระเป๋าที่แปรผันตามขนาดของร่างกาย คนรูปร่างใหญ่ใช้กระเป๋าใบใหญ่ คนรูปร่างเล็กควรเลือกใช้กระเป๋าใบเล็ก (รัช ทิพย์ชนะกาญจน์, 2550 : 12-14)

2.4.2 ประเภทของกระเป๋า

โครงสร้างกระเป๋ามีความสำคัญ ในการออกแบบและการผลิตรวมทั้งการนำไปใช้งานให้เหมาะสม โครงสร้างกระเป๋ามีดังนี้

2.4.2.1 กระเป๋าคงรูป ลักษณะกระเป๋าเป็นรูปทรงโครงสร้างที่แข็งคงรูปส่วนใหญ่แล้วทำมาจากวัสดุที่มีความแข็ง เช่น พลาสติก สามารถอัดขึ้นรูปแบบกระเป๋าได้อย่างอยู่ทรง



ภาพที่ 2.90 กระเป๋าคงรูป

ที่มา : <http://d12n.cloudfront.net> 16/12/2556

2.4.2.2 กระเป๋าไม่คงรูป ลักษณะโครงสร้างของกระเป๋าประเภทนี้ จะไม่มีการเสริมความแข็งแรงลงไปในกระเป๋า ไม่สามารถตั้งอยู่ทรงได้ วัสดุที่นิยมใช้เป็นวัสดุอ่อนซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด เช่น ผ้าในลอน พลาสติกบาง เป็นต้น ในเวลาประกอบขึ้นรูปนั้นสามารถจัดให้มี รูปทรงที่หลากหลายได้ตามแบบที่ต้องการ ซึ่งทำให้สะดวกในการจัดเก็บในเนื้อที่ที่จำกัด



ภาพที่ 2.91 กระเป๋าไม่คงรูป

ที่มา : <http://www.isseymiyake.com>/16/12/2556

2.4.2.3 กระเป๋าถึงคงรูป เป็นลักษณะที่มีการผสมผสานระหว่าง กระเป๋าคงรูป และไม่คงรูปเข้าไว้ด้วยกัน โครงสร้างนั้นสามารถตั้งอยู่ได้ แต่ไม่เป็นทรงที่มีความคงรูปถาวร วัสดุที่จะนำมาใช้มักมีด้วยกันหลายชนิด ที่มีทั้งวัสดุแบบอ่อนแล้วเสริมโครงแข็ง และวัสดุยังสามารถ คงรูปได้ด้วยตนเองแต่ไม่มีโครงสร้าง (พลอย จริยะเวช,2547 : 95-96)



ภาพที่ 2.92 กระเป๋าถึงคงรูป
ที่มา : <http://hauteCanada.com/16/12/2556>

2.4.3 ขนาดของกระเป๋า

2.4.3.1 กระเป๋าขนาดเล็ก S Size

กระเป๋าขนาดเล็กแต่กลับทรงอิทธิพลในชีวิตมากที่สุดเลยก็ว่าได้เพราะกระเป๋าทุกใบในหมวด S Size ทั้งสมาชิกในครอบครัวกระเป๋าสตางค์ (Purse, Coin Purse และ Wallet) หรือตระกูล Evening Bag (Clutch Bag และ Wristlel Bag) ล้วนต้องทำหน้าที่เก็บเงิน

1. กระเป๋าสตางค์ (Purse) ยี่รูปรทรงสี่เหลี่ยมเป็นหลักเหมือนกันทั้งโลกแตกต่างกันแค่ความสั้น กว้าง ยาว สูงและวัสดุที่ใช้เท่านั้น ช่างในมีช่องอำนวยความสะดวกแยกขนบัตรเครดิตกับเครื่องสำอางค์ให้เหมือนกันทุกใบและด้วยความที่ต้องหยิบออกมาใช้งานวันละหลายรอบ กระเป๋าสตางค์จึงทำสถิติสกปรกเร็วที่สุดในบรรดากระเป๋าด้วยกัน วัสดุที่เลือกใช้จึงไม่พ่นหนัง (ทั้งแท้และเทียม) เพราะการทำความสะดวกง่ายกว่าวัสดุอื่น



ภาพที่ 2. 93 กระเป๋าสตางค์
ที่มา : <http://www4.coolspotters.com/26/02/2557>

2. กระเป๋าเศษเหรียญ (Coin Purse) กระเป๋าตังค์ในอุดมคติของหลายคน ต้องไม่บวมจนน่าเกลียดซึ่ง “เหรียญ” เป็นต้นต่อความบวมดังกล่าว กระเป๋าเศษเหรียญจึงเกิดขึ้นเพื่อแยกเหรียญออกจากกระเป๋าตังค์ใบสวย ดีไซน์ของกระเป๋ามีตั้งแต่สีเหลี่ยมธรรมดาไปจนรูปทรงตามเหลี่ยม ครึ่งวงกลมและอีกหลายร้อยแบบ



ภาพที่ 2.94 กระเป๋าเศษเหรียญ

ที่มา : <http://static.weloveshopping.com/26/02/2557>

3. กระเป๋าใบแบนของผู้ชาย (Wallet/Bill Fold) รูปทรงสี่เหลี่ยมเกือบจัตุรัส Wallet หรือ Bill Fold เป็นแผ่นหนังพับครึ่ง ตรงกลางมีคลิปสำหรับหนีบแบงก์ต่อมาจึงพัฒนาเป็นกระเป๋าสตางค์ที่มีช่องใน โนนใส่นี้เหมือนปัจจุบัน ซึ่งนอกจากจะพัฒนาการดีไซน์แล้ว ชื่อเสียงเรียงนามก็พัฒนาตามไปด้วย โดยกระเป๋าสตางค์ผู้ชายมีชื่อเรียกใหม่ว่า Murse (เป็นการผสมกันระหว่าง Man กับ Purse)



ภาพที่ 2.95 กระเป๋าใบแบน

ที่มา : <http://www.shopbmwusa.com26/02/2557>

4. กระเป๋านับหรือถือ (Clutch Bag) กระเป๋าขนาดกระทัดรัด สำหรับออกงาน ในยามค่ำคืน ถ้าในอดีตจะไม่มีสายไว้สะพายใดๆ มีไว้สำหรับหนีบหรือถือโดยเฉพาะ ส่วนใหญ่จะมีโครงโลหะเพื่อความหรูหรา รูปร่างเป็นได้ทั้งทรงกระบอก (แนวนอน) พระจันทร์เสี้ยว สี่เหลี่ยม ฯลฯ ภายใต้นิ้วได้เพียงของประทังชีวิตเล็กๆ น้อยๆ เช่น ลิปสติค โทรศัพท์ เงิน พวงกุญแจและการดีไซน์ที่เป็นเอกลักษณ์ของ Clutch คือ ความหรูหราในการใช้งาน



ภาพที่ 2.96 กระเป๋าหนีบหรือถือ

ที่มา : <http://www.stepbystep.com/26/02/2557>

5. กระเป๋าคือซองข้อมือ (Wristlet Bag) กระเป๋า Wristlet คล้ายกับกระเป๋า Clutch เพราะมีขนาดกับความจุพอกัน คือ ใส่ได้แค่ของจำเป็นเล็กๆน้อยๆ ข้อแตกต่างของกระเป๋าสองใบนี้คือ Wristlet Bag มีสายสั้นไว้ให้คล้องข้อมือหิ้วไปหิ้วมาและไม่จำเป็นต้องใช้คู่กับหูหิ้วหรือสายคล้องเพียงอย่างเดียว เพราะมีดีไซน์แบบหรูหราหน่อยไว้รองรับการใช้งานในวันธรรมดา



ภาพที่ 2.97 กระเป๋าคือซองข้อมือ

ที่มา: <http://static.weloveshopping.com/26/02/2557>

2.4.3.2 กระเป๋าขนาดกลาง M Size

กระเป๋าขนาดมาตรฐาน ไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป ดีไซน์เป็นกลางไม่เป็นที่ถกเถียงมาก เป็นกระเป๋าที่มีครอบครองกันทุกคนเพราะเข้ากับทุกสถานการณ์ในการใช้งาน

1. กระเป๋าสะพาย (Hobo Bag) พจนานุกรมภาษาอังกฤษจะเจอบรรณาคือความหมายของ Hobo ว่า “คนพเนจรหรือคนเร่ร่อน” ชื่อ Hobo Bag ได้มาจากลักษณะสัมภาระที่คนพเนจรเหล่านี้แบกไปแบกมา กระเป๋า Hobo เป็นที่นิยมของผู้หญิง เพราะการดีไซน์แบบกลางๆ ทำให้เข้ากับเสื้อผ้าหลายสไตล์ ไม่ว่าจะชุดทำงานหรือแต่งตัวแบบลำลองแบบกลางๆ ที่สำคัญแม้กระเป๋าขนาด M Size ใบนี้จะจุกองได้เยอะ แต่รูปลักษณะภายนอกดูไม่เทอะทะ เหมาะจะนำออกจากบ้านทุกวัน กระเป๋า Hobo ที่ดีข้างในควรมีช่องเล็กๆไว้ให้ใส่ของสำคัญ เช่น โทรศัพท์มือถือ กระเป๋าตังค์ กุญแจ จะได้ไม่ต้องเสียเวลาในการหาเพื่อใช้งาน ข้อควรระวังคือ วัสดุที่ใช้ผลิตและตกแต่งกระเป๋าต้องไม่ทำให้เสื้อผ้าเป็นขุย เพราะไม่ว่าจะหิ้วหรือสะพายไหล่แล้วกระเป๋าต้องสัมผัสเสื้อผ้าอย่างเลี่ยงไม่ได้ ถึงแม้จะใช้งานง่ายแต่การเลือกซื้อก็ต้องสังเกตเป็นอย่างดีด้วย



ภาพที่ 2.98 กระเป๋าสะพาย (Hobo Bag)

ที่มา: <http://images.countryoutfitter.com2602/2557>

2. กระเป๋าหูหิ้ว (Top Handle Bag) คุณสมบัติโดยรวมไม่ต่างจากกระเป๋า Hobo เลยทั้งขนาด ความจุและการออกแบบ จุดเด่นอย่างเดียวของกระเป๋า Top Handle คือ ที่จับดีไซน์เหมาะมือ หิ้วสะดวก ไม่เจ็บนิ้วและตรงตัวกับชื่อกระเป๋า เอาไว้หิ้ว ไม่ใช่สะพาย เพราะส่วนใหญ่หูกระเป๋ายกจะทำจากวัสดุแข็งแรงทนทานอย่างไม้หรือโลหะ



ภาพที่ 2.99 กระเป๋าหูหิ้ว (Top Handle Bag)

ที่มา : <http://www.celinefashions.com/26/02/2557>

3. กระเป๋าเอกสาร (Messenger Bag) เริ่มแรกเป็นกระเป๋าของผู้ชายโดยเฉพาะ ส่วนใหญ่ทำจากหนังขนาดมาตรฐานอยู่ที่สามารถใส่กระดาษ A4 ได้พอดี ต่อมาจึงมีการลดขนาดและลดทอนความเป็นผู้ชายลง ทำให้มีกระเป๋า Messenger สำหรับผู้หญิง ลักษณะเฉพาะของกระเป๋าประเภทนี้อยู่ที่สายยาวๆ เอาไว้สะพายข้างหรือห้อยเฉียง เหมาะสำหรับวันที่เสริมความทะมัดทะแมงให้ตัวเองจะได้ดูคล่องแคล่ว ข้อควรระวัง Messenger Bag อาจทำให้เสื้อผ้าเป็นขลุ่ย ดังนั้นต้องใช้ข้อควรระวังในการเลือกกระเป๋าแบบเดียวกับ Hobo Bag



ภาพที่ 2.100 กระเป๋าเอกสาร (Messenger Bag)

ที่มา : <http://www.tmps.hc.edu.tw/school26/022557>

2.4.3.3 กระเป๋าขนาดใหญ่ L Size

กระเป๋าเบอร์ใหญ่ ใส่ได้ทุกอย่างเป็นขนาดที่เหมาะสมกับคนรักการหอบหิ้วทุกชนิดเพราะขนาดของกระเป๋าเหล่านี้สามารถจุได้ตั้งแต่ของเล็กๆน้อยๆในชีวิตประจำวัน ไปจนถึงเอกสาร สมุดโน้ต หนังสือและยังมีที่เหลือให้คนรักสุขภาพสามารถใส่เสื้อผ้าหรือหิ้วกระเป๋าขนาด L Size ไปช้อปปิ้งได้เนื่องจากสามารถจุของได้มากมายเช่นกัน

1. กระเป๋าสะพาย (Tote Bag) ผลิตออกมาเพื่อใส่บาแบกหามโดยเฉพาะมีทั้ง Work Tote สำหรับวันทำงานและ Casual Tote สำหรับสะพายไปเที่ยวในวันหยุด วัสดุที่ใช้ต้องมีความแข็งแรงทนทานกว่าผ้าทั่วไป เช่น หนังหรือผ้า Canvas ที่มีความเหนียวแล้วทนทาน รูปทรงของกระเป๋านี้ มักเป็นสี่เหลี่ยมธรรมดา ดีไซน์เรียบแต่เก๋ เน้นให้ใช้งานได้ดีและนานมากกว่านำเทรนด์แต่ใช้ได้แค่ช่วงสมัยหนึ่ง การเลือก Tote Bag นอกจากจะดูที่เนื้อกระเป๋าแล้ว หูหิ้วก็เป็นสิ่งสำคัญ คือ ต้องมีความแข็งแรงแต่ถือหรือสะพายแล้วไม่ทรมาณมือกับไหล่



ภาพที่ 2.101 กระเป๋าสะพาย (Tote Bag)

ที่มา: <http://www.luggagetoteonline.com/26/02/2556>

2. กระเป๋าสะพายหลัง (Back Pack) ใช้งานคล้ายกับ Tote Bag คือ ทำจากวัสดุที่แข็งแรงทนทานและมีหน้าที่แบกรับสิ่งของจำนวนมากโดยตรง แต่เดิม “เป้” ในยามเดินทางไกลที่ต้องนำเสื้อผ้ากับของเครื่องใช้ติดตัวไปเยอะ (นิยมมากในหมู่ทหารที่ต้องออกรบ) การออกแบบในยุคแรกจึงเน้นความทนทานกว่าผ้าทั่วไป ผู้ใช้ส่วนใหญ่จึงเป็นผู้ชาย ในตอนหลังจึงค่อยมีการออกแบบให้ดูเหมาะสมกับผู้หญิง



ภาพที่ 2.102 กระเป๋าสะพายหลัง (Back Pack)

ที่มา : <http://www.polyvore.com/26/02/2557>

2.4.3.4 กระเป๋าขนาดใหญ่ XL Size

กระเป๋าขนาดใหญ่ที่ต้องลากหรือเข็นไปจะเหมาะที่สุดเพราะกระเป๋า XL Size เหมาะกับการเดินทางไกลไกลแต่สามารถจุของได้มากที่สุด ซึ่งเริ่มแรกมีการขนข้าวของออกเดินทาง คนโบราณใช้หีบที่มีหูหิ้วแทนกระเป๋า ซึ่งหีบเหล่านี้เป็นต้นแบบของการดีไซน์กระเป๋าเดินทางขึ้นเรื่อยๆ มาเป็นอย่างที่เห็นในปัจจุบัน มีการใส่ล้อพร้อมที่ลากกระเป๋า เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการใช้งาน การเคลื่อนย้าย วัสดุที่ใช้มีทั้งแบบผ้ากับไฟเบอร์ชนิดต่างๆ ซึ่งแข็งแรงและทนต่อแรงกระแทกกระทั้นระหว่างการเดินทาง การเลือกซื้อควรดูให้ดีทั้งภายนอกและภายใน



ภาพที่ 2.103 กระเป๋าเดินทาง (Travel luggage)

ที่มา: <http://thailuggage.com> 26/02/2557

2.4.4 การเลือกกระเป๋าให้เข้ากับรูปร่าง

กระเป๋าไมใช่ของที่ใช้ครั้งเดียวทิ้งและไม่ใช้แต่ละใบจะเข้ากับรูปร่างลักษณะของคนทุกคนการเลือกกระเป๋าให้เข้ากับรูปร่างของผู้ใช้งานจึงมีความสำคัญอย่างมาก เพื่อบุคลิกภาพดูสมบูรณ์ โดยแบ่งตามลักษณะของรูปร่าง ดังนี้

2.4.4.1 ลักษณะรูปร่างกลม สูงน้อย

1. ห้ามหนีบกระเป๋าใบเล็กไว้ใต้แขนเด็ดขาด เพราะมันจะดึงดูความสนใจจากบุคคลรอบข้างให้มองไปยังช่วงตัวท่อนบน

2. หลีกเหลี่ยงกระเป๋าแนว Hobo Bag ที่แขวนไว้กับบ่าแล้วกระเป๋าดัดกับตรงลำตัวเพราะจะเป็นการบวกความหนาเป็นสองเท่าให้กับผู้ใช้งาน

3. ควรหากระเป๋าสายยาวสักใบอย่าง Messenger Bag ไว้หลอกตาให้ดูสูงเพรียวและดูคล่องแคล่วมากยิ่งขึ้น

4. สำหรับการใช้งานที่ของจำนวนไม่มากนัก ขอแนะนำ Wristlet Bag กับ Clutch Bag ไว้ถือ ไว้ห้อย ไว้คล้องมือแต่ห้ามเผอิญ

2.4.4.2 ลักษณะรูปร่างบาง สูงมาก

1. ห้ามสะพาย Messenger Bag เพิ่มความสูงเป็นอันตราย ไม่เช่นนั้นจากคนหุ่นดีจะกลายเป็นดูเก้งก้างไปในทันที

2. คนสูงกับเสื้อแขนยาวเป็นของกลุ่ม เพราะฉะนั้นควรหลีกเลี่ยงกระเป๋าทุกชนิดที่ยังส่งแขนให้เหยียดยาวไปกับลำตัว

3. กระเป๋าใบฝีบ ผอมแห้งเป็นแบบสุดท้ายที่ห้ามสาวตัวบางร่างสูงใช้เด็ดขาด เพราะจะทำให้ผู้ใช้ดูไม่มีน้ำหนัก

4. กระเป๋าที่เหมาะสมกับสาวประเภทนี้ ได้แก่ กระเป๋าสะพายไหล่ พันธุ์ Hobo Bag ยิ่งถ้าได้แบบอวบๆนิดๆ ย้วยหน่อยๆ ไม่มีโครงร่างแน่นจัดยิ่งดีถือเป็นกระเป๋าที่เสริมให้รูปร่างดูดี

2.4.4.3 ลักษณะรูปร่างสูงใหญ่

1. งดกระเป๋าจิวทุกประเภท หากไม่อยากจะดูตัวใหญ่เกินความเป็นจริง

2. การสะพายกระเป๋าใบใหญ่โตไว้บนหลังนั้น ตัดออกจากความคิดไปได้เลย เพราะจะทำให้ผู้ใช้งานดูตัวใหญ่มากขึ้นไปอีก

3. ควรเลือกกระเป๋าใบกลางๆ อาจเป็น Tote Bag จะเหมาะสมกับรูปร่างที่สุด

ส่วนสาวที่ยังสงสัยว่าตนเองหุ่นแบบไหนหรือบางคนมีจุดอ่อนเป็นส่วนๆเข้าใจง่ายๆ นั่นคือ “อยากกลบเกลื่อนส่วนไหน ให้เอากระเป๋าออกให้ห่างจากส่วนนั้นๆ เช่น สะโพกใหญ่ไม่ควรใช้กระเป๋า Messenger Bag เพราะจะยิ่งเป็นการนำสายตามาที่สะโพกมากกว่าที่จะเป็นการอำพรางสายตา

2.4.5 ตำแหน่งของช่องต่างๆในกระเป๋า

ตำแหน่งของช่องต่างๆ ในกระเป๋าเคยเจอปัญหาเกี่ยวกับการค้นหาของในกระเป๋าไม่เจอของออกจากกระเป๋าทั้งหมด จึงเป็นปัญหาของผู้ใช้กระเป๋า จึงมีการออกแบบช่องเล็กๆขึ้นมาเพื่อเก็บของใช้สำคัญ ทำให้กระเป๋ามีระเบียบและสะดวกต่อการใช้งานเวลาหยิบของออกจากกระเป๋า

2.4.5.1 ช่องสำหรับเก็บกระเป๋าสตางค์ (Zip Pocket) ตำแหน่งซิปในกระเป๋าจะอยู่ด้านที่ติดกับลำตัว เอาไว้ใส่กระเป๋าสตางค์ ข้อดีของการเก็บกระเป๋าสตางค์ไว้ในช่องนี้ คือ ถ้าโชคร้ายมีโจรมากรีดกระเป๋า ยังไงก็กรีดได้แต่ด้านข้างหรือด้านหน้า แต่ไม่สามารถเอากระเป๋าสตางค์ไปได้เนื่องจากกระเป๋าอยู่ในช่องที่อยู่ติดกับตัวผู้ใช้งาน

2.4.5.2 ช่องสำหรับใส่ของ (Storage Pocket) หน้าตาคล้าย Zip Pocket แตกต่างที่ช่องนี้ไม่มีซิปเท่านั้น เอาไว้ใส่ของชิ้นเล็กๆที่ต้องใช้บ่อยๆ อย่างกระดากยิบๆ กระจกบานเล็ก เป็นต้น

2.4.5.3 สายพวงกุญแจ (Detachable Clip for Keys) กระเป๋าหลายใบจะมีสายเส้นเล็กๆ มาให้พร้อมคลิปติดตรงปลายเป้าหมายจริงๆ คือ เป็นที่แขวนพวงกุญแจ เวลาจะใช้ก็แค่ดึง

เชือกเส้นนี้ขึ้นมา ไม่ต้องรื้อของทั้งหมดออกจากกระเป๋าเพื่อหากุญแจเพียงดอกเดียว แต่หลายๆคนเอาไว้แขวน Coin Purse แล้วแต่ความพึงพอใจ

2.4.5.4 ช่องสำหรับใส่โทรศัพท์มือถือ (Mobile Pocket) เพื่อสะดวกต่อการหยิบใช้งาน (นาทาคา อี๊ดปัญญา, 2553 : 9-171)

2.5 วัสดุอุปกรณ์ในการทำกระเป๋า

2.5.1 หนังเทียม

หนังเทียมเป็นวัสดุที่มีคุณสมบัติคล้ายกับหนังแท้ มีลักษณะเป็นแผ่นหรือเป็นม้วนต่างๆให้เลือกมากมายหลายชนิด มีคุณสมบัติคล้ายกับหนังสัตว์จริง มีความอ่อนตัว พับงอ รับแรงดึงได้ดี ทึบขาวได้ยาก มีความยืดหยุ่นตามความกว้างของหน้าผ้า ไม่สกปรกง่ายหรือถ้าสกปรกสามารถทำความสะอาดได้ง่าย ไม่เปื่อยขึ้นหรือขึ้นรา ราคาไม่แพงแต่มีระยะเวลาในการใช้งาน ส่วนความคงทนอาจขึ้นอยู่กับส่วนผสมของวัตถุดิบ แผ่นวัสดุเสริมแรง ลักษณะการใช้งานและการบำรุงรักษา เพราะความร้อนและแสงแดดเป็นสิ่งที่ทำให้หนังเทียมเสื่อมสภาพเร็ว จึงไม่ควรนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากหนังเทียมไปอยู่ในห้องที่อบและร้อน หากเป็นเฟอร์นิเจอร์ไม่ควรนำไปใช้ภายนอก แม้ว่าหนังเทียมจะสกปรกยากหรือทำความสะอาดได้ง่ายก็ตาม แต่กับปากกาถูกลิ้น ปากกามาจิก น้ำยาทาเล็บ สิ่งเหล่านี้หนังเทียมสามารถรับรอยเปื้อนได้เป็นอย่างดีและขจัดออกได้ยากมาก หากมีรอยเปื้อนหรือคราบสกปรกสามารถชำระล้างด้วยน้ำสะอาดผสมผงซักและผงซักฟอกหรือใช้น้ำยาสำหรับหนังโดยเฉพาะ ประการสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ควรอยู่ให้ห่างจากไฟเพราะหนังเทียมติดไฟและเกิดการเผาไหม้ได้ง่าย

ลักษณะของหนังเทียม โดยทั่วไปด้านบนหรือด้านผิวของวัสดุเคลือบผิวและทำเป็นลวดลายหรือเลียนแบบหนังสัตว์ แต่หากพลิกดูด้านหลังจะเห็นเป็นแผ่นผ้าทอ โปร่งบ้างหรือทึบบ้างแล้วแต่ลักษณะการนำไปใช้งาน การจำแนกคุณภาพของหนังเทียมอาศัยการจำแนกตามระดับคุณภาพของผ้าที่กรุด้านหลัง โดยทั่วไปผ้าที่ทอด้านหลังจะเป็นผ้าที่กรุเป็นลายขัด ลายสอง ผ้าถัก และบางชนิดเป็นสักหลาด ขาง ซึ่งพอจำแนกลักษณะของหนังเทียมได้ 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

2.5.1.1 หนังเทียมโพลียูริเทนหรือหนังเทียมพียู คือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการเคลือบโพลียูริเทน ซึ่งเป็นสารสังเคราะห์ที่ใช้ผสมในสารเคลือบ นำมาผสมเคลือบลงบนผ้าที่มีการสานอย่างหนาแน่น เป็นวัสดุรองพื้นเสริมแรง ทำให้ไม่เปื่อยฉีกาว เมื่อนำไปเผาไฟจะไหม้เป็นผงจี้ดำ มีหน้ากว้าง 36 นิ้วและ 54 นิ้ว

2.5.1.2 หนังเทียมโพลิไวนิลคลอไรด์หรือหนังเทียมพีวีซี เป็นสารสังเคราะห์ชนิดหนึ่งที่เป็นผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมทางเคมี มีลักษณะเหมือนพลาสติกประเภทหนึ่ง ยืดหยุ่น

ทนทานและเป็นมันเงา นำมาเคลือบลงบนผ้าที่มีการสานอย่างโปร่งๆ เป็นวัสดุรองพื้นเสริมแรง ทำให้ทากาวลื่นเปื่อยมากกว่าพียูและกาวติดได้ไม่ดี แต่เมื่อนำไปเผาไฟจะติดกันเป็นก้อน เหมือนการเผาพลาสติก มีหน้ากว้าง 54 นิ้ว ลักษณะเป็นม้วน การซื้อขายจะคิดเป็นจำนวนหลาเหมาะสำหรับนำมาบุหรือหุ้มเฟอร์นิเจอร์

2.5.2 ซิป

เป็นอุปกรณ์เปิด-ปิดชนิดหนึ่งที่มีการนำมาใช้งานในการทำเครื่องหนังมากขึ้น โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์กระเป๋า รองเท้า เบาะและเบ็ดเตล็ดอื่นๆ โดยทั่วไปจะมีคุณสมบัติและวิธีการใช้ ดังนี้



ภาพที่ 2.104 ซิป

ที่มา: <http://taibatraders.com> 2/03/2557

2.5.2.1 คุณสมบัติ ฟันซิปที่นำมาใช้ในการทำเครื่องหนังมีทั้งชนิดที่เป็นไนลอน พลาสติก ทองเหลือง มีความแข็งแรง ไม่แตกง่าย แฉกผ้าซิปอ่อนไหวไปตามชิ้นส่วนที่เย็บมีมากมายหลายแบบ หลายขนาด หลายสีและหลายความยาวต่างๆกัน

2.5.2.2 ส่วนประกอบของซิป ประกอบไปด้วยแถบผ้า บี้มหัว หัวซิป ฟันซิปและบี้มท้าย หรือตัวกันหางซิปซึ่งโดยปกติซิปจะมีคุณภาพและความคงทนในตัวพอสมควร มีราคาไม่สูงมากทั้งชนิดที่ใส่หัวซิปสำเร็จรูปและชนิดที่เป็นซิปเส้นยาวนำมาตัดและใส่หัวซิปเอง

2.5.2.3 วิธีการใช้นำซิปมาใช้และการเย็บเข้ากับชิ้นส่วนของเครื่องหนังด้วยวิธีที่ถูกต้อง จะเป็นการเพิ่มความสะดวกสบายและความคงทนให้กับผู้ใช้และผลิตภัณฑ์มากขึ้น ซึ่งซิปนำมาใช้ในเครื่องหนังขนาดเล็ก คือ เบอร์ 3 ขนาดใหญ่ คือ เบอร์ 5 และซิปพลาสติกฟันใหญ่ เพื่อต้องการฟันซิปโดยเฉพาะ

2.5.2.4 วิธีการติดและเย็บซิปให้มีความคงทนในการใช้งาน

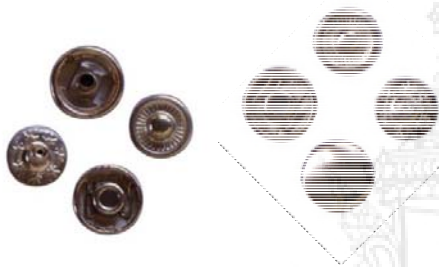
1. หากเป็นซิปตัดควรเหลื่อปลายซิปทั้งหัวและท้าย ให้สอดเข้าไปในชิ้นส่วนมากที่สุด แต่ไม่ควรเกินด้านละ 3 เซนติเมตร เพื่อช่วยไม่ให้หัวซิปหลุดหลุดออกไปได้โดยง่าย
2. การซิดซิปควรติดขณะที่ยังไม่รูดออก เพื่อระยะทั้ง 2 ข้างให้เท่ากัน
3. การทากาวประกอบชิ้นส่วนกับซิป ห้ามทากาวถูกฟันซิป

4. การติดสำเร็จต่างๆไป ระวังอย่าให้บีบหัวกับบีบตอนปลายของซี่อยู่ในแนวที่ ถูกเย็บเพราะจะทำให้เย็บไม่ได้และเข็มหัก (สมควร สนองอุทัย, 2552 : 2-57,90-91)

2.5.3 กระจุม

อุปกรณ์สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับทำเครื่องหนัง โดยทั่วไปจะมีอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้

2.5.3.1 กระจุมแบบที่มีหัวหรือกระจุมแบบธรรมดา มีจำหน่ายและใช้กันอยู่ทั่วไปจะมี อยู่หลายขนาดและหลายแบบ เช่น กระจุม VT2 VT5 กระจุมผ้าใบหรือกระจุมหัวลาย ใช้เพื่อปิด- เปิด มีจำนวน 4 ชั้น ใน 1 ชุด นอกจากเพื่อประโยชน์ใช้สอยแล้ว ยังช่วยในการเป็นเครื่องประดับ ตกแต่งอีกด้วย



ภาพที่ 2.105 กระจุมแบบที่มีหัว

ที่มา : <http://www.wongwienyai.com> 2/03/2557

2.5.3.2 กระจุมแบบที่ไม่มีหัวหรือกระจุมแม่เหล็ก (กระจุมซ่อน) ที่ใช้กันทั่วไปมีอยู่ ด้วยกัน 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่แล้วแต่การเลือกใช้ขึ้นส่วนเป็นหลุมและ เป็นแม่เหล็ก มีจำนวน 4 ชั้นใน 1 ชุด ด้านหลังของกระจุมเป็นโลหะยื่นออกมา 2 ข้าง



ภาพที่ 2.106 กระจุมแบบที่ไม่มีหัวหรือกระจุมแม่เหล็ก

ที่มา : <http://img.tarad.com> 2/03/2557

2.5.3.3 อุปกรณ์เกาะเกี่ยว มี 2 ลักษณะ คือ ข้อต่อแบบเกี่ยว ประกอบด้วย 2 ชิ้นส่วน คือ ห่วงคล้องและตัวขอเกี่ยว ถอดหรือปลดสายสะพายออกได้โดยการปลดที่ตัวขอเกี่ยวหรืออาจยึดใน ลักษณะที่ถอดไม่ได้ คือ เย็บสายสะพายเข้ากับห่วงสี่เหลี่ยมทั้ง 2 ด้าน (ไม่ต้องใช้ขอเกี่ยว) มีทั้งชนิด ที่ทำด้วยพลาสติกและโลหะและหัวเข็มขัดสำหรับเกาะเกี่ยว ส่วนมากจะใช้กับกระเป๋าเล็ก

1. ห่วงคล้อง มีหลากหลายรูปแบบ เช่น วงรี รูปเหลี่ยม วงกลม ครึ่งวงกลมใช้ เป็นที่เกี่ยวสำหรับขอเกี่ยวเพื่อยึดติดกันส่วนมากใช้กับสายกระเป๋า มีหลากหลายขนาดด้วยกัน



ภาพที่ 2.107 ห่วงคล้อง
ที่มา: <http://a.lnwfile.com/2/03/2557>

2. ตะขอเกี่ยว ใช้คู่กับห่วงคล้อง โดยการกดปลายของตัวเกี่ยวให้เข้าไปอยู่ในห่วงตัวเกี่ยวมีหลายรูปร่างและขนาดวัสดุทำจากโลหะชุบทองหรือพลาสติก



ภาพที่ 2.108 ตะขอเกี่ยว
ที่มา : <http://www.intergiftlink.com/2/03/2557>

2.5.3.4 ตาไก่ เหมาะสำหรับงานรองผ้าใบ รองเท้าเซฟตี้ กระเป๋าและเครื่องหนังทุกชนิด และตาไก่อังสามารถใช้ในการรองรับน้ำหนักได้ดี



ภาพที่ 2.109 ตาไก่
ที่มา: <http://www.doodern.com/4/03/2557>

2.5.3.5 หนู้ว ใช้วัสดุต่างๆได้หลายแบบ เช่น พลาสติกแข็ง โลหะมีน้ำหนักเบาหรือวัสดุ เช่นเดียวกับตัวกระเป๋า การยึดติดหนู้วกับตัวกระเป๋าต้องคำนึงถึงความแข็งแรงและการถ่วงน้ำหนัก ในการถือควรยึดติดให้แน่นเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย

2.5.3.6 สายสะพาย ทำจากวัสดุหลายชนิด ส่วนมากทำจากวัสดุเดียวกันกับตัวกระเป๋า บางแบบอาจใช้เป็นส่วนประดับโดยการใส่สายสะพายแบบห่วงโซ่หรือโลหะที่มีความอ่อนตัว ลักษณะการนำพา คือ ใส่สะพายไหล่หรือสะพายหลังสามารถปรับความยาวให้มีความเหมาะสมกับ ผู้ใช้งานได้ (สมควร สนองอุทัย, 2553 : 84-88)

2.6 การออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

การออกแบบสิ่งของเครื่องใช้ เพื่อนำมาใช้สอย ในชีวิตประจำวัน โดยเน้นการผลิตจำนวนมาก ในรูปสินค้า เพื่อให้ผ่านไปยังผู้บริโภค (Consumer) ในวงกว้าง โดยที่รูปแบบและคุณภาพของผลิตภัณฑ์จะเป็นปัจจัยสำคัญ ชักจูงผู้บริโภคให้เกิดความกระหายที่จะจ่ายเงินซื้อผลิตภัณฑ์นั้น ปัจจุบันการออกแบบได้พัฒนามากขึ้นตามสังคมและเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการออกแบบจึงต้องมีการพัฒนาตามไปด้วย ในชีวิตประจำวันของคนเมืองเปลี่ยนแปลงความ เป็นอยู่ มีการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ผลิตภัณฑ์ที่ใช้จึงต้องมีการออกแบบที่ดีเพื่อให้สอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบันและต่อไปในอนาคต

ความหมายของการออกแบบ คือ กิจกรรมการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือจุดประสงค์ ที่ตั้งไว้ เป็นการกระทำของมนุษย์ ด้วยจุดประสงค์ที่ต้องการแจ้งผลเป็นสิ่งใหม่ มีทั้งที่ออกแบบเพื่อ สร้างขึ้นใหม่ให้แตกต่างจากของเดิมหรือปรับปรุงตกแต่งของเดิม ความสำคัญของการออกแบบ เป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่จะทำกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ประสบผลสำเร็จในตลาดและตรงตาม (วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร, 2548 : 15)

2.6.1 การจัดองค์ประกอบของการออกแบบ (Elements of Design) การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ สมบูรณ์จำเป็นต้องคำนึงในการจัดองค์ประกอบ ซึ่งประกอบไปด้วย

2.6.1.1 จุด (Point) เป็นองค์ประกอบของศิลปะอันดับแรกที่น่านำมาใช้ออกแบบที่เล็กที่สุด นำมาเรียงต่อกันให้เป็นเส้น รูปร่าง ลักษณะผิวและการออกแบบที่น่าตื่นตา การนำจุดมาใช้ในการ ออกแบบเพื่อให้เกิดความสวยงามขึ้นอยู่กับการวางจุดให้เหมาะสมและมีความสัมพันธ์กับจุดอื่นๆ รวมไม่ถึงการพิจารณาจากช่วงระยะ (Space) ระหว่างจุดและขนาดจุดที่ใช้ด้วย

2.6.1.2 เส้น (Line) เกิดจากจุดหลายจุดเชื่อมต่อกันที่เคลื่อนไหวไปในบริเวณว่างบน ระนาบผิวของสิ่งต่างๆ เส้นอาจเกิดจากการสร้างลวดลายบนผืนผ้าทั้งการวาด การทอ การถัก เป็นต้น เส้นจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมีความสมบูรณ์ เส้นสามารถแสดงถึงความสงบ ความมั่นคง ความเคลื่อนไหว ความเร็ว เป็นต้น เส้นในลักษณะต่างๆกันนำมาประกอบกันทำให้เห็นเป็นรูปร่าง รูปทรงและลวดลายได้

2.6.1.3 รูปร่าง (Shape) พื้นที่ที่มีเส้นขอบแยกออกจากพื้นที่ส่วนอื่นต่างหากมีคุณค่า (Value) สี (Colour) หรือผิวสัมผัส (Texture) แตกต่างจากสิ่งแวดล้อมข้างเคียงอย่างเห็นชัด รูปร่าง เกิดจากเส้นและทิศทางรวมกันสามารถกำหนดลักษณะกว้างๆของรูปร่าง (คุชฎี สุนทรารชุน, 2531:31-33)

2.6.1.4 รูปทรง (Form) เป็นปัจจัยที่สำคัญมากในการออกแบบ ซึ่งการออกแบบจะ เริ่มต้นด้วยการออกแบบรูปทรง แล้วจึงตามมาด้วยส่วนประกอบอื่นๆ ได้ความหมายรูปทรงว่าเป็น

ส่วนที่เป็นรูปธรรมของงานศิลปะ รูปทรงเป็นตัวละครสำคัญที่สื่อความหมายจากศิลปินไปสู่ผู้ดูและด้วยรูปทรงเพียงส่วนเดียวก็สามารถสื่อความหมายได้อย่างสมบูรณ์ โดยไม่ต้องอาศัยเรื่องหรือเนื้อเรื่องใดๆ รูปทรงจึงมีความสำคัญที่สุดแหล่งสำคัญของการออกแบบรูปทรง คือ ธรรมชาติมนุษย์ได้นำเอาธรรมชาติมาใช้เป็นแรงบันดาลใจและเป็นต้นแบบในการทำงานรูปทรงจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. รูปทรงเรขาคณิต (Geometric form) เป็นรูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้นตามกฎเกณฑ์ทางคณิตศาสตร์ มีลักษณะตายตัว ง่ายต่อการจดจำ ได้แก่ รูปทรงกลม ทรงเหลี่ยม เป็นต้น ซึ่งจะปรากฏให้เห็นสิ่งต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อาคาร เครื่องเรือน เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ

2. รูปทรงธรรมชาติ (Natural form) เป็นรูปทรงเลียนแบบสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติอันได้แก่สิ่งมีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิต รูปทรงเหล่านี้จะให้ความรู้สึกของความเป็นจริง เช่นการนำเอาเส้นโค้งอ่อนช้อยเกี่ยวพันกันของเถาไม้ แมลง นก มาออกแบบลวดลายประดับหรือตกแต่ง เป็นต้น

3. รูปทรงอิสระ (Free Form) เป็นรูปทรงที่เกิดขึ้นอย่างอิสระไม่มีโครงสร้างแน่นอน อาจเกิดจากการนำรูปทรงธรรมชาติมากระทำบิดเบือนหรือเปลี่ยนแปลงในลักษณะเลื่อนไหลให้เกิดความเคลื่อนไหว รูปทรงนี้มีลักษณะกลมกลืนกับรูปทรงธรรมชาติ แต่มีลักษณะขัดแย้งกับ รูปทรงเรขาคณิต

2.6.1.5 สี (Color) เป็นองค์ประกอบสำคัญของงานออกแบบเพราะสีช่วยให้สิ่งต่างๆมีความสวยงามมากขึ้น ทั้งยังช่วยเร้าความรู้สึกให้ผู้พบเห็นเกิดการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี

1. สีกับการออกแบบ

1.1 ความรู้สึก ให้ความรู้สึกต่อผู้พบเห็นแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และภูมิหลังของแต่ละคน นอกจากนี้ยังสร้างความรู้สึกต่อการสัมผัสและการสร้างบรรยากาศที่สีอีกด้วย

1.2 สร้างความสนใจ สีมีอิทธิพลต่องานศิลปะทุกแขนง โดยเฉพาะงานออกแบบสีจะช่วยสร้างความน่าสนใจและทำให้เกิดความประทับใจเป็นอันดับแรกที่มีมองเห็น

1.3 สีบอกเอกลักษณ์ เช่น สีแดงแทนไฟหรืออันตราย สีเขียวแทนธรรมชาติ หรือ ความปลอดภัย เป็นต้น

1.4 สีช่วยในการรับรู้และจดจำให้ผู้พบเห็นเกิดการจดจำในรูปแบบผลงานการเลือกใช้สีต้องเลือกใช้ที่สะดุดตาและมีเอกภาพ

2. อิทธิพลของสีมีผลต่อความรู้สึกมนุษย์

มนุษย์สามารถรับรู้สีได้จากสิ่งต่างๆรอบตัวและมนุษย์ได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสี ความหมายของสีจากสังคม ความเชื่อวัฒนธรรมที่ตนอยู่อาศัย ดังนั้นมนุษย์

ในแต่ละภูมิภาค ภูมิภาคอาเซียนรู้ชื่อเรียกของสี สิ่งที่เชื่อมโยงกับสีและความหมายของสี
แตกต่างกันไป นอกจากนี้สียังมีผลต่อความรู้สึกและความเชื่อเกี่ยวกับสีแตกต่างกันออกไป เช่น
ชนชาติจีนมีความเชื่อว่าสีแดง เป็นสีแห่งความสุข ส่วนชนชาติญี่ปุ่นเชื่อว่า สีแดง เป็นสีสัญลักษณ์
ของการมีอายุยืน กล่าวหาญ ตื่นเต้น ซึ่งกล่าวได้ว่า สีมีผลต่อความรู้สึกของมนุษย์ดังตัวอย่างต่อไปนี้
(ศิริพรณ์ ปีเตอร์ , 2550 : 61)

สีแดง ให้ความรู้สึกเร้าร้อนรุนแรงอันตราย ตื่นเต้น

สีเหลือง ให้ความรู้สึก สว่าง อบอุ่น แจ่มแจ้ง ร่าเริง ศรัทธา มั่งคั่ง

สีเขียว ให้ความรู้สึก สดใส สดชื่น เย็น ปลอดภัย สบายตา มุ่งหวัง

สีฟ้า ให้ความรู้สึก ปลอดภัย แจ่มใส กว้าง ปราศเปรื่อง

สีม่วง ให้ความรู้สึก เศร้า หม่นหมอง ลึกลับ

สีดำ ให้ความรู้สึก มีดมืด เศร้า น่ากลัว หนักแน่น

สีขาว ให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ ผุดผ่อง ว่างเปล่า จืดชืด

สีแสด ให้ความรู้สึก

สดใส ร้อนแรง เจิดจ้า มีพลัง อำนาจ

สีเทา ให้ความรู้สึก เศร้า เงิบขริม สงบ แก่ชรา

สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึก เงิบขริม สงบสุข จริงจัง มีสมาธิ

สีน้ำตาล ให้ความรู้สึก แห้งแล้ง ไม่สดชื่น น่าเบื่อ

สีชมพู ให้ความรู้สึก อ่อนหวาน เป็นผู้หญิง ประณีต ร่าเริง

สีทอง ให้ความรู้สึก มั่งคั่ง อุดมสมบูรณ์

3. การแบ่งวรรณะสี

สีสามารถแยกออกเป็น 2 วรรณะได้ ดังนี้

3.1 สีโทนร้อน หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วยสีดังนี้ สีส้มเหลือง สีส้ม
สีส้มแดง สีแดง และสีม่วงแดง สีวรรณะร้อนให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง อบอุ่น สนุกสนาน และ
ดึงดูดความสนใจได้ดี โครงสีร้อนนี้สภาพโดยรวมจะมีความกลมกลืนของสีมากกว่ามีสีเย็นมา
ประกอบบ้างทำให้ภาพมีความน่าสนใจมากขึ้น

3.2 สีโทนเย็น หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วยสีดังนี้ สีเขียวเหลือง สีเขียว
สีเขียวเงิน สีน้ำเงินและสีม่วงน้ำเงิน โครงสีเย็นให้ความรู้สึกสุขภาพ สงบ ลึกลับ เขือกเย็น ในทาง
จิตวิทยาสีเย็นมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกหดหู่ เศร้า โครงสีเย็นควรมีสีร้อนแทรกบ้างจะทำให้
ผลงานดูน่าสนใจมากขึ้น

สรุปได้ว่าวรรณะของสีมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์สีอุ่นจะ
ทำให้ตื่นเต้น ก่อให้เกิดพลังวังชา สีเย็นจะทำให้รู้สึกสงบเยือกเย็นและสบายใจ ซึ่งสีอุ่นทำการ
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้เร็วกว่าสีเย็น

4 หลักการใช้สี

4.1 การใช้สีวรรณะเดียว ความหมายของสีวรรณะเดียว (Tone) คือ กลุ่มสีที่
แบ่งออกเป็นวงล้อของสีเป็น 2 วรรณะ คือ วรรณะร้อน (Warm Tone) ซึ่งประกอบด้วย สีเหลือง
สีส้ม สีแดง สีม่วง สีเหล่านี้ให้อิทธิพล ต่อความรู้สึก ตื่นเต้น เร้าใจ กระฉับกระเฉง ถือว่าเป็น
วรรณะร้อน วรรณะเย็น (Cool Tone) ประกอบด้วย สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน สีม่วง สีเหล่านี้ทำให้
เย็นตา ให้ความรู้สึก สงบ สดชื่น (สีเหลืองกับสีม่วงอยู่ได้ทั้งสองวรรณะ) การใช้สีแต่ละครั้งควรใช้
สีวรรณะเดียวในภาพทั้งหมด เพราะจะทำให้ภาพความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (เอกภาพ) กลมกลืน
มีแรงจูงใจให้คล้อยตามได้มาก

4.2 การใช้สีต่างวรรณะเป็นหลักการใช้สีทั่วไปทั่วไปใช้อัตราส่วน 80
เปอร์เซ็นต์ ต่อ 20 เปอร์เซ็นต์ของวรรณะสี คือ ถ้าใช้สีวรรณะร้อน 80 เปอร์เซ็นต์ สีวรรณะเย็นก็ 20
เปอร์เซ็นต์ เป็นต้น ซึ่งการใช้แบบนี้สร้างจุดสนใจของผู้ดู ไม่ควรใช้อัตราส่วนที่เท่ากันเพราะจะทำ
ให้ไม่มีสีใดเด่นไม่น่าสนใจ

4.3 การใช้สีตรงกันข้าม สีตรงข้ามจะทำให้ความรู้สึกที่ตัดกันรุนแรง สร้าง
ความเด่นและเร้าใจได้มากแต่หากใช้ไม่ถูกหลัก ไม่เหมาะสมหรือใช้จำนวนมากเกินไป ทำให้
ความรู้สึกพร่ามัว ลายตา ขัดแย้ง ควรใช้สีตรงข้าม ในอัตราส่วน 80 เปอร์เซ็นต์ต่อ 20 เปอร์เซ็นต์
หรือหากมีพื้นที่เท่ากันที่จำเป็นต้องใช้ ควรนำสีขาวหรือสีดำ เข้ามาเสริม เพื่อตัดเส้นให้แยกออกจาก
กันหรืออีกวิธีหนึ่ง คือ ลดความสดของสีตรงข้ามให้หม่นลงไป (คิริพรณ์ ปีเตอร์, 2550 : 62)

2.6.1.6 ผิวสัมผัส (Texture) ลักษณะของผิวสัมผัสเห็น ได้ด้วยสายตาคือผิวของวัตถุหรือ
ลวดลายนั้นมีผิวหยาบ ขรุขระ ด้าน ละเอียดหรือ ผิวมัน จะสามารถชักนำไปสู่ความรู้สึกของผู้พบ
เห็น ความรู้สึกที่ได้จากการมองผิวสัมผัสของผ้า ซึ่งอาจจะเป็นผลจากการใช้บริเวณว่าง (Space)
ของรูปร่างขนาดของเส้นที่แตกต่างกันมาก รูปร่างและเส้นซึ่งทำให้เกิดผิวสัมผัสที่เกิดจากการใช้
เครื่องมือและวัตถุดิบอันเป็นลักษณะพิเศษทางเทคนิคนั้นๆ

2.6.1.7 ช่วงระยะ (Space) ช่องว่างในแบบที่ออกไว้มีอยู่ 2 แบบด้วยกัน คือ ถ้าเป็น
ช่องว่างระหว่างลายต่อหรือโดยรอบวัตถุหรือลวดลายนั้นเรียกว่า Negative Space ส่วนช่องว่างใน
ตัววัตถุหรือตัวลาย เรียกว่า Positive Space การออกแบบที่ดีจะต้องใช้ช่องว่าง 2 ชนิด สัมพันธ์กัน

2.6.2 หลักศิลปะและการออกแบบ (Principles Of Design)

การเรียนรู้หลักการศิลปะและทำความเข้าใจหลักแต่ละหลักให้สัมพันธ์กันและสามารถ

นำมาใช้ได้และสามารถสร้างสรรค์งานศิลปะที่มีคุณค่าได้อย่างมากมาย ซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

2.6.2.1 ความกลมกลืน (Harmony) เป็นการประสานให้อยู่ร่วมกันเป็นพวกหมู่ให้เกิดความเหมาะสม สวยงาม แบ่งได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การออกแบบให้กลมกลืนกับรูปร่าง ลักษณะช่วงระยะสี และพื้นผิว โดยการออกแบบจัดส่วนเฉพาะไม่ขัดแย้งกัน

2. การออกแบบให้กลมกลืนด้วยความคิด ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ว่าจะไร้อยู่ที่ไหนจึงจะเหมาะสมหรือการจัดลักษณะส่วนประกอบให้เป็นแบบเดียวกัน เช่น ภาพเขียนแบบไทย

3 การออกแบบให้กลมกลืนกันตามธรรมชาติ ได้แก่ ลักษณะของต้นไม้ คนสัตว์ จะมีลักษณะที่ธรรมชาติขึ้นมาพอดีได้สัดส่วนกัน

2.6.2.2 สัดส่วน (Proportion) เป็นส่วนประกอบของวัตถุหรือแบบที่มีขนาดและปริมาณที่สัมพันธ์กันแต่ละส่วนไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไปหรือไม่มากหรือน้อยจนเกินไป การจัดสัดส่วนทำได้หลายวิธีที่นิยมกันเป็นสัดส่วนที่สวยงามหรือไม่สวยงาม การจัดส่วนเพื่อให้งังเกิดความสวยงามจะต้องเข้าใจอิทธิพลของเส้นต่างๆที่ทำให้รู้สึกสูง อย่างก็ตามเป็นการยากที่จะระบุว่สัดส่วนนั้นงาม

2.6.2.3 ความสมดุล(Balance)เป็นการออกแบบให้วัตถุสามารถทรงตัวได้อย่างมั่นคงว่าจะเลือกแบบใดขึ้นมาเปรียบเทียบกันแล้วจะต้องมีน้ำหนักเท่ากัน ความรู้สึกถึงความมั่นคง เพราะการใช้การจัดที่เท่ากันขององค์ประกอบหรืออาจจะเป็นเพียงภาพของความมั่นคง ความสมดุลแตกต่างกัน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ความสมดุลแบบแบ่งครึ่งซ้ายขวาทั้ง 2 ข้างเท่ากัน(Formal Or Symmetrical) โดยไม่กำหนดว่าจะต้องเป็นเส้น รูปร่าง สี หรือ แม้แต่องค์ประกอบเพียงหนึ่งเดียว เช่น ธงชาติญี่ปุ่น เป็นต้น

2. ความสมดุล แบ่ง 2 ข้างไม่เท่ากัน (Informal Or Assymmetrical Balance) องค์ประกอบของแบบที่ออกมาทั้ง 2 ด้านไม่เท่ากันแต่น้ำหนักถ่วงกันเองจนทำให้เกิดความรู้สึกของดุลสภาวะขึ้น ขนาดและจำนวนของรูปร่างและเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ก่อให้เกิดความสมดุลนั้นแทนที่ได้ด้วยการใช้สีบนผิวของผ้า

3. ความสมดุลที่มีลักษณะกระจายออกเป็นรัศมี(Radial)เป็นลักษณะของการออกแบบโดยมีจุดศูนย์กลางแล้วกระจายออกไป เช่น รัศมีของดวงดาวหรือแสงของดวงอาทิตย์

2.6.2.4 ช่วงจังหวะ(Rhythm) เป็นการจัดวางในลักษณะซ้ำกันก่อให้เกิดความรู้สึกของการเคลื่อนไหวหรือการไหลบนพื้นผิวผ้าหรือการเคลื่อนไหวในช่วงระยะต่อเนื่องกันเป็นช่วงๆใน

รูปลักษณะและรูปทรง โดยมีเส้น สี และเงาประกอบการจัดให้ตัดต่อกันสวยงามได้แก่ การพิจารณาลักษณะของคลื่นซัดหาฝั่ง เป็นการเคลื่อนไหวที่เกิดจากธรรมชาติ แรงบ้ำง เบาบ้าง ช่วงสั้นบ้าง ช่วงยาวบ้าง เป็นทฤษฎีของการจัดช่วงจังหวะ โดยแท้จริง

2.6.2.5 การเน้น(Emphasis) เน้นรูปลักษณะของการออกแบบสามารถซึ่งทำให้เกิดจุดรวมของความสนใจ ทำให้สะดุดตาผู้พบเห็นเกิดจุดในงานออกแบบสามารถทำให้เกิดผลที่น่าพอใจได้ จะต้องผ่านการวางแผนในการใช้องค์ประกอบของการออกแบบแต่ละชนิดมาเป็นอย่างดี การใช้เส้นนำสายตา การแทนที่ของรูปร่างก็สามารถนำมาใช้ในการเน้นได้ นอกจากนี้สีเป็นเครื่องมือที่ดีสำหรับการเน้น โดยใช้ความแตกต่างของสีหรือสีตรงกันข้ามตามวงจรสี คุณค่าหรือความจัดสี ก็สามารถทำให้เกิดศูนย์รวมของความสนใจได้ การจัดให้ทุกสีสัมพันธ์และอยู่ในที่ถูกต้อง การออกแบบของแต่ละงานต้องจัดองค์ประกอบให้เหมาะสมกับงานนั้นๆ

2.6.2.6 เอกภาพ (Unity) เป็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันของส่วนประกอบต่างๆของการออกแบบหรือเป็นการสัมพันธ์กันอย่างเชื่อมโยงจนมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือเป็นเอกภาพและทำให้เกิดลักษณะเด่นชัด กลมกลืนหรือขัดกันในส่วนย่อยแต่เมื่อรวมเป็นเอกภาพมีความสมดุลกลมกลืนกันได้

2.6.2.7 การตัดกัน (Contrast) เป็นลักษณะที่ไม่เหมือนกัน แตกต่างกันอย่างตรงกันข้าม ช่วยให้แบบดูไม่ซ้ำซาก น่าเบื่อหน่าย มีความสำคัญ ต่อการเน้นการตัดกันแสดงคุณค่าภาพในด้านตรงกันข้าม ของเส้นและรูปร่าง(คฤษณี สุนทรารชุน,2531:38-48)

2.6.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดองค์ประกอบของงานออกแบบผลิตภัณฑ์

การออกแบบผลิตภัณฑ์มีปัจจัย (Design Factors) มากมายที่นักออกแบบที่คำนึงถึง แต่ในที่นี้จะขอกกล่าวเพียงปัจจัยพื้นฐาน 10 ประการ ที่นิยมใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาสร้างสรรค์ผลงานเชิงอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สามารถควบคุมได้และเป็นตัวกำหนดองค์ประกอบของงานออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่

2.6.3.1 หน้าที่ใช้สอย (Function) หน้าที่ใช้สอย คือ หน้าที่ใช้สอยถือเป็นหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรกที่ต้องคำนึงถึง คือ ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดมีหน้าที่ใช้สอยถูกต้องตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้และสะดวกสบายผลิตภัณฑ์นั้นถือว่ามิประโยชน์ในการใช้สอย

2.6.3.2 ความสวยงามน่าใช้ (Aesthetics Or Sales Appeal) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมานั้นจะต้องมีรูปทรง ขนาด สี สันสวยงาม น่าใช้ ตรงตามรสนิยมของกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย เป็นวิธีการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมและได้ผลดี เพราะความสวยงามเป็นความพึงพอใจแรกๆที่คนเราสัมผัสได้ก่อนมักเกิดมาจาก รูป ร้างและสีเป็นหลัก การกำหนดรูปร่างและสีในงานออกแบบ

ผลิตภัณฑ์นั้น ไม่เหมือนกับการกำหนดรูปร่างและสีในงานจิตรกรรม ซึ่งสามารถที่จะแสดงหรือกำหนดรูปร่างและสีได้ตามความนึกคิดของจิตรกร แต่ในงานออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น จำเป็นต้องยึดข้อมูลและกฎเกณฑ์ผสมผสานของรูปร่างและสีสัน ระหว่างทฤษฎีทางศิลปะและความพึงพอใจของผู้บริโภคเข้าด้วยกัน ถึงแม้ว่ามนุษย์แต่ละคนมีการรับรู้และพึงพอใจในเรื่องของความงามได้ไม่เท่ากัน และไม่มีกฎเกณฑ์การตัดสินใจใดๆ ที่เป็นตัวชี้ขาดความถูกต้องความผิด แต่คนส่วนใหญ่ก็มีแนวโน้มที่จะมองเห็นความงามไปในทิศทางเดียวกันตาม ธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ ของที่ระลึก และของตกแต่งบ้านต่างๆ

2.6.3.3 ความสะดวกสบายในการใช้ (Ergonomics) การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีนั้นต้องเข้าใจกายวิภาคเชิงกลเกี่ยวกับขนาด สัดส่วน ความสามารถและขีดจำกัดที่เหมาะสมสำหรับอวัยวะต่างๆ ของผู้ใช้ การเกิดความรู้สึกที่ดีและสะดวกสบายในการใช้ผลิตภัณฑ์ ทั้งทางด้านจิตวิทยา (Psychology) และสรีระวิทยา(Physiology) ซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะเพศ เผ่าพันธุ์ ภูมิฐานะ และสังคมแวดล้อมที่ใช้ผลิตภัณฑ์นั้นเป็นข้อบ่งชี้ในการออกแบบ การวัดคุณภาพทางด้านกายวิภาคเชิงกล(Ergonomics) พิจารณาได้จากการใช้งานได้อย่างกลมกลื่นต่อการสัมผัส นั้นๆ เพื่อทำให้เกิดความถนัดและความสะดวกสบายในการใช้

2.6.3.4 ความปลอดภัย (Safety) ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีพของมนุษย์ มีทั้งประโยชน์และโทษในตัว การออกแบบจึงต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของผู้บริโภคเป็น สำคัญ ไม่เลือกใช้วัสดุ สี กรรมวิธีการผลิต ฯลฯ ที่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้หรือทำลายสิ่งแวดล้อม ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ต้องแสดงเครื่องหมายเตือนไว้ให้ชัดเจนและมีคำอธิบายการใช้แนบมากับผลิตภัณฑ์ด้วย

2.6.3.5 ความแข็งแรง (Construction) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมานั้นจะต้องมีความแข็งแรงในตัว ทนทานต่อการใช้งานตามหน้าที่และวัตถุประสงค์ที่กำหนด โครงสร้างมีความเหมาะสม ตามคุณสมบัติของวัสดุ ขนาด แรงกระทำในรูปแบบต่างๆ จากการใช้งาน

2.6.3.6 ราคา (Cost) ก่อนการออกแบบผลิตภัณฑ์ควรมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้ว่าเป็นกลุ่มใด อาชีพอะไร ฐานะเป็นอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ออกแบบสามารถกำหนดแบบผลิตภัณฑ์และประมาณราคาขายให้เหมาะสม กับกลุ่มเป้าหมายได้ใกล้เคียงมากขึ้น การจะได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีราคาเหมาะสมนั้น ส่วนหนึ่งอยู่ที่การเลือกใช้ชนิดหรือเกรดของวัสดุและวิธีการผลิตที่เหมาะสม ผลิตได้ง่ายและรวดเร็ว แต่ในกรณีที่ประมาณราคาจากแบบสูงกว่าที่กำหนดก็อาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงหรือ พัฒนาองค์ประกอบด้านต่างๆ กันใหม่เพื่อลดต้นทุน แต่ทั้งนี้ต้องคงไว้ซึ่งคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น

2.6.3.7 วัสดุ (Materials) การออกแบบควรเลือกวัสดุที่มีคุณสมบัติด้านต่างๆ ได้แก่ ความใส ผิวมันวาว ทนความร้อน ทนกรดด่างไม่ถื่น ฯลฯ ให้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์นั้นๆ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงความง่ายในการดูแลรักษา ความสะดวกรวดเร็วในการผลิต ตั้งชื่อและคงคลัง รวมถึงจิตสำนึกในการรณรงค์ช่วยกันพิทักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยการเลือกใช้วัสดุ ที่หมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recycle) ก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจออกแบบต้องตระหนักถึงในการออกแบบร่วมด้วย เพื่อช่วยลดปริมาณขยะของโลก

2.6.3.8 กรรมวิธีการผลิต (Production) ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดควรออกแบบให้สามารถผลิตได้ง่าย รวดเร็ว ประหยัดวัสดุ ค่าแรงและค่าใช้จ่ายอื่นๆ แต่ในบางกรณีอาจต้องออกแบบให้สอดคล้องกับกรรมวิธีของเครื่องจักรและอุปกรณ์ ที่มีอยู่เดิมและควรตระหนักอยู่เสมอว่าไม่มีอะไรที่จะลดต้นทุนได้รวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพ มากกว่าการประหยัดเพราะการผลิตทีละมากๆ

2.6.3.9 การบำรุงรักษาและซ่อมแซม (Maintenance) ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดควรออกแบบให้สามารถบำรุงรักษา และแก้ไขซ่อมแซมได้ง่าย ไม่ยุ่งยากเมื่อมีการชำรุดเสียหายเกิดขึ้นง่ายและสะดวกต่อการทำความสะอาดเพื่อช่วยยืดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งควรมีค่าบำรุงรักษา และการสึกหรอต่ำ ตัวอย่างเช่น ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องมือ ที่มีกลไกภายในซับซ้อน อะไหล่บางชิ้นย่อมมีการเสื่อมสภาพไปตามอายุการใช้งานหรือจากการใช้งานที่ผิด วิธี การออกแบบที่ดีนั้นจะต้องศึกษาถึงตำแหน่งในการจัดวางกลไกแต่ละชิ้น เพื่อที่จะได้ออกแบบส่วนของฝากรอบบริเวณต่างๆ ให้สะดวกในการถอดซ่อมแซมหรือเปลี่ยนอะไหล่ได้โดยง่าย นอกจากนี้การออกแบบยังต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ร่วมด้วย

2.6.3.10 การขนส่ง (Transportation) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบควรคำนึงถึงการประหยัดค่าขนส่ง ความสะดวกในการขนส่ง ระยะทาง เส้นทางขนส่ง ทางบก ทางน้ำหรือทางอากาศการกินเนื้อที่ในการขนส่ง มิติความจุ กว้าง ยาว สูง ของรถยนต์ส่วนบุคคล รถบรรทุกทั่วไป ตู้บรรทุกสินค้า ฯลฯ ส่วนการบรรจุหีบห่อต้องสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการชำรุดเสียหายของผลิตภัณฑ์ได้ง่าย กรณีที่ผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบนั้นมีขนาดใหญ่ อาจต้องออกแบบให้ชิ้นส่วนสามารถถอดประกอบได้ง่าย เพื่อให้หีบห่อมีขนาดเล็กลง

งานออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีจะต้องผสมผสานปัจจัยต่างๆ ทั้งรูปแบบ(Form) ประโยชน์ใช้สอย (Function) ภายวิภาคเชิงกล (Ergonomics)และอื่นๆ ให้เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิต แฟชั่น หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภคเป้าหมายได้อย่างกลมกลืนลงตัวมีความ สวยงามโดดเด่น มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางการตลาดและความเป็นไปได้ในการผลิตจำนวนมาก ส่วนการให้ลำดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และความซับซ้อนของผลิตภัณฑ์นั้นๆ เช่น การออกแบบเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้าตามแฟชั่น อาจพิจารณาที่ประโยชน์ใช้

สอย ความสะดวกสบายในการใช้ และความสวยงาม เป็นหลัก (<http://netra.lpru.ac.th/~weta/ch-2/index.html> 16/12/2556)

2.6.4 ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

ความคิดสร้างสรรค์ (Creative) คือ วิธีคิดของมนุษย์ โดยการนำความรู้และประสบการณ์ การคิด การสังเกตและการตรึงตรอง การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การทดลองนำไปแก้ไข ปรับปรุง ออกแบบและพัฒนางาน ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญและสัมพันธ์ต่อการออกแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอผู้ชุมชน องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์ที่ใช้เพียงแต่ความคิดริเริ่มเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ตามทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด (Guilford) ได้อธิบายองค์ประกอบทางความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นความสามารถทางสมองที่สามารถ คิดได้กว้างไกลและหลายทิศทาง ซึ่งประกอบด้วย

2.6.4.1 ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความคิดแปลกใหม่ ต่างจากความคิดปกติ ซึ่งอาจเกิดจากการนำเอาความรู้เดิมมาดัดแปลงหรือประยุกต์ให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นความคิดริเริ่มจะต้องอาศัยความกล้าคิด กล้าลอง เพื่อทดสอบความคิดของตน ควบคู่กับการใช้จินตนาการและความพยายามที่จะสร้างผลงาน ไวสเบอร์กและสปริงเกอร์ (Weisberg And Spinger) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยเกี่ยวกับ ลักษณะพฤติกรรมของเด็กไว้ว่า เด็กที่มีความคิดริเริ่มสูงมักเป็นคนอารมณ์ขัน ช่างสังเกต มีความเป็นอิสระ ความรู้สึกลึกซึ้ง มีความคิดแปลกใหม่ชอบเผชิญภัย ชอบทดลอง ใฝ่รู้อยู่เสมอ

2.6.4.2 ความคิดคล่องแคล่ว ความคล่องแคล่วในการคิด (Ideational Fluency) ความสามารถที่จะคิดที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ฉับไว ทั้งนี้ความคิดคล่องแคล่วในการคิดที่จะมีความสำคัญต่อการแก้ปัญหา เนื่องจากในการแก้ปัญหานั้น จะต้องค้นหาคำตอบหรือวิธีแก้ไขหลายวิธีและต้องนำวิธีการเหล่านี้มาทดลองจะกว่าจะพบวิธีการที่ถูกต้องตามต้องการ

2.6.4.3 ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ ความยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (Spontaneous Flexibility) เป็นความสามารถในการคิดที่หลากหลายอย่างอิสระ คนที่มีความยืดหยุ่นในด้านนี้จะสามารถนึกถึงประโยชน์ด้านต่าง ๆ ของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในหลายแง่มุมโดยความยืดหยุ่นทางการดัดแปลง (Adaptive Flexibility) เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาโดยคนที่มีความยืดหยุ่นในด้านนี้และสามารถคิดได้หลายแง่มุม โดยไม่ซ้ำเกี่ยวกับการนำสิ่งของใดสิ่งของหนึ่งไปดัดแปลงใช้เป็นประโยชน์อย่างหลากหลาย

2.6.5 แนวทางการสร้างสรรค์ในการออกแบบ

แนวทางการสร้างสรรค์ในการออกแบบ แบ่งได้เป็น 3 แบบดังนี้

2.6.5.1 การสร้างสรรค์ในด้านความคิด (Creative Thinking) ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่การกำหนดปัญหา ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ ทดลองแก้ไขปรับปรุง สรุปผล ผลงาน

หรือผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ปรากฏในปัจจุบันเกิดขึ้นจากการคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิด

2.6.5.2 การริเริ่มใหม่ (Innovation) เป็นการนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาริเริ่มใช้ในการสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีคุณค่าในการแก้ไขปัญหา การสร้างผลงานในการออกแบบประเภทนี้ค่อนข้างอยาก แต่เป็นการท้าทายความสามารถ

2.6.5.3 การสังเคราะห์ใหม่ (Synthesis) เป็นการรวบรวมผลงานต่างๆที่มีอยู่เดิมมาสังเคราะห์สร้างให้เกิดขึ้นใหม่ ในการออกแบบมีผลงานประเภทนี้เป็นจำนวนมาก โดยมองเห็นช่องว่างของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มผู้บริโภคต้องการประโยชน์ใช้สอยเพิ่ม ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการออกแบบคิดสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ เช่น โทรศัพท์ที่ถ่ายภาพได้ ส่งข้อมูลได้ (กิตติศักดิ์ อริยะเครือ, 2548 : 263-267)

2.6.6 แนวความคิดในการออกแบบ

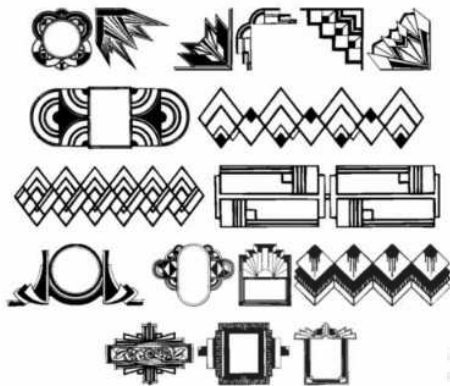
แนวความคิดที่สืบเนื่องมาจากงานออกแบบพื้นบ้าน (Inspiration by Vernacular Design) หมายถึง งานออกแบบขึ้นเบื้องต้น ได้แก่ รูปแบบผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ผลิตขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในระยะแรก ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านั้นอาจได้จากการศึกษาจากธรรมชาติและต่อมามนุษย์นำมาปรับปรุงและพัฒนา งานออกแบบพื้นบ้านจึงรวมถึงงานออกแบบที่ทำเป็นประจำหรืองานออกแบบจากภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาต่อกันมา เรียกได้ว่าเป็นงานหัตถศิลป์ งานประเภทนี้ผู้ออกแบบและผู้ผลิตเป็นคนเดียวกัน แก้ปัญหาในการประดิษฐ์ไปเรื่อยๆ ทักษะของการออกแบบมากจากความเคยชินและถูกสอนเทคนิคจากบรรพบุรุษต่อกันมา เมื่อเศรษฐกิจสังคมเปลี่ยนแปลงไป การออกแบบขึ้นพื้นฐานก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย ผู้ผลิตก็ดำเนินการเปลี่ยนไป รูปแบบจึงแตกต่างกันไปจากเดิม งานออกแบบมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย บางอย่างมีสาเหตุจากการแบ่งระดับของผู้ใช้มากขึ้น ระดับฐานะมีระยะตั้งแต่จนถึงรวย การออกแบบผลิตภัณฑ์จึงมีการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่ต่างกันด้วยตามฐานะและพฤติกรรมความเป็นอยู่ (ศศิญา ประยูรหงส์, 2548 : 47)

2.6.7 แรงบันดาลใจในการออกแบบ

ศิลปะอาร์ตเดโค (Art Deco Style) รูปแบบที่ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้นำเอาศิลปะอาร์ตเดโคมาเป็นแนวในการออกแบบ คือ อาร์ตเดโค (Art Deco Style) เป็นศิลปะที่มีผลต่อการออกแบบตกแต่งสถาปัตยกรรมและการตกแต่งภายใน เกิดขึ้นช่วงศตวรรษที่ 20 ในประเทศฝรั่งเศส และเริ่มเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวางในสหรัฐอเมริกาตลอดคริสต์ทศวรรษ 1930 โดยสไตน์เบิร์กมีการใช้สีเส้นที่สว่างสดใส เส้นสายอ่อนช้อย มีการใช้รูปเหลี่ยมหรือรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งมีสไตล์ที่หรูหราสง่างามและเป็นสมัยใหม่ Art Deco หรือ Deco เป็นการผสมผสานรูปแบบศิลปะและการออกแบบที่เริ่มต้นขึ้นในกรุงปารีสในปี ค.ศ.1920 และความเจริญรุ่งเรืองในระดับนานาชาติ

ตลอดช่วงทศวรรษที่ 1930 ในสงครามโลกครั้งที่สองยุค รูปแบบ มีอิทธิพลต่อทุกพื้นที่ของการ ออกแบบของการออกแบบรวมถึงสถาปัตยกรรมและการออกแบบตกแต่งภายใน การออกแบบ อุตสาหกรรมแฟชั่นและอัญมณีและเครื่องประดับเป็นทัศนศิลป์ เช่น ภาพวาด ศิลปะภาพพิมพ์และ ฟิล์ม คำว่า “Art Deco” ถูกใช้ ครั้งแรกกันอย่างแพร่หลายในปี 1926 หลังจากที่จัดแสดงนิทรรศการ ในปารีส (นิทรรศการนานาชาติของตกแต่งที่ทันสมัยและศิลปะอุตสาหกรรม) ที่เป็นสุดยอดของ สไตล์ Modern ใน กรุงปารีสที่ดีที่สุด Art Deco จะแสดงความสง่างาม ความงาม และความทันสมัย สมมาตรเชิงเส้น

Art Deco คือ การเดินทางที่แตกต่างจากเส้น โค้งไหลไม่สมดุลของบรรพบุรุษของ Art Nouveau เออิทธิพลมาจากลักษณะที่แตกต่างจากศตวรรษที่ยี่สิบต้นรวมไปถึง สมัยใหม่ Consteuetivns ลัทธิเขียนภาพแบบเหลี่ยม ลัทธิในการแสดงศิลปะ และแรงบันดาลใจภาพวาดจาก รูปแบบของอียิปต์และ Aztec โบราณ แม้ว่าเคลื่อนไหวของการออกแบบจำนวนมากมีจุดเริ่มต้น หรือปรัชญาทางการเมืองหรือความตั้งใจ Art Deco ถูกตกแต่งอย่างหมดจด แหล่งที่มาและอิทธิพล ของ Art Deco จะขึ้นกับทางคณิตศาสตร์ เรขาคณิต รูปร่างมันถูกพิจารณาอย่างกว้างขวางเป็น รูปแบบผสมผสานของหรรษาและทันสมัย สมัยใหม่ ที่ถูกผลกระทบจากความหลากหลายของ แหล่งที่มา ความสามารถในการเดินทางและจุดค้นทางโบราณคดีในช่วงเวลานี้มีอิทธิพลต่อศิลปิน และนักออกแบบ การบูรณการองค์ประกอบหลายอย่างจากประเทศที่ไม่เป็นของตัวเองในหมู่ ส่วน ลักษณะทางประวัติศาสตร์ เช่น Greco โรมัน คลาสสิก เช่นเดียวกับศิลปะของ บาบิโลน อัสซีเรีย อียิปต์โบราณ เม็กซิโกและแอฟริกา คุณสมบัติของ Art Deco เป็นศิลปะที่สวยงามและมีความเลิศ หูเมื่อนำมาประกอบกับการเกิดปฏิกิริยาที่เข้มงวดบังคับที่กำหนดโดยสงครามโลกครั้งที่ 2 มันเป็นที่เหมาะสมสำหรับบริบทที่ทันสมัยรวมทั้ง สะพาน โกลเดนเกต ตกแต่งภายในของโรงละคร โรงภาพยนตร์ อาร์ตเดโคถูกใช้อย่างกว้างขวางในสหรัฐอเมริกาสำหรับสถานีรถไฟช่วง ทศวรรษที่ 1930 การออกแบบที่แสดงถึงความทันสมัยและมีประสิทธิภาพของการรถไฟทั่วโลก ที่ถูกสร้างด้วย สถาปัตยกรรมระหว่างสงครามศิลปะ Art Deco สำหรับวัสดุในการตกแต่งภายในที่ศิลปะแขนงนี้ นิยมใช้มักจะเป็นวัสดุพิเศษและการออกแบบ Art Deco เป็นลักษณะการใช้ของวัสดุ เช่น แลคเกอร์ อลูมิเนียม สแตนเลส ไม้ วัสดุที่มีความมันวาวและแปลกใหม่ เช่น Sharkskin (หนังกระเบน) และ ลายม้าลาย ผิวยังเห็นได้ชัดมีการใช้รูปแบบขั้นบันไดและเส้น โค้งของรูปทรงเรขาคณิต (ซึ่งแตกต่าง จากเส้น โค้งคดเคี้ยวตามธรรมชาติของ The Art Nouveau) (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 10/03/2557)



ภาพที่ 2.110 ลายเส้นจากรูปทรงเรขาคณิตในAer Deco
ที่มา : <http://www.moddesignguru.com10/03/2557>

2.6.8 เทรนด์สีและอารมณ์ในการออกแบบ

ในปี 2014 ขอบเขตของการออกแบบผลิตภัณฑ์จะถูกกระทบจากอิทธิพลของหลายๆ ตัวแปร ในหลายรูปแบบ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง เศรษฐศาสตร์ และเทคโนโลยีได้สร้างสรรค์ให้เกิดกระบวนการทัศน์ใหม่ของการเห็น การสัมผัสและการเชื่อมโยงกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ซึ่งมีหลายส่วนที่ยังไม่ได้ถูกนิยาม

2.6.8.1 แรงผลักดันดั้งเดิมได้พาไปในทิศทางซึ่งล้วนแต่หักเหออกมาจากอดีต และนั่นเป็นที่มาของ ช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

1. ความรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลมาจากนวัตกรรมของเครื่องมือสื่อสารยุคดิจิทัล ส่งผลให้เกิดการเปิดกว้างในตัวเลือกและความต้องการ
2. เทคโนโลยีสมัยใหม่ เมื่อผสานเข้ากับพลังงานแห่งความคิดสร้างสรรค์ของนักออกแบบรุ่นใหม่ ได้เปิดเส้นทางแห่งนวัตกรรมที่นำไปสู่การสร้างสรรค์ลักษณะเฉพาะตัว
3. อิทธิพล การโซว้อพ ในสังคม ได้ผลักดันให้เกิดงานวิจัยผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับความฟุ่มเฟือย เอกลักษณะเฉพาะตัว ความแปลกประหลาด ความคลุมเครืออันยากจะเข้าใจ และผลิตภัณฑ์ที่เกิดความธรรมดา

2.6.8.2 ปัจจัยพื้นฐาน ความตระหนักตามแนวทางของมินิมัลลิสม์มาพร้อมกับวัสดุใหม่ ในบรรยากาศที่ดูขาวบริสุทธิ์ เจือเทาอ่อนๆ และเฉดสีที่ดูละเอียดอ่อน วัสดุใหม่ เน้นความแน่น เรียบง่าย ลักษณะซีดจางที่เจอเอฟเฟกต์ผสมสีบางส่วน เทคนิคผิวสัมผัสด้านผสมมันที่ดูแตกต่างกัน ลายกราฟฟิคที่บางเบา ลอนคลื่นสูงต่ำ และเอฟเฟกต์ลายรังผึ้งแบบ 3 มิติ นอกจากนี้ยังมี ลายเส้นกรอบที่ใช้โทนสีอ่อนดูเปราะบาง ซึ่งให้ความรู้สึกอบอุ่นและความโปร่งใส อีกทั้งยังมีลายปักและลายพิมพ์ภาพวาดสีน้ำลายดอกไม้

2.6.8.3 คุณค่าที่แท้จริง เฉดสีที่ให้ความรู้สึกอ่อนนุ่มนวลจากสีของ ไม้ น้ำผึ้ง มะกอก และ

สีของตะไคร่น้ำ แสดงให้เห็นเค้าโครงอิทธิพลสีจากธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับความทันสมัยลงไป อาทิไม้ที่ถูกขัดจนเห็นลายไม้ ไม้ก็ผ่านการชะล้างหรือทำให้ด้านพื้นผิวที่มีรูปทรงคล้ายก้อนหินหรือย้อมสี แรงบันดาลใจมาจากกระดาษ ฟาง กระดาษแข็ง หินซึ่งเป็นตัวแทน

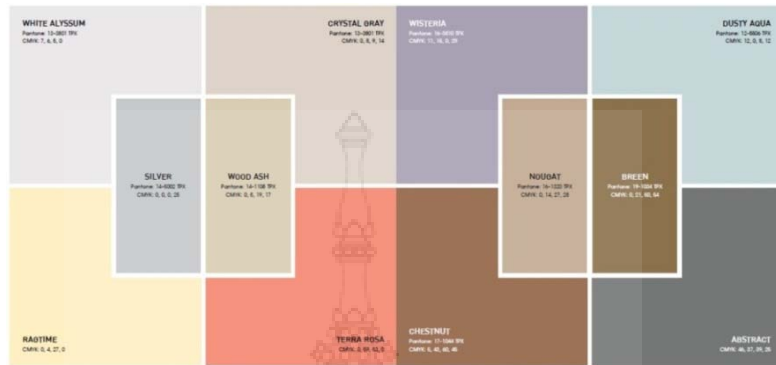
2.6.8.4 ดีไซน์ พลังของโทนสีสว่างเสริมความน่าสนใจในพื้นที่อยู่อาศัยและแฟชั่น ลวดลายเรขาคณิตหลายหลายสี ผ่าต่อลายกราฟิกและลายภาพสะท้อนละลานตาจากกล้องคาไลโดสโคปความหลายหลายของลายขวาง ลายตารางและลายข้าวหลามตัดในการจัดเรียงซ้ำๆ ด้านเทคนิคโมเสกแบบใหม่ งานคอลลาจภาพตัดปะ ลายกราฟิกขนาดเล็กๆ จากยุค 70's และพื้นผิวแน่นดูตันๆ

2.6.8.5 ความกำกวม ประสบการณ์เกี่ยวกับภาวะที่ไม่แน่นอนและความคิดเพื่อฝัน นำมาซึ่งเทรนด์สีมืดทึบ ซึ่งมีอิทธิพลมาจากความคิดสร้างสรรค์ที่ที่เกินปกติ สีสันเหลืองแบบสีรุ้ง ประกายทองที่สะท้อนเหมือนต้องมนต์ มาพร้อมสีทึบที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์อันผิดปกติ สีสันเหมือนรุ้ง เลื่อมพรายสีทองแห่งเวทย์มนต์พื้นผิวที่ดูเหมือนของเหลวเคลือบแลคเกอร์ มีแสงสะท้อนแบบเจลหรือแก้วและประกายโลหะเน้นการใช้วัสดุที่ดูขัดแย้งกัน เช่น ผ้าซาตินที่ดูมันแบบไหมกับผ้าเจอร์ซีย์คืด ผ้าพิมพ์เทคนิคดิจิทัลปรับกับผ้าทอสอดด้ายเงินด้ายทอง ลวดลาย 3 มิติอันสุดแสนตระการตากับวัสดุซึ่งบางเฉียบจนเหมือนโปร่งใส กราฟิกที่ดูหนักแน่นแปลกตากับความมืดที่มีแสงประกายสะท้อนอย่างน่าลึกลับ

2.6.8.6 การเข้าถึงได้โดยง่าย ผู้บริโภคกลุ่มใหญ่สามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์ที่ครั้งหนึ่งได้รับการครอบครองเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคในตลาดบน กลุ่มคนร่ำรวยเท่านั้น เมื่อความสำคัญของการสัมผัสประสบการณ์แห่งความมั่นคงลดลงเป็นลำดับ เทคโนโลยีการบริการและผลิตภัณฑ์เพื่อมวลชนส่วนมากได้รับการส่งเสริมให้ใกล้ชิดและเปิดสู่เป้าหมายที่กว้างขึ้น ซึ่งการใช้กลยุทธ์ดังกล่าว นำไปสู่การเข้าไปนั่งในใจชนชั้นรากหญ้ามากกว่าเดิมนอกจากนี้งานบริการแบบใหม่ๆ ในมุมที่ยังไม่มีใครจำเป็นต้องหาผลประโยชน์ ยังได้รับการออกแบบมาเพื่อรับรองการขยายตัวของมืออาชีพผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ โดยเน้นการแพร่หลายในชุมชนเมืองส่วนใหญ่ เพื่อสนับสนุนความเป็นอิสระที่มากขึ้นของมืออาชีพเหล่านั้น

2.6.8.7 ความเป็นส่วนตัว เมื่อแนวความคิดความคุ้นเคยความสนิทชิดใกล้เพิ่มสำคัญมากขึ้นจนอยู่ในระดับ ส่งผลให้นักข่าวมืออาชีพ เหล่าผู้มีชื่อเสียง สำนักพิมพ์ที่นำเชื่อถือและสตูดิโอหันมาใช้สื่อออนไลน์เรียลลิตีเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างอาณาจักรแห่งความใกล้ชิดระหว่างแฟนๆ กับเซเลบริตี้ เรียลลิตีกลายเป็นเรื่องปกติ เกิดนักข่าวชาวบ้านและการกระจายเผยแพร่ เรื่องราวต่างๆอย่างรวดเร็วและมีอิสระเสรีสูง จากอิทธิพลของสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ทำให้กิจกรรมหรือการใช้ชีวิตประจำวัน ของคนกลุ่มต่างๆ ที่มีชื่อเสียงระดับโลกในมุมต่างๆของโลก

กลายมาเป็นปรากฏการณ์ของเรื่องที่ทุกคนอยากรู้อยากเห็นอย่างมีส่วนร่วมมากขึ้นอย่างแท้จริง
(ดิสนีย์ ลิงหวรเศรษฐ์, 2557: 41-42)



ภาพที่ 2.111 เทรนด์สี 2014
ที่มา: เจาะเทรนด์โลก, 2014 :16-17



ภาพที่ 2.112 โทนสีของผลิตภัณฑ์
ที่มา: <http://thedeccoratingdiva.com> 7/04/2557

2.7 หลักกายศาสตร์

กายศาสตร์เป็นศาสตร์ที่พูดถึงลักษณะท่าทางของมนุษย์ขณะปฏิบัติงาน ณ สถานที่ต่างๆ เพื่องาน
ที่ทำงานนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นการถนอมร่างกายของมนุษย์เพื่อให้ใช้งานได้อย่างยาวนาน
หลีกเลี่ยงอาการเจ็บปวดหรืออุบัติเหตุใดๆ

2.7.1 ขนาดและสัดส่วนมนุษย์

ในการออกแบบโดยทั่วไป คือ การสร้างสรรค์สิ่งต่างๆรวมทั้งสภาพแวดล้อมเพื่อสนองความต้องการมนุษย์เพื่อความสะดวกสบายในการทำงาน เป็นการออกแบบสัดส่วนร่างกายมนุษย์ (Ergonomic Design) ความหมายสั้นๆของ Ergonomic คือ Fitting The Job The Worker หรือเรียกอีกอย่างว่า Human Engineering สามารถดัดแปลงใช้กับอะไรก็ได้ที่มนุษย์เป็นผู้ใช้สอยเป็นคำมาจากภาษากรีก คือ Ergon = การทำงาน (Work) Nomos = กฎเกณฑ์ (Law) เพราะฉะนั้นการออกแบบที่ดีจะต้องมีข้อมูลที่สัมพันธ์ของมนุษย์และความเป็นอยู่ของมนุษย์โดยเกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางร่างกายของมนุษย์และสังคมสำหรับนำไปสู่ขั้นตอนการออกแบบอย่างมีหลักเกณฑ์

2.7.2 จุดเริ่มต้นของการออกแบบจะต้องศึกษาวิชาการที่เกี่ยวข้อง

2.7.2.1 มนุษยวิทยา (Anthropology) คือ การศึกษาขนาดสัดส่วนต่างๆของมนุษย์

2.7.2.2 สรีรศาสตร์ (Physiology) คือ ความสามารถในการทำงานส่วนต่างๆของอวัยวะ

2.7.2.3 จิตวิทยา (Psychology) คือ เกี่ยวข้องกับความคิดความรู้สึกและอารมณ์ซึ่งรวมเรียกว่า พฤติกรรมมนุษย์ พัฒนาการและการแสดงออกเกี่ยวข้องกับการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

2.7.2.4 สังคมวิทยา (Sociology) คือ ข้อมูลเกี่ยวกับสังคมของมนุษย์การออกแบบตามสัดส่วนมนุษย์เริ่มใช้ในประเทศอังกฤษเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ 1949

2.7.3 การทรงตัวของมนุษย์

โลกที่มนุษย์อาศัยอยู่นี้มีปรากฏการณ์ธรรมชาติอันหนึ่ง คือ มีแรงดึงดูดพิเศษชนิดหนึ่งซึ่งจะดึงดูดเอาวัตถุทั้งหลายลงบนผิวโลกสู่แกนกลางของวัตถุนั้นเรียกว่า จุดศูนย์ถ่วงและจุดศูนย์ถ่วงนี้เป็นจุดสมมุติที่ใช้แทนจุดกึ่งกลางของวัตถุนั้น โดยถือน้ำหนักของวัตถุนั้นทั้งหมดจะสะสมอยู่เป็นจุดที่ทำให้วัตถุนั้นสมดุล ส่วนเส้นตรงที่ลากผ่านจุดศูนย์ถ่วงของวัตถุในแนวตั้งสู่พื้นฐานเรียกว่า เส้นศูนย์ถ่วง ดังนั้นเส้นตรงนี้จะอยู่ตรงไหนแล้วแต่ตำแหน่งจุดศูนย์ถ่วงทำให้ทราบว่าจุดศูนย์ถ่วงอยู่ในฐานหรือไม่ จุดศูนย์ถ่วงของร่างกายคนจะขึ้นอยู่กับโครงสร้างในท่ายืนหรือจะก้าวได้ว่า จุดใดจุดหนึ่งในร่างกายที่ทำให้ส่วนอื่นๆทุกส่วนของร่างกายอยู่ในลักษณะสมดุลกันพอดี สำหรับคนที่มิโครงสร้างปกติ ยืนในท่าปกติจุดศูนย์ถ่วงอยู่ในอุ้งเชิงกรานบริเวณด้านหน้าต่อกระดูกสันหลังที่ 2 หรือกระดูกสะโพกสำหรับผู้หญิงจุดดังกล่าวจะอยู่ต่ำกว่าผู้ชายเล็กน้อย เนื่องจากผู้หญิงมีสะโพกผายโคนขาใหญ่และสั้นกว่าผู้ชาย

จุดศูนย์ถ่วงของผู้ชายและผู้หญิงสามารถเปลี่ยนตำแหน่งได้แล้วแต่ขนาด รูปร่าง ทรวดทรง อิริยาบถและการทรงตัว น้ำหนักส่วนใหญ่มักของร่างกายคนขณะยืนในท่าธรรมชาติจะตกลงที่ฐานของฝ่าเท้าทั้งหมดจึงสมมุติเส้นตรงเส้นหนึ่งซึ่งตั้งลงจากศีรษะถึงปลายเท้าเป็นเส้นที่สมมุติตำแหน่งของน้ำหนักรวมตกลงทางด้านล่าง โดยผ่านจุดศูนย์ถ่วงของร่างกาย โดยปลายล่างสมมุติให้

เป็นจุดที่น้ำหนักลงพื้นล่าง ลักษณะเช่นนี้ปลายเส้นจะตกลงที่กึ่งกลางของปลายเท้าพอดีแสดงว่า น้ำหนักทั้งหมดของร่างกายจะตกลงบนกึ่งกลางฝ่าเท้าในท่ายืนปกติ กล้ามเนื้อเป็นส่วนหนึ่งให้เกิดพลังในการเคลื่อนไหวของร่างกายและการเคลื่อนไหวที่ดีย่อมอยู่ภายใต้อิทธิพลของการทรงตัวไปพร้อมๆกัน อวัยวะส่วนต่างๆมีส่วนช่วยในการทรงตัวนั้นด้วย

2.7.4 การออกแบบตามสัดส่วนร่างกายมนุษย์

การออกแบบที่ดีต้องมีข้อมูลสัมพันธ์กับมนุษย์และความเป็นอยู่ของมนุษย์โดยเกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางร่างกายมนุษย์และสังคมนำไปสู่ขั้นตอนการออกแบบอย่างมีหลักเกณฑ์

2.7.5 การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายมนุษย์

สัดส่วนทางด้านกายวิภาค(Anatomy)ของมนุษย์ คือ ปัจจัยสำคัญในการออกแบบและการออกแบบจะได้ผลดีจะต้องแน่ใจว่าเหมาะสมกับเป้าหมายอย่างแท้จริง การคำนึงถึงสัดส่วนได้แก่เกี่ยวกับมือซึ่งเป็นเครื่องมือชิ้นแรกของมนุษย์ใช้สัมผัสทำ หยิบ อุ้ม บีบและกด ทำนองเดียวกับแขนที่ช่วยในการยกอุ้ม คึง วัตถุต่างๆหรือแม้กระทั่งขาที่ช่วยในการเคลื่อนไหวร่างกายเคลื่อนที่ไป (สถาพร ดีบุญมี ณ ชุมแพ, 2550 : 27-28)

2.7.5.1 ขนาดสัดส่วนตามมิติของร่างกายมนุษย์

อัตราส่วนระหว่างมิติส่วนต่างๆของร่างกายต่อความสูงยืนและมิติวิกฤต

ตารางที่ 2.2 ตัวเลขอัตราส่วนระหว่างมิติส่วนต่างๆของร่างกาย

หมายเลข	มิติส่วนต่างๆของร่างกาย	อัตราส่วน	ต่ำที่สุด	เฉลี่ย	สูงสุด
1.	ความสูงระดับไหล่	0.827	122.64	132.81	143.29
2.	ความสูงระดับมือ	0.437	64.80	70.18	75.71
3.	ความสูงเอื้อมมือขึ้นบน	1.255	186.11	201.55	217.45

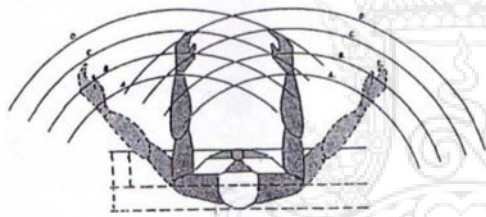
ที่มา : อุดมศักดิ์ สารินูตร, 2549: 74

2.7.5.2 ค่าตัวเลขรัศมีมีการเอื้อมในระยะต่างๆ(หน่วยเป็นมิลลิเมตร) ขอบเขตระยะการหยิบจับในแนวตั้งตรงหน้าสำหรับมือข้างเดียวและมือทั้งสองข้างตามลำดับที่ความสูงของแขน จะเห็นว่าสำหรับลักษณะงานที่ต้องใช้มือทั้งสองทำงาน จะค่อนข้างสั้นกว่าระยะของการเอื้อมมือเพียงข้างเดียว อันเนื่องมาจากข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว หัวไหล่และแขนเป็นเหตุผลหลัก

ตารางที่ 2.3 ตัวเลขขนาดรัศมีการเอื่อมในระยะต่างๆ

รัศมีเอื่อม ชาย หญิง	ระยะกว้าง ชาย หญิง	ระยะไกล ชาย หญิง	ระยะห่าง จากตัวรถ	ระยะเอื่อมห่างตา ชาย หญิง
600 565	1530 1450	650 500	20	630 480
650 615	1530 1450	700 615	20	780 480
600 656	1530 1450	850 705	20	830 685
650 615	1630 1550	1000 815	20	800 795

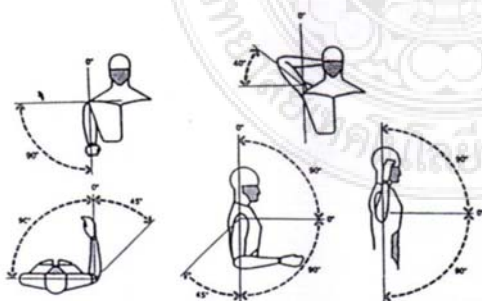
ที่มา : อุดมศักดิ์ สาริบุตร, 2549: 74



ภาพที่ 2.113 ขนาดรัศมีการเอื่อม

ที่มา : อุดมศักดิ์ สาริบุตร, 2549: 77

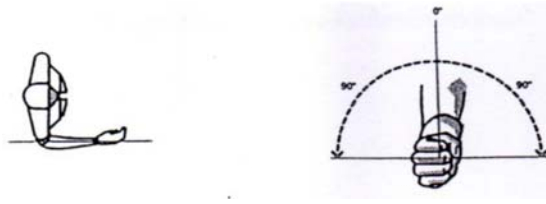
2.7.5.3 การเคลื่อนไหวส่วนหัวไหล่ มีการเคลื่อนไหวได้รอบๆ แกนการเคลื่อนไหวทั้ง 3 แกน เช่น การงอ การเหยียด การกางหรือบิดเข้าด้านใน การบิดออกด้านนอก การยกไหล่ขึ้น – ลง การหมุนควง การหมุนและเอียงไหล่ขึ้น



ภาพที่ 2.114 การเคลื่อนไหวส่วนหัวไหล่

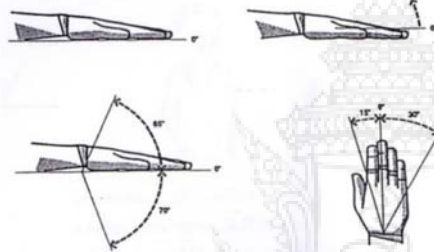
ที่มา : อุดมศักดิ์ สาริบุตร, 2549: 78

2.7.3.4 การเคลื่อนไหวส่วนข้อศอก ทำให้ปลายแขนสามารถเคลื่อนไหวได้ในสองแบบ คือการงอ – เหยียดปลายแขน (Flexion-Extension) และการเคลื่อนไหวแบบพลิกหงาย-คว่ำของปลายแขน (Pronation- Supination) นอกจากนี้ ข้อศอกยังเกี่ยวข้องกับการถ่ายแรงจากมือไปยังไหล่



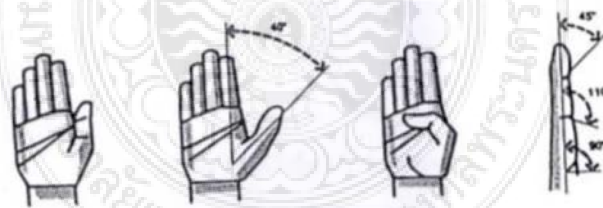
ภาพที่ 2.115 การเคลื่อนไหวส่วนข้อศอก
ที่มา : อุดมศักดิ์ สารินุตร, 2549: 78

2.7.3.5 การเคลื่อนไหวส่วนข้อมือ มีความอิสระ สามารถเคลื่อนไหวได้หลายแบบ คือ การกางออก และหุบเข้า



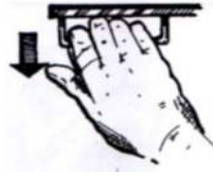
ภาพที่ 2.116 การเคลื่อนไหวส่วนข้อมือ
ที่มา : อุดมศักดิ์ สารินุตร, 2549: 78

2.7.3.6 การเคลื่อนไหวนิ้ว นิ้วหัวแม่มือมีการเคลื่อนไหวได้ทั้งแบบการกางออก การหุบเข้า การงอ การเหยียด และการหุบเข้าเกินกว่าปกติ การงอเกินกว่าปกติ และการงอตรงกันข้าม



ภาพที่ 2.117 การเคลื่อนไหวนิ้ว
ที่มา : อุดมศักดิ์ สารินุตร, 2549: 80

2.7.3.7 ความสามารถของมือที่ใช้จับซึ่งมีการเคลื่อนไหวแบบการงอ การกด ฝ่ามือ และการยกหลังมือขึ้น การเคลื่อนไหวระหว่างฝ่ามือกับนิ้วมือ(Metatarsophalangeal Joint) ซึ่งมีการงอและการเหยียด ทำให้ความสามารถในการจับโดยใช้นิ้วมือ 4 นิ้ว มีความแข็งแรง และต้องมีช่องว่างประมาณ $3 \frac{1}{4}$ นิ้ว (อุดมศักดิ์ สารินุตร, 2549: 71-81)



ภาพที่ 2.118 ความสามารถของมือที่ใช้จับจะต้องมีช่องห่างประมาณ 3/4 นิ้ว

ที่มา : อุดมศักดิ์ สาริบุตร, 2549: 81

2.7.5.8 ขนาดสัดส่วนร่างกายโดยเฉลี่ยการใช้งานกระเป๋าท่างๆ

ตารางที่ 2.4 ขนาดสัดส่วนร่างกายโดยเฉลี่ยการใช้งานกระเป๋าแบบต่างๆ

ลำดับ/สัดส่วน(เซนติเมตร)	อายุ(ปี) โดยเฉลี่ย(MEAN)							
	17-19 (ปี)		20-29 (ปี)		30-39 (ปี)		40-49 (ปี)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. ยาวบ่าหน้า	34.6	30.4	35.8	30.8	36.8	31.5	36.5	32.1
2. ยาวบ่าหลัง	35.1	34	35.7	34	36.4	34.7	36.9	35.3
3. รอบวงแขนใน	40	35.4	41.2	35.9	42.2	37.7	43.1	38.36
4. รอบข้อศอก	27.1	25.9	28.3	26.2	29.6	27.7	30	28.7
5. รอบข้อมือ	24.4	21.8	25.1	21.9	25.6	22.5	26	23
6. รอบต้นแขน	16.2	14.7	16.2	14.6	16.5	14.8	16.7	23
7. ความยาวข้อหลังจุดปลาไหล	20.7	11.6	20.9	11.7	20.7	11.7	20.7	11.7
8. ความสูงกว้างหัวเข่า	44.8	36	44.7	38.7	44.2	38.6	44.1	38.4
9. ความสูงปลายไหล่	137	126.2	138	126.2	137	126.2	44.1	38.4
10. ความสูงรักแร้หลัง	126	117	126	116.2	125	116.2	136	125.5
11. ความสูงเอวด้านหลัง	101	96.6	100	96.1	99.7	95.7	98.9	95
12. ความสูงสะโพกหลัง	84.4	78	84.3	77.4	83.7	77.1	83	76.6
13. ความสูงข้อศอก	104	96.6	104	96.1	104	96.3	103	95.8
14. ความสูงกึ่งกลางกำปั้น	72.4	68.9	73.1	69.1	73	69.4	72.1	69.3

ที่มา: ธวัชชานนท์ สิปภากุล, 2548: 108

2.7.3.9 สะพาย คือ การสอดคล้องกับไหล่หรือลำตัวด้วยสายรัดพาดระหว่าง 2 ข้าง โดยการสะพายแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ สะพายเฉียงไหล่ สะพายไหล่เดียว



ภาพที่ 2.119 การสะพายกระเป๋า
ที่มา : <http://shopibuy.com> 14/12/2556

2.7.3.10 การถือด้วยมือ คือ การถือเป็นแผ่นหรือสำหรับให้มือจับได้ถนัดโดยการใช้มือหัวเพียงข้างเดียว (นาทาช่า อ็อคปัญญา, 2553 : 89)



ภาพที่ 2.120 การถือกระเป๋า
ที่มา : <http://www.sompanshop.com> 14/12/2556

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาวดี ปิ่นเจริญ, 2555 โครงการการศึกษาเส้นหนังทอผสมเส้นใยสังเคราะห์เพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัสดุเส้นใยสังเคราะห์ทอร่วมกับเส้นหนัง โดยการทดลองทอเส้นเชือกใยสังเคราะห์ในลอน พอลิเอสเตอร์ อะคริลิก เป็นต้น เริ่มจากการทอรวมกันระหว่างเส้นหนังและเส้นใยแต่ละชนิดเพื่อให้ทราบถึงผิวสัมผัส รูปแบบและความอ่อนนุ่มของผืนผ้า จากนั้นได้นำมาทดสอบแรงดึงเพื่อวัดค่าความแข็งแรง ความยืดหยุ่นของผืนผ้า จากแบบสอบถามความต้องการของผลิตภัณฑ์มีผลดังนี้ เส้นใยที่เหมาะสมกับการทอร่วมกับเส้นหนัง คือ เส้นเชือกใยพอลิเอสเตอร์ จากนั้นได้ทำการศึกษาลายทอขึ้นพื้นฐาน ได้แก่ ลายขัด ลายสองและลายต่วน จำนวน 6 ลาย จากนั้นได้คัดเลือก 3 ลายจากแบบสอบถาม คือ ลายขัด ลายทแยงและลายก้างปลา

เพื่อทำพัฒนาออกแบบเป็นลวดลายใหม่ โดยใช้เทคนิคการทอไล่โทนสีเพื่อให้เกิดมิติในการมองเห็นและเลือกลักษณะเป็นสีกลมกลืนในการทอ ความต้องการผลิตภัณฑ์สิ่งของผู้บริโภคต้องการ คือ กระเป๋าสุภาพสตรีและใช้สีโทนร้อนในการออกแบบ ดังนั้นผู้ทำการศึกษาจึงทำการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุดกระเป๋าสุภาพสตรีจำนวน 5 ใบ ประกอบด้วย กระเป๋าสะพาย กระเป๋าหูหิ้ว กระเป๋าถือ กระเป๋าตุงคั๊บยาวและกระเป๋าตุงคั๊บสั้น โดยกำหนดสีในการออกแบบเป็นสีโทนร้อนตามแบบสอบถามและอ้างอิงตามเทรนด์สีปี 2013-2014 จึงเลือกสีแดง โดยให้ความรู้สึกตื่นตามีพลัง อบอุ่น สนุกสนานและดึงดูดความสนใจได้ดีในการทอลวดลายและออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์แรงบันดาลใจในการออกแบบได้รับแนวความคิดมาจากแนวความคิดสมัยใหม่ ยึดถือความงามแบบเรียบง่ายและเน้นให้เห็นถึงความงามอันแท้จริง ของเนื้อวัสดุ ที่ไม่จำเป็นต้องปกปิดหรือบิดเบือน และใช้รูปทรงเรขาคณิตที่เรียบง่ายและโดดเด่นเป็นหลัก

ภิรณัณั กั๊วณัณั, 2555 การพัฒนาผ้าคลุมไหล่จากผ้าทอมือกะเหรี่ยงกรณีศึกษาหมู่บ้านกะเหรี่ยง-ตะเพินคี หมู่ 5 ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีมีวัตถุประสงค์ การศึกษาวิถีชีวิตกะเหรี่ยงบ้านตะเพินคีใช้วิธีการสัมภาษณ์ และบันทึกข้อมูลลักษณะลวดลายผ้าทอมือกะเหรี่ยงใช้วิธีการรวบรวมสิ่งทอทั้งหมดที่มีในหมู่บ้าน โดยนำลายของผ้าทอกะเหรี่ยงแบบดั้งเดิมมาปรับโทนสี และขนาดของลวดลายให้ทันสมัย ย้อมสีธรรมชาติและทอผ้าตามที่ออกแบบ ทดสอบสมบัติทางกายภาพ



บทที่ 3

วิธีดำเนินงานการวิจัย

การศึกษเตรียมโครงการ การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้จัดทำได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยรายละเอียดในการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในโครงการดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่มาร่วมงาน โอท็อป ณ อาคารชาเลนเจอร์ฮอลล์ อิมแพคเมืองทองธานี

3.2.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่มาร่วมงาน โอท็อป ณ อาคารชาเลนเจอร์ฮอลล์ อิมแพคเมืองทองธานี จำนวน 100 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นลักษณะกลุ่มประชากร โดยกำหนดรูปแบบ คือ มีการกำหนดรูปแบบของคำถามและการสัมภาษณ์ โดยกำหนดรูปแบบ คือ มีการกำหนดรูปแบบของคำถามและการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้

3.2.2 แบบสอบถาม ความต้องการด้านต่างๆจากกลุ่มตัวอย่างเพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist) ปลายปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ความต้องการด้านต่างๆเพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

3.2.3 แบบสอบถาม ความต้องการรูปทรง ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบล

วังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบเลือกตอบ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ความต้องการรูปทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดคโค (Art Deco)

3.2.4 แบบสอบถาม ความต้องการลวดลาย ผ้าทอกระเหรี่ยงที่เหมาะสมกับรูปทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดคโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกระเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว จังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบเลือกตอบ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ความต้องการลวดลาย ผ้าทอกระเหรี่ยงที่เหมาะสมกับรูปทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดคโค (Art Deco)

3.2.5 แบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จากผ้าทอกระเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบเลือกตอบ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ในด้านรูปทรง การใช้สี วัสดุการใช้สอย จากผ้าทอกระเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ของกลุ่มผู้บริโภค

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในการประเมินการศึกษาผ้าทอกระเหรี่ยง โดยให้คะแนนแต่ละข้อดังนี้

- | | | |
|-----------|---------------------------|-------------------|
| 5 หมายถึง | มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ | ในระดับมากที่สุด |
| 4 หมายถึง | มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ | ในระดับมาก |
| 3 หมายถึง | มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ | ในระดับปานกลาง |
| 2 หมายถึง | มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ | ในระดับน้อย |
| 1 หมายถึง | มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ | ในระดับน้อยที่สุด |

3.2.6 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้ทำการศึกษาได้ศึกษาจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จัดทำแบบสอบถามให้เหมาะสมและสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย และนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการช่วยตรวจสอบและแบบสอบถามเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อนั้นเพื่อให้มีความสอดคล้องเที่ยงตรงถูกต้องกับวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ ระหว่างข้อคำถามและสิ่งชี้วัดในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการสำรวจและรวบรวมข้อมูลนั้นผู้ศึกษาได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลโดยแบ่งออกเป็นข้อมูลศึกษาด้านปฐมภูมิและด้านทุติยภูมิ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 การศึกษาข้อมูลด้านปฐมภูมิ

โดยการศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่ทำวิจัยรวบรวมข้อมูลหรือประสบการณ์ที่พบเห็นหรือสัมผัส ซึ่งมีด้านต่างๆ ดังนี้

3.3.1.1 การสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ นางบานเย็น งามยิ่ง เป็นคนทอผ้าและเป็นชาวกะเหรี่ยงตะเพนคี ตำบลวังยาว อำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี

3.3.1.2 การแจกแบบสอบถาม รวบรวมข้อมูลโดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารไป ซึ่งอาจจะมีผู้ที่ใช้งานหรือสนใจในลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงตะเพนคี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ช่วยกรอกแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้น โดยให้ผู้กรอกแบบสอบถามให้สมบูรณ์ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับมาด้วยตนเองแล้วจึงนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.2 การศึกษาข้อมูลด้านทุติยภูมิ

เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการทำโครงการ โดยได้ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังนี้

3.3.2.1 ข้อมูลเอกสารทางวิชาการ

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสุพรรณบุรี
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพนคี
3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิธรรมชาติและสารกระตุ้น
4. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกระเป่า
5. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ในการประกอบผลิตภัณฑ์
6. หลักการออกแบบ
7. หลักการยศาสตร์การออกแบบตามสัดส่วนมนุษย์
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2.2 แหล่งที่มาของข้อมูล

1. หอสมุดแห่งชาติ
2. หอสมุดกลางสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช
4. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตร

อุดมศักดิ์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงสถิติเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม เมื่อรวบรวม ข้อมูล และแจกแจง ข้อมูลการวิเคราะห์โดยการหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ยจะใช้คะแนน เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณา ระดับความต้องการสถิติที่ต้องใช้วิเคราะห์ข้อมูล(เลิศ เกษรคำ,2544 : 32)

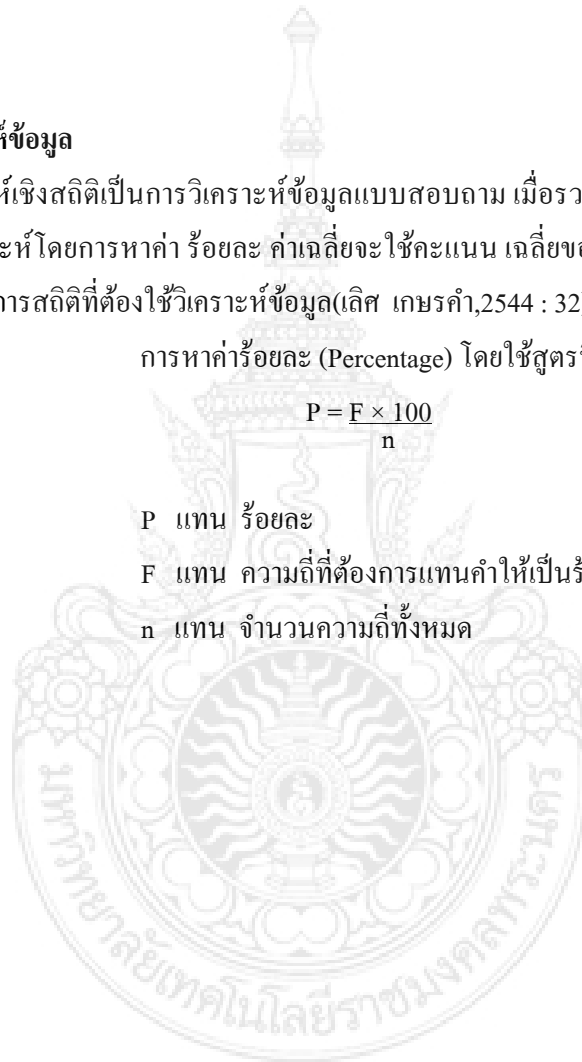
การหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรนี้

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแทนค่าให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ มีการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

4.1.1 การวิเคราะห์ศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี ของชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์ กะเหรี่ยงตะเพินคีมีวัฒนธรรมประเพณีมากมายและคนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จึงมีประเพณีตามพุทธศาสนาที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน คือ ประเพณีไหว้เจดีย์และงานบุญข้าวใหม่ เป็นประเพณีสำคัญของหมู่บ้านตะเพินคีซึ่งเป็นที่รวบรวมชาวกะเหรี่ยงแถบภาคตะวันตก ไว้มากที่สุดวันขึ้นปีใหม่ของชาวกะเหรี่ยงตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 5 ผู้ทำพิธีคือเจ้าวัด ซึ่งเป็นผู้อาวุโสของหมู่บ้านที่ได้รับการยอมรับนับถือจากชาวบ้าน และแต่งตั้งจากชาวบ้าน

ประเพณีไหว้เจดีย์จะมีประเพณีผูกข้อมือด้วย การผูกข้อมือโดยเจ้าวัด ด้านที่ผูกข้อมือ ย้อมจากเมล็ดต้นคำแสดมีสีเหลืองส้ม เวลาเย็นหญิงชาย กะเหรี่ยงจะนำ “สะเค๋ย” ลักษณะคล้ายฉัตรที่ทำจากไม้ไผ่สานขัดกันนำไปบูชาเจดีย์พร้อมด้วยดอกไม้รูปเทียนและน่าน้ำที่ผสมขมิ้นไปพรมรอบเจดีย์ ผู้นำในการทำพิธี คือ เจ้าวัด ซึ่งเรียกในภาษากะเหรี่ยงว่า “โบวคู่” หมายถึง ผู้นำในการทำบุญเจ้าวัด ต้องเป็นผู้ทรงคุณธรรม มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ เป็นอย่างดี โดยเฉพาะด้านความเชื่อและพิธีกรรมดำรง วิถีอย่างสมถะ สันโดษ ประพฤติปฏิบัติเคร่งครัดกว่าชาวบ้านธรรมดา เช่น ไม่ฆ่าสัตว์ทุกชนิด ไม่กินเนื้อสัตว์ทุกชนิด และวันพระจะไม่กินเนื้อสัตว์ทุกชนิด การเป็นเจ้าวัดถือเป็นการบวชอย่างหนึ่งไม่มีการศึกษาไปจนตาย

ผ้าชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่อาศัยที่แถว เครื่องทอผ้าอย่างง่ายก็สามารถทอผ้าได้ชิ้นงานที่แตกต่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นการสร้างลวดลายจากการทอหรือการจกที่เป็นการสร้างลวดลายจากการเสริมด้วยเฉพาะแห่ง ซึ่งจะใช้ไม้ข้าง ขนเม่นข้างหรือนิ้วมือ ซึ่งการทำจกจะใช้เครื่องมือมากที่สุดเพียงเท่านี้ แต่จะทำให้เกิดลวดลายได้ไม่มีขีดจำกัด การจกหรือการล้วงด้วยการใช้นิ้วมือจะทำให้ลายจกมีสีสันทันมากมายใน 1 ลาย 1 แถว การจกและที่เอวของชาวเขา คือ อีสระภาพอย่างที่สุดของการทอผ้าด้วยเครื่องมือน้อยชิ้น ความตายตัวของลวดลายยังไม่มี สามารถสร้างลวดลายได้ทั้งปกติ คือ

บนเส้นยืน เส้นพุ่ง ให้เป็นลายบนเส้นด้าย หรือลายที่เกิดจากเทคนิคการคันด้ายยืนหรือเทคนิคการสร้างลายด้ายพุ่งหรือการเลือกเส้นเล็กเส้นใหญ่สลับเข้ามาเป็นเส้นพุ่งหรือพุ่งข้ามเส้น เทคนิคเหล่านี้ยังถือว่าเป็นเทคนิคการทอด้วยฝีมือปกติแต่ถ้าเริ่มสร้างเส้นด้ายใหม่

4.1.2 การวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ทอผ้ากะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์นางบานเย็น งามยิ่ง ซึ่งเป็นคนทอผ้ากะเหรี่ยงของหมู่บ้านตะเพินคี ผ้ากะเหรี่ยงมีทั้งสีธรรมชาติและสีสังเคราะห์ ส่วนมากจะเป็นผ้าฝ้าย ผ้าจะทอได้หน้าแคบเพราะใช้กี่เอว ถ้านำผ้ามาทำเป็นเสื้อหรือผ้าถุงจะใช้การต่อผ้า ซึ่งในผ้าถุงหนึ่งผืนจะมีลายทั้งหมด 5 ลาย ผ้าถุงส่วนใหญ่จะใช้สีสังเคราะห์ ผ้าทอสีธรรมชาติส่วนใหญ่จะนำมาทำผ้าพันคอ จึงมีแนวความคิดที่จะนำผ้าที่ย้อมสีธรรมชาตินำมาออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสุภาพสตรี เพื่อเพิ่มมูลค่าและความแปลกใหม่ให้กับผ้ากะเหรี่ยงที่ย้อมสีธรรมชาติ



ภาพที่ 4.1 สัมภาษณ์นางบานเย็น งามยิ่ง ซึ่งเป็นคนทอผ้ากะเหรี่ยงของหมู่บ้านตะเพินคี

4.2 การวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ความต้องการด้านต่างๆ เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

4.2.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานะภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ของกลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรที่มาร่วมงาน โอท็อป ณ อาคารชาเลนเจอร์ฮอลล์ อิมแพคเมืองทองธานี จำนวน 100 คน ดังนี้



ภาพที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม		รวมทั้งหมด	
รายละเอียดของคำถาม	ความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	31	31
	หญิง	69	69
	รวม	100	100
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	16	16
	20-30 ปี	30	30
	31-40 ปี	32	32
	41-50 ปี	11	11
	51 ปีขึ้นไป	11	11
	รวม	100	100
รายได้	ต่ำกว่า 8,000 บาท	19	19
	8,000 – 15,000 บาท	24	24
	15,000 – 25,000 บาท	31	31
	25,000 บาท ขึ้นไป	26	26
	รวม	100	100
ระดับการศึกษา	ม.6 (ป.ว.ช) หรือต่ำกว่า	11	11
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	9	9
	ปริญญาตรี	67	67
	สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	13	13
	รวม	100	100






จากตารางที่ 4.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 69) ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่สูงที่สุด คือ ช่วงระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 32) รายได้ต่อเดือนที่สูงที่สุดจะมีช่วงระหว่าง 15,000 – 25,000 บาท (ร้อยละ 31) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่สูงที่สุดเป็นช่วงระหว่างปริญญาตรี (ร้อยละ 67)

4.2.2 การวิเคราะห์ความต้องการด้านต่างๆเพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอ
กะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 4.2 ความต้องการด้านต่างๆ เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง
หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง		รวมทั้งหมด	
รายละเอียดของคำถาม	ความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
ท่านรู้จักกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีหรือไม่	รู้จัก	12	12
	ไม่รู้จัก	88	88
	รวม	100	100
ท่านคิดว่าลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้าน ตะเพินคีมีความสวยงามมาน้อยเพียงใด	มาก	87	87
	น้อย	17	17
	รวม	100	100
ลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี เหมาะที่จะนำมาทำผลิตภัณฑ์หรือไม่	เหมาะสม	97	97
	ไม่เหมาะสม	3	3
	รวม	100	100
ท่านคิดว่าผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีที่ ย้อมสีธรรมชาติหรือสีสังเคราะห์เหมาะที่จะ นำมาทำผลิตภัณฑ์	สีธรรมชาติ	75	75
	สีสังเคราะห์	25	25
	รวม	100	100
คู่มือของผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี เหมาะที่จะนำมาทำผลิตภัณฑ์หรือไม่	เหมาะสม	86	86
	ไม่เหมาะสม	14	14
	รวม	100	100
ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ท่านเลือกควรใช้วัสดุ รวมชนิดใด	หนัง	30	30
	ผ้าพีวีซี	9	9
	ผ้าไหม	21	21
	ผ้าลินิน	7	7
	ผ้าใยกล้วยง	8	8
	ผ้าฝ้ายทอมือ	25	25
	รวม	100	100

ตารางที่ 4.2 ความต้องการด้านต่างๆ เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง		รวมทั้งหมด	
รายละเอียดของคำถาม	ความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
ท่านเห็นลวดลายและสีสันของผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีท่านคิดว่าเหมาะสมสำหรับในการทำผลิตภัณฑ์ประเภท	เคหะสิ่งทอ	18	18
	กระเป๋าสตรี	46	46
	เสื้อผ้า	25	25
	เครื่องตกแต่งบ้าน	11	11
	รวม	100	100
สีของผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีและสีวัสดุรวมควรไปในโทนเดียวกันหรือตัดกัน	โทนสีเดียวกัน	65	65
	โทนสีตัดกัน	35	35
	รวม	100	100
ลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีลวดลายใดเหมาะสมกับงานผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	ลายที่ 1 	13	13
	ลายที่ 2 	21	21
	ลายที่ 3 	16	16
	ลายที่ 4 	26	26
	ลายที่ 5 	24	24
	รวม	100	100
ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ที่ท่านเลือกสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีได้มากน้อยเพียงใด	มาก	66	66
	พอสมควร	32	32
	น้อย	2	2
	รวม	100	100

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างมี ดังนี้ ประชากรส่วนใหญ่ไม่รู้จักกะเหรี่ยงตะเพินคี (ร้อยละ 88) และมีความคิดเห็นว่าผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีมีความสวยงามมาก (ร้อยละ 87) เหมาะสมที่จะนำมาทำผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 95) โดยใช้ผ้าข้อมสีธรรมชาติ (ร้อยละ 75) คู่สีของผ้าเหมาะสมที่จะนำมาทำผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 86) ความต้องการของผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีเป็นกระเป๋าสตรี (ร้อยละ 46) วัสดุที่ร่วมที่นำมาใช้ คือ หนัง (ร้อยละ 30)

โทนสีของวัสดุร่วมเป็นโทนสีเดียวกับผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี (ร้อยละ65) ลวดลายที่ประชากรส่วนใหญ่เลือกคือลายที่1 (ร้อยละ26) ประชากรส่วนใหญ่คิดว่าผลิตภัณฑ์สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีได้มาก (ร้อยละ66)

4.3 การวิเคราะห์แนวความคิด รูปแบบ ลวดลาย และการเลือกใช้สีผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

4.3.1 การวิเคราะห์แนวความคิดจากศิลปะอาร์ตเดคโค (Art Deco) เพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ



ภาพที่ 4.3 ศิลปะอาร์ตเดคโค

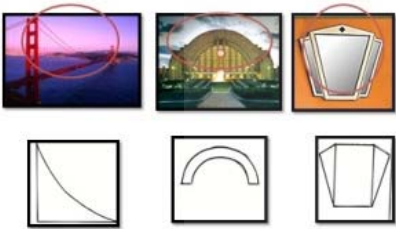


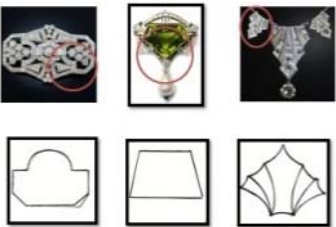
ผลการวิเคราะห์แนวความคิดศิลปะอาร์ตเดคโค (Art Deco) คือ การเดินทางที่แตกต่างจากเส้นโค้งไหลไม่สมดุลของบรรพบุรุษ Art Nouveau เอาอิทธิพลมาจากลักษณะที่แตกต่างจากศตวรรษที่ยี่สิบต้นรวมไปถึงลัทธิเขียนภาพแบบเหลี่ยม อาร์ตเดคโคเป็นหลัก สไตล์การตกแต่งที่ถูกนำมาใช้กับอาคารเช่นเดียวกับการตกแต่งบ้าน เครื่องประดับและเสื้อผ้า สถาปัตยกรรมทั่วโลก โดยใช้สีที่สดใสและรูปทรงเรขาคณิตรวมกับและรูปร่างที่เรียบง่าย ซึ่งการออกแบบในสไตล์อาร์ตเดคโค จะเน้นความสวยงามมากกว่าการใช้งาน โดยจะนำเอาลักษณะเด่นต่างๆในสไตล์ Art Deco มาใช้ในการออกแบบ ได้แก่ ความเป็นยอดแหลม ความสมดุลสมมาตรของรูปทรง การไล่ระดับกันของรูปทรงในอัตราส่วน 2:1 มีความโค้ง มีลวดลายเรขาคณิต สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงกลม ประกอบผลิตภัณฑ์ลักษณะการใช้ของวัสดุ นำรูปทรงยอดตึก เครื่องประดับอาร์ตเดคโค และเฟอร์นิเจอร์มาตัดทอนและดึงเส้นกรอบนอก มาทำเป็นรูปทรงของผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

4.3.2 การวิเคราะห์ การนำรูปแบบศิลปะอาร์ตเดโค (Art Deco) โดยการตัดทอนเพื่อการ
ออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

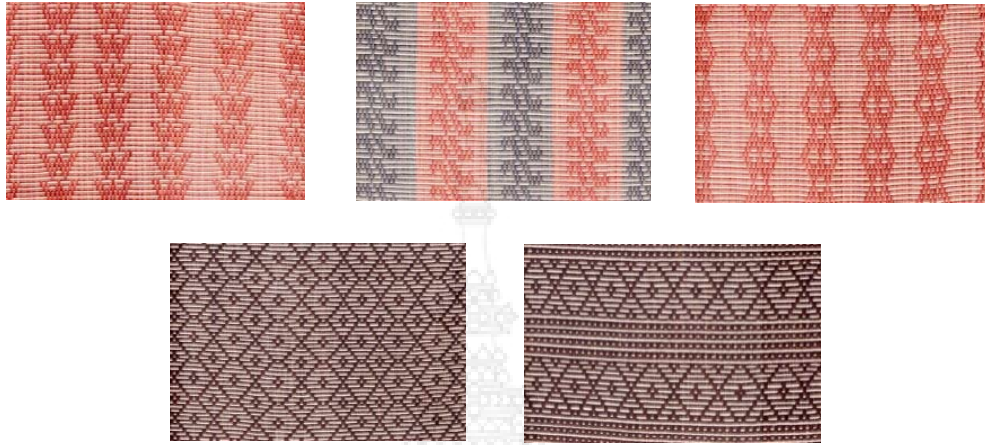
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ การนำรูปแบบศิลปะอาร์ตเดโค (Art Deco) โดยการตัดทอนเพื่อออกแบบ
ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

รูปแบบ	ผลการวิเคราะห์
<p>1.</p> 	แบบที่ 1 ยอดตึกมาตัดทอนให้เหลือความโค้ง
	แบบที่ 2 เครื่องประดับตัดทอนให้สี่เหลี่ยมรูปว่าว
	แบบที่ 3 โคมไฟมาตัดทอนให้เหลือเส้นกรอบนอก
<p>2.</p> 	แบบที่ 1 โคมไฟตัดทอนให้เหลือรูปสี่เหลี่ยมคางหมู
	แบบที่ 2 เครื่องประดับตัดทอนให้เหลือสี่เหลี่ยม
	แบบที่ 3 ต่างหูตัดทอนส่วนบนให้เหลือสามเหลี่ยม
<p>3.</p> 	แบบที่ 1 หัวเตียงตัดทอนให้เหลือเป็นรูปขั้นบันได
	แบบที่ 2 หัวแหวนตัดทอนให้เหลือรูปสามเหลี่ยม
	แบบที่ 3 กระจกตัดทอนให้เหลือรูปสี่เหลี่ยมคางหมู
<p>4.</p> 	แบบที่ 1 หัวเตียงตัดทอนให้เหลือรูปสี่เหลี่ยมคางหมู
	แบบที่ 2 โต๊ะเครื่องวงกลมตัดทอนให้เหลือครึ่งวงกลม
	แบบที่ 3 ต่างหูตัดทอนให้เหลือรูปตาขอ
<p>5.</p> 	แบบที่ 1 กระจกตัดทอนให้เหลือรูปสี่เหลี่ยมคางหมู
	แบบที่ 2 แก้วตัดทอนให้เหลือรูปทรงสามเหลี่ยม
	แบบที่ 3 สร้อยตัดทอนให้เหลือมุมแหลมขั้นบันได

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ การนำรูปแบบศิลปะอาร์ตเดโค (Art Deco) โดยการตัดทอนเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (ต่อ)

รูปแบบ		ผลการวิเคราะห์
<p>6.</p> 	แบบที่ 1	สะพานนำสายพาดมาตัดทอนให้เหลือสามเหลี่ยม
	แบบที่ 2	ตีอาร์ตเดโคนำมาตัดทอนให้เหลือครึ่งวงกลม
	แบบที่ 3	กระจกมาตัดทอนให้เหลือสี่เหลี่ยมคางหมู
<p>7.</p> 	แบบที่ 1	โต๊ะอาร์ตเดโคตัดทอนให้เหลือครึ่งวงกลม
	แบบที่ 2	โต๊ะอาร์ตเดโคตัดทอนให้เหลือส่วนขอบโต๊ะ
	แบบที่ 3	สร้อยตัดดึงเส้นกรอบนอกมาให้เป็นชั้นบันได
<p>8.</p> 	แบบที่ 1	โปรเตอร์อาร์ตเดโคที่เป็นนกดมาตัดทอนให้เหลือแต่ปีก
	แบบที่ 2	แหวนตัดทอนให้เหลือรูปทรงตัวแอล
	แบบที่ 3	เข็มกลัดอาร์ตเดโคตัดทอนให้เหลือรูปสี่เหลี่ยมคางหมู
<p>9.</p> 	แบบที่ 1	เข็มกลัดอาร์ตเดโคตัดทอนให้เหลือแต่เส้นกรอบนอกที่เป็นเหมือนตะกร้า
	แบบที่ 2	เข็มกลัดตัดทอนให้เหลือรูปสี่เหลี่ยมคางหมู
	แบบที่ 3	สร้อยดึงเส้นกรอบนอกมาเป็นโบไม้

4.3.3 การวิเคราะห์ลวดลายผ้าทอกระเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เหมาะสมกับแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดโค (Art Deco) เพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ



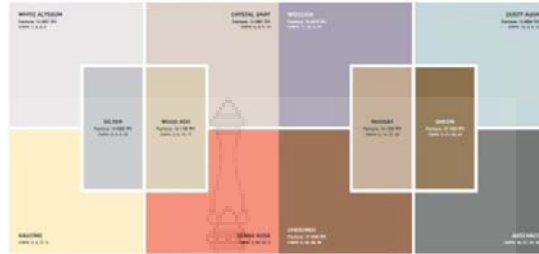
ภาพที่ 4.4 ผ้าข้อมสีธรรมชาติกระเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี



ภาพที่ 4.5 ผ้าข้อมสีสังเคราะห์กระเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์ลวดลาย จากผ้าที่ข้อมสีธรรมชาติมีลวดลายที่มีลักษณะมีความเป็นศิลปะอาร์ตเดโคมากกว่าผ้าข้อมสีสังเคราะห์เพราะว่ามีความเป็นมุมเหลี่ยมของลวดลายมากกว่าลวดลายของผ้าข้อมสีสังเคราะห์จึงนำผ้าข้อมสีธรรมชาติมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

4.3.4 การวิเคราะห์การเลือกใช้สีผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการนำเทรนด์สีผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 2014 เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ



ภาพที่ 4.6 เทรนด์สี 2014

ที่มา: เจาะเทรนด์โลก, 2014 :16-17



ภาพที่ 4.7 โทนสีของผลิตภัณฑ์

ที่มา: <http://thedecoratingdiva.com> 7/04/2557



ภาพที่ 4.8 ผ้าข้อมสีธรรมชาติกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี



ภาพที่ 4.9 ผ้าข้อมสีสังเคราะห์กะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง
จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์ การเลือกใช้สีเนื่องจากผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีมีผ้า 2 ชนิดมี
คือ สีธรรมชาติและสีสังเคราะห์ จึงนำเอาผ้าที่ข้อมสีจากธรรมชาตินำมาทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ
เนื่องจากผ้าที่ข้อมสีธรรมชาติสามารถนำมาใช้ร่วมกับเทรนด์สีผลิตภัณฑ์ปี 2014 ได้ แต่สีสังเคราะห์
จะเป็นสีที่มีความสว่างและฉูดฉาดมากซึ่งเทรนด์สีปี 2014 เป็นสีเอิร์ธ โทน(Earth Tone)

4.4 การวิเคราะห์ความต้องการ ของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ ออกแบบแฟชั่น

การวิเคราะห์ความต้องการรูปทรง ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดคโค
(Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

4.4.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานะภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษา รายได้

ตารางที่ 4.4 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม		รวมทั้งหมด	
รายละเอียดของคำถาม	ความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	-	-
	หญิง	50	100
	รวม	50	100
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	5	10
	20-30 ปี	13	25
	31-40 ปี	21	42
	41-50 ปี	8	16
	51 ปีขึ้นไป	3	6
	รวม	50	100
รายได้	ต่ำกว่า 8,000 บาท	10	20
	8,000 – 15,000 บาท	18	36
	15,000 – 25,000 บาท	12	24
	25,000 บาท ขึ้นไป	10	20
	รวม	50	100
ระดับการศึกษา	ม.6 (ป.ว.ช) หรือต่ำกว่า	11	22
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	10	20
	ปริญญาตรี	27	54
	สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	2	4
	รวม	50	100



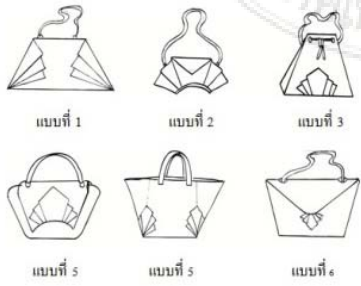
จากตารางที่ 4.4 ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 100) ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่สูงที่สุด คือ ช่วงระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 42) รายได้ต่อเดือนที่สูงที่สุดจะมีช่วงระหว่าง 8,000 – 15,000 บาท (ร้อยละ 36) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่สูงที่สุดเป็นช่วงระหว่างปริญญาตรี (ร้อยละ 57)

4.4.2 การวิเคราะห์ความต้องการรูปทรง ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะอาร์ต เดคโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี




ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ความต้องการรูปทรง ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะ อาร์ตเดคโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกรูปทรงผลิตภัณฑ์ กระเป๋าจากศิลปะยุคอาร์ตเดคโค		รวมทั้งหมด	
		ความถี่	ร้อยละ
ชุดที่ 1  แบบที่ 1 แบบที่ 2 แบบที่ 3 แบบที่ 4 แบบที่ 5 แบบที่ 6	แบบที่ 1	0	0
	แบบที่ 2	0	0
	แบบที่ 3	0	0
	แบบที่ 4	0	0
	แบบที่ 5	5	10
	แบบที่ 6	4	8
ชุดที่ 2  แบบที่ 1 แบบที่ 2 แบบที่ 3 แบบที่ 4 แบบที่ 5 แบบที่ 6	แบบที่ 1	0	0
	แบบที่ 2	1	2
	แบบที่ 3	0	0
	แบบที่ 4	0	0
	แบบที่ 5	3	6
	แบบที่ 6	0	0

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ความต้องการรูปทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะ อาร์ตเดคโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพนคี ตำบลวังยาว อำเภอคำน้อช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี(ต่อ)

ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกรูปทรงผลิตภัณฑ์ กระเป๋าสานจากศิลปะยุคอาร์ตเดคโค	รวมทั้งหมด		
	ความถี่	ร้อยละ	
ชุดที่ 3 	แบบที่ 1	0	0
	แบบที่ 2	1	2
	แบบที่ 3	0	0
	แบบที่ 4	4	8
	แบบที่ 5	0	0
	แบบที่ 6	0	0
ชุดที่ 4 	แบบที่ 1	1	2
	แบบที่ 2	0	0
	แบบที่ 3	1	2
	แบบที่ 4	0	0
	แบบที่ 5	0	0
	แบบที่ 6	0	0
ชุดที่ 5 	แบบที่ 1	0	0
	แบบที่ 2	0	0
	แบบที่ 3	0	0
	แบบที่ 4	4	8
	แบบที่ 5	4	8
	แบบที่ 6	0	0

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ความต้องการรูปทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะ อาร์ตเดคโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี(ต่อ)

ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกรูปทรงผลิตภัณฑ์ กระเป๋าสตางค์ศิลปะยุคอาร์ตเดคโค		รวมทั้งหมด	
		ความถี่	ร้อยละ
ชุดที่ 6 	แบบที่ 1	4	8
	แบบที่ 2	0	0
	แบบที่ 3	2	4
	แบบที่ 4	2	4
	แบบที่ 5	1	2
	แบบที่ 6	0	0
ชุดที่ 7 	แบบที่ 1	0	0
	แบบที่ 2	1	2
	แบบที่ 3	0	0
	แบบที่ 4	1	2
	แบบที่ 5	2	4
	แบบที่ 6	1	2
ชุดที่ 8 	แบบที่ 1	0	0
	แบบที่ 2	0	0
	แบบที่ 3	2	4
	แบบที่ 4	0	0
	แบบที่ 5	4	8
	แบบที่ 6	0	0

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ความต้องการรูปทรง ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะ อาร์ตเดคโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกรูปทรงผลิตภัณฑ์ กระเป๋าสานจากศิลปะยุคอาร์ตเดคโค		รวมทั้งหมด	
		ความถี่	ร้อยละ
<p>ชุดที่ 9</p> <p>แบบที่ 1 แบบที่ 2 แบบที่ 3</p> <p>แบบที่ 4 แบบที่ 5 แบบที่ 6</p>	แบบที่ 1	1	2
	แบบที่ 2	0	0
	แบบที่ 3	0	0
	แบบที่ 4	0	0
	แบบที่ 5	0	0
	แบบที่ 6	1	2
	รวม	50	100

จากตารางที่ 4.5 ผลวิเคราะห์ความต้องการรูปทรง ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จากแนวความคิดศิลปะอาร์ต เดคโค (Art Deco) จากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งแบบสอบถามได้ทำเป็นชุดมีทั้งหมด 9 ชุด แต่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากจะเลือกเพียง ชุดละ 1 ใบ มีดังนี้ ชุดที่ 1 เลือกแบบที่ 5 (ร้อยละ 10) แบบที่ 6 (ร้อยละ 8) ชุดที่ 2 เลือกแบบที่ 2 (ร้อยละ 2) แบบที่ 5 (ร้อยละ 6) ชุดที่ 3 เลือกแบบที่ 2 (ร้อยละ 2) แบบที่ 4 (ร้อยละ 8) ชุดที่ 4 เลือกแบบที่ 1 (ร้อยละ 2) แบบที่ 3 (ร้อยละ 2) ชุดที่ 5 เลือกแบบที่ 4 (ร้อยละ 8) แบบที่ 5 (ร้อยละ 8) ชุดที่ 6 เลือกแบบที่ 1 (ร้อยละ 8) แบบที่ 3 (ร้อยละ 4) แบบที่ 4 (ร้อยละ 4) แบบที่ 5 (ร้อยละ 2) ชุดที่ 7 เลือกแบบที่ 1 (ร้อยละ 2) แบบที่ 4 (ร้อยละ 2) แบบที่ 5 (ร้อยละ 2) แบบที่ 6 (ร้อยละ 2) ชุดที่ 8 เลือกแบบที่ 3 (ร้อยละ 4) แบบที่ 5 (ร้อยละ 8) ชุดที่ 9 เลือกแบบที่ 1 (ร้อยละ 2) แบบที่ 6 (ร้อยละ 2)

4.5 การวิเคราะห์ความต้องการ ลวดลาย ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

การวิเคราะห์ความต้องการลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงที่เหมาะสมกับรูปทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากแนวความคิด ศิลปะอาร์ตเดคโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

4.5.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานะภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้



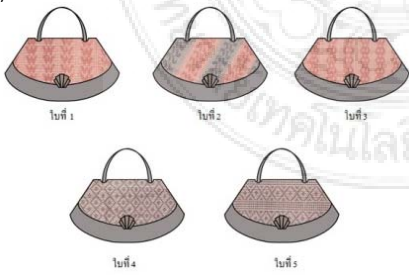
ตารางที่ 4.6 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม		รวมทั้งหมด	
รายละเอียดของคำถาม	ความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	2	4
	หญิง	48	96
	รวม	50	100
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	5	10
	20-30 ปี	5	10
	31-40 ปี	24	48
	41-50 ปี	8	16
	51 ปีขึ้นไป	8	16
	รวม	50	100
รายได้	ต่ำกว่า 8,000 บาท	5	10
	8,000 -15,000 บาท	10	20
	15,000 – 25,000 บาท	30	60
	25,000 บาท ขึ้นไป	10	20
	รวม	50	100
ระดับการศึกษา	ม.6 (ป.ว.ช) หรือต่ำกว่า	5	10
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	10	20
	ปริญญาตรี	30	60
	สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	5	10
	รวม	50	100





จากตารางที่ 4.6 ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ96) ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่สูงที่สุด คือ ช่วงระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 48) รายได้ต่อเดือนที่สูงที่สุดจะมีช่วงระหว่าง 15,000 – 25,000 บาท(ร้อยละ 60) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่สูงที่สุดเป็นช่วงระหว่างปริญญาตรี (ร้อยละ 60)

4.5.2 กาววิเคราะห์ความต้องการลวดลาย ผ้าทอกระเหรี่ยงที่เหมาะสมกับรูปทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดคโค (Art Deco) เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผ้าทอกระเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 4.7 ความต้องการลวดลาย ผ้าทอกระเหรี่ยงที่เหมาะสมกับรูปทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ลวดลายผ้าทอกระเหรี่ยงให้เหมาะสมกับรูปทรงผลิตภัณฑ์กระเป๋า	รวมทั้งหมด		
	ความถี่	ร้อยละ	
แบบที่ 1 	ไบที่ 1	5	10
	ไบที่ 2	13	26
	ไบที่ 3	21	42
	ไบที่ 4	8	16
	ไบที่ 5	3	6
	รวม	50	100
แบบที่ 2 	ไบที่ 1	9	18
	ไบที่ 2	18	36
	ไบที่ 3	12	22
	ไบที่ 4	10	20
	ไบที่ 5	11	22
	รวม	50	100
แบบที่ 3 	ไบที่ 1	8	16
	ไบที่ 2	10	20
	ไบที่ 3	9	18
	ไบที่ 4	12	24
	ไบที่ 5	11	22
	รวม	50	100

ตารางที่ 4.7 ความต้องการลวดลาย ผ้าทอกะเหรี่ยงที่เหมาะสมกับรูปทรงผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (ต่อ)

ลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงให้เหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋า		รวมทั้งหมด	
		ความถี่	ร้อยละ
แบบที่ 4 	ใบที่ 1	11	22
	ใบที่ 2	6	12
	ใบที่ 3	6	12
	ใบที่ 4	8	16
	ใบที่ 5	19	38
	รวม	50	100
	แบบที่ 5 	ใบที่ 1	10
ใบที่ 2		8	16
ใบที่ 3		10	20
ใบที่ 4		9	18
ใบที่ 5		13	26
รวม		50	100
แบบที่ 6 		ใบที่ 1	18
	ใบที่ 2	12	24
	ใบที่ 3	10	20
	ใบที่ 4	5	10
	ใบที่ 5	15	30
	รวม	50	100
	แบบที่ 7 	ใบที่ 1	11
ใบที่ 2		14	28
ใบที่ 3		8	16
ใบที่ 4		9	18
ใบที่ 5		8	16
รวม		50	100

จากตารางที่ 4.7 ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งแบบสอบถามมีทั้งหมด 7 แบบ ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเพียงแบบละ 1 ใบ มีดังนี้ แบบที่ 1 ได้ใบที่ 3 (ร้อยละ 42) แบบที่ 2 ได้ใบที่ 2 (ร้อยละ 36) แบบที่ 3 ได้ใบที่ 4 (ร้อยละ 12) แบบที่ 4 ได้ใบที่ 5 (ร้อยละ 38) แบบที่ 5 ได้ใบที่ 5 (ร้อยละ 26) แบบที่ 6 ได้ใบที่ 1 (ร้อยละ 36) แบบที่ 7 ได้ใบที่ 2 (ร้อยละ 28)

4.6 การวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีผลผลิตอันพึงพอใจจากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านรูปทรง การใช้สี วัสดุ การใช้สอย

4.6.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานะภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้

ตารางที่ 4.8 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม		รวมทั้งหมด	
รายละเอียดของคำถาม	ความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	-	-
	หญิง	100	100
	รวม	100	100
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	-	-
	20-30 ปี	30	30
	31-40 ปี	38	38
	41-50 ปี	24	24
	51 ปีขึ้นไป	8	8
	รวม	100	100
รายได้	ต่ำกว่า 8,000 บาท	15	15
	8,000 – 15,000 บาท	35	35
	15,000 – 25,000 บาท	32	32
	25,000 บาท ขึ้นไป	18	18
	รวม	100	100

ตารางที่ 4.8 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม(ต่อ)

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม		รวมทั้งหมด	
รายละเอียดของคำถาม	ความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับการศึกษา	ม.6 (ป.ว.ช) หรือต่ำกว่า	11	11
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	9	9
	ปริญญาตรี	67	67
	สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	13	13
	รวม	100	100

จากตารางที่ 4.8 ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 100) ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่สูงที่สุด คือ ช่วงระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 38) รายได้ต่อเดือนที่สูงที่สุดจะมีช่วงระหว่าง 8,000-15,000 บาท(ร้อยละ 35) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่สูงที่สุดเป็นช่วงระหว่างปริญญาตรี (ร้อยละ 67)

4.5.2 การวิเคราะห์ความต้องการความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อผลิตภัณฑ์ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ในด้านรูปทรง การใช้สี วัสดุ การใช้สอย จากผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ของกลุ่มผู้บริโภคร ได้ผลวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

คุณลักษณะการประเมินความพึงพอใจต่อการออกแบบกระเป๋าสุภาพสตรีจากการศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี	ความพึงพอใจ									
	5		4		3		2		1	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ด้านรูปทรง										
1.1 การออกแบบรูปทรงผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมกับแนวความคิด Art Deco มากน้อยเพียงใด	65	65	25	25	5	5	-	-	-	-

ตารางที่ 4.9 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (ต่อ)

คุณลักษณะการประเมินความพึงพอใจต่อการออกแบบกระเป๋าสุภาพสตรีจากการศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี	ความพึงพอใจ									
	5		4		3		2		1	
	ความดี	ร้อยละ	ความดี	ร้อยละ	ความดี	ร้อยละ	ความดี	ร้อยละ	ความดี	ร้อยละ
1.2 รูปทรงมีความทันสมัยมากน้อยเพียงใด	57	57	38	38	5	5	-	-	-	-
2. ด้านการใช้สีของผลิตภัณฑ์										
2.1 การใช้คู่สีของผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	60	60	33	33	2	2	3	3	1	1
2.2 สีของผลิตภัณฑ์มีความสอดคล้องกับเทรนด์สี 2014 มากน้อยเพียงใด	47	47	38	38	10	10	3	3	2	2
3. ด้านวัสดุ										
3.1 ผ้าทอกะเหรี่ยงกับหนังเทียม PUเมื่อนำมาคู่กันมีความลงตัวมากน้อยเพียงใด	51	51	42	42	4	4	3	3	-	-
3.2 ผ้าทอกะเหรี่ยงกับหนังเทียม PUมีความคงทนต่อการใช้งานมากน้อยเพียงใด	39	39	45	45	3	3	5	5	8	8
4. ด้านการใช้สอย										
4.1 ผลิตภัณฑ์สามารถปรับรูปทรงได้ทำให้เหมาะสมในการใช้สอยมากน้อยเพียงใด	45	45	33	33	6	6	11	11	5	5
4.2 ผลิตภัณฑ์มีเนื้อที่และการจัดเก็บเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	58	58	22	22	10	10	10	10	-	-

จากตารางที่ 4.9 ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้ ด้านรูปทรงออกแบบรูปทรงผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับแนวความคิด Art Deco มากที่สุด (ร้อยละ65) รูปทรงมีความทันสมัยมากที่สุด (ร้อยละ57) การใช้สีของผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ60) สีของผลิตภัณฑ์มีความสอดคล้องกับเทรนด์สี 2014 มากที่สุด (ร้อยละ47) ผ้าทอกระเหรี่ยงกับหนังPUเมื่อนำมาคู่กันมีความลงตัวมากที่สุด (ร้อยละ51) ผ้าทอกระเหรี่ยงกับหนังPUมีความคงทนต่อการใช้งานมาก (ร้อยละ45) ผลิตภัณฑ์สามารถปรับรูปทรงได้ทำให้เหมาะสมในการใช้สอยมากที่สุด (ร้อยละ45) ผลิตภัณฑ์มีเนื้อที่และการจัดเก็บเหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ58)



บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

โครงการการศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี การศึกษา ลวดลาย การใช้สีของผ้าทอกะเหรี่ยง ด้วยการสัมภาษณ์คนทอผ้าที่เป็นชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้าน ตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้ทราบถึงผ้ากะเหรี่ยงและการใช้สีในการทอลวดลายของผ้าจะเป็น ลายจก ลายจิดและลวดลายเป็นแบบเรขาคณิต เช่นลายเนอูงเก ลายอะคูสะ ลายเจตุ๊กเก ลายชะมิตาและลายอะกอโท ซึ่งสีที่ใช้มีสีสังเคราะห์และสีธรรมชาติ ส่วนมากจะเป็นลวดลายดั้งเดิม ที่ชาวกะเหรี่ยงทำสืบทอดกันมา จากแบบสอบถามความต้องการของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ กระเป๋าสตรี ได้แรงบันดาลใจ ซึ่งศิลปะอาร์ตเดคโค นี้มีลักษณะเป็นมุมและความเป็นเหลี่ยมที่มาจากมุมเหลี่ยมของยอดตึก เครื่องประดับ เพอร์นิเจอร์ เพื่อให้ได้รูปทรงของผลิตภัณฑ์ ให้สัมพันธ์ กับผ้าทอกะเหรี่ยง ที่มีลวดลายเป็นเรขาคณิต โดยนำเทรนด์สี 2014 มาใช้ในการเลือกโทนสีของผ้า ซึ่งเป็น ผ้าทอข้อมสีธรรมชาติและวัสดุประกอบผลิตภัณฑ์ ให้เหมาะสมกับแนวความคิดศิลปะ อาร์ตเดคโค

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าทอชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านรูปทรงออกแบบรูปทรงผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับแนวความคิด Art Deco มากที่สุด (ร้อยละ65) รูปทรงมีความทันสมัยมากที่สุด (ร้อยละ57) การใช้คู่สีของ ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมมากที่สุด(ร้อยละ60)สีของผลิตภัณฑ์มีความสอดคล้องกับเทรนด์สี 2014 มากที่สุด (ร้อยละ47) ผ้าทอกะเหรี่ยงกับหนัง PU เมื่อนำมาคู่กันมีความลงตัวมากที่สุด (ร้อยละ51) ผ้าทอกะเหรี่ยงกับหนังPUมีความคงทนต่อการใช้งานมาก (ร้อยละ39) ผลิตภัณฑ์สามารถปรับ รูปทรงได้ทำให้เหมาะสมในการใช้สอยมากที่สุด (ร้อยละ45) ผลิตภัณฑ์มีเนื้อที่และการจัดเก็บ เหมาะสมมากที่สุด (ร้อยละ58)

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ควรนำผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีสีสังเคราะห์มาใช้ในการออกแบบ

5.2.2 สามารถนำไปทำผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆได้อีก

บรรณานุกรม

- กุลธิดา สืบหล้า, “ป่าสนกับคนแผ่นดินสูงที่พุกเตย” อนุสาร อสท. กรุงเทพมหานคร บริษัท
อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) ปีที่ 41 ฉบับที่ 10 พฤษภาคม 2544.
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, กะเหรี่ยง. กรุงเทพมหานคร : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
2555
- กิตติศักดิ์ อริยะเครือ, เอกสารประกอบการเรียนรู้วิชาคะหะลังทอ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2554
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, ผ้าไทย... สายใจแห่งภูมิปัญญา...
สู่คุณค่าเศรษฐกิจไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2545
- ดิสนีย์ สิงหวรเศรษฐ์, “เทรนด์สี่โลกเรื่องจริงหรือมั่วฉ่ำ” คัลเลอร์แวร์ : กรุงเทพมหานคร
Proudpress No.111 March – April 2014
- ดุยฎี สุนทรารชน, การออกแบบลายผ้าพิมพ์. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์. 2531
- ธวัชชานนท์ สิปปภากุล, กายศาสตร์และกายวิภาคเชิงกล. กรุงเทพมหานคร : วาดศิลป์. 2548
- นาทาทา อ็อคปัญญา, ฉบับกระเป๋า. กรุงเทพมหานคร : เคย์ โปเททส์ จำกัด. 2553
- พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง, ประวัติเครื่องแต่งกาย. กรุงเทพมหานคร : อินเฟอร์มีเดีย อินเตอร์ เนชั่น.
2547
- พลอย จริยะเวช, หลักการและเคล็ดลับเพื่อการแต่งตัวอย่างมีสไตล์. กรุงเทพมหานคร : แปลน
พริ้นติ้งเฮาส์. 2547
- พูลทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธุ์, และคณะ, 2543. การย้อมสีไหมด้วยวัสดุธรรมชาติในภาคอีสาน
ของไทย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยกรมศิลปากร
- ภิรมย์ แก้วมณี, การพัฒนาผ้าคลุมไหล่จากผ้าทอมือกะเหรี่ยงกรณีศึกษาหมู่บ้านกะเหรี่ยง-ตะเพินคี
หมู่ 5 ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี. ปทุมธานี : หลักสูตรปริญญา
คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2555
- รัช ทิพย์ชนะกาญจน์, Lisa weekly. กรุงเทพมหานคร : เบอร์ด้า. 2550
- เลิศ เกษรคำ, คณิตศาสตร์ตอนต้น. กรุงเทพมหานคร : ไทยร่มเกล้า. 2544
- วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร, หลักการและแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร : แอ๊ปเปิ้ล
พริ้นติ้งกรุ๊ป. 2548

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศิริพรรณ ปีเตอร์, มนุษย์และการออกแบบ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์. 2550
- ศศิญา ประยูรหงส์, ชุมชนตราสินค้าและความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภคกับตราสินค้า.
กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548
- สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, รายงานสัมมนาเชิงปฏิบัติการแม่สีธรรมชาติ
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2545
- สถาพร ดิบุญมี ณ ชุมแพ , การศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร :
โอเดียนสโตร์, 2550
- สมควร สนองอุทัย, เครื่องหนังทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี. 2552
- สุภาวดี ปิ่นเจริญ, การศึกษาเส้นหนังทอผสมกับเส้นใยสังเคราะห์เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์.
กรุงเทพมหานคร : หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชา ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ.
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.2555
- อุดมศักดิ์ สาริบุตร, เทคโนโลยีอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์. 2549

สื่อออนไลน์

- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี,11/11/2556
<http://upload.wikimedia.org/12/11/2556>
<http://radiothailand.prd.go.th12/11/56>
<http://suphanburi.mots.go.th/index.php?lay26/01/2556>
<http://www.openbase.in.th/node/562122/01/2557>
<http://www.flipbooksoft.com/15/12/2556>
<http://www.rspg.or.th/htm29/01/2557>
<https://sites.google.com/site/27/01/255>
<http://eherb.i.or.th/29/01/2557>
<http://www.saiyathai.com/30/01/2557>
<http://piromwaroon.blogspot.com30/012557>

บรรณานุกรม (ต่อ)

สื่อออนไลน์

<https://sites.google.com/site/30/01/2557>

<http://www.il.mahidol.ac.th30/01/2557>

http://www.rspg.or.th/plants_data/herbs/herbs_15_4.htm23/03/2557

<http://www.saiyathai.com/herb/693000.htm30/01/2557>

<http://www.ist.cmu.ac.th/cotton/23/02/2556>

<http://th.wikipedia.org/wiki/16/1/2557>

<http://ddpromote.com/26/1/2557>

<http://www.ist.cmu.ac.th/23/02/2557>

<http://netra.lpru.ac.th/~weta/ch-2/index.html16/12/2556>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 10/03/2557



ภาคผนวก



ภาคผนวก ก





แบบสัมภาษณ์ผู้ทอผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี

เรื่อง การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี
เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

.....
คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้สัมภาษณ์ นางบานเย็น งามยิ่ง ซึ่งเป็นคนทอผ้ากะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนในการศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 1 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1.1 กะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ยังคงทอผ้าอยู่บ้างหรือไม่

.....
.....
.....

1.2 กะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ทอผ้าประเภทอะไรบ้าง

.....
.....
.....

1.3 กะเหรี่ยงหมูป้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี การทอผ้าทำเอง
ทุกขั้นตอนหรือไม่ (โดยที่เริ่มตั้งแต่เส้นด้าย)

.....

.....

.....

1.4 ลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมูป้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
เป็นลายดั้งเดิมหรือเป็นลายที่คิดค้นขึ้นใหม่

.....

.....

.....

1.5 เส้นด้ายที่นำมาทอเป็นผืนผ้าย้อมสีสังเคราะห์หรือธรรมชาติ

.....

.....

.....

1.6 สีธรรมชาติที่นำมาย้อมผ้าทอกะเหรี่ยงหมูป้านตะเพินคี ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง
จังหวัดสุพรรณบุรีส่วนมากได้จากอะไรมาทำเป็นสีย้อม

.....

.....

.....

1.7 ลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงมีทั้งหมดกี่ลายและลายอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้..



แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี
เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

คำชี้แจง แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

1.1 เพศ

ชาย

หญิง

1.2 อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

1.3 รายได้/เดือน

ต่ำกว่า 8,000 บาท

8,000 - 15,000 บาท

15,000 - 25,000 บาท

25,000 บาท ขึ้นไป

1.4 ระดับการศึกษา

ม.6 (ปวช.) หรือต่ำกว่า

อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี เพื่อ
งานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอโปรคใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงตามความเป็นจริงของ
ท่าน

2.1 ท่านรู้จักชนกลุ่มน้อยเผ่ากะเหรี่ยงตะเพินคี อำเภอ ด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรี หรือไม่

รู้จัก

ไม่รู้จัก

2.2 ท่านคิดว่าลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงตะเพินคี อำเภอ ด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรีมีความ
สวยงามมากน้อยเพียงใด

ก. สีธรรมชาติ



ข. สีสังเคราะห์



มาก

น้อย

2.3 ลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี อำเภอ ด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เหมาะที่นำมา
ทำผลิตภัณฑ์ หรือไม่

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

2.4 ท่านคิดว่าผ้าทอกะเหรี่ยงตะเพินคี อำเภอ ด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรีที่ย้อมสีธรรมชาติ
หรือสีสังเคราะห์เหมาะที่จะนำมาทำผลิตภัณฑ์

สีธรรมชาติ

สีสังเคราะห์

2.5 คู่สีของผ้าทอกะเหรี่ยงตะเพินคี อำเภอ ด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรีเหมาะที่จะนำมาทำ
ผลิตภัณฑ์ หรือไม่

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

2.6 ท่านเห็นลวดลายและสีสันทของผ้ากะเหรี่ยงตะเพินคี อำเภอ ด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรี
ท่านคิดว่าเหมาะสำหรับในการทำผลิตภัณฑ์ประเภท

เคะสิ่งทอในห้องรับแขก

กระเป๋าสตรี

เสื้อผ้า

เครื่องตกแต่งบ้าน

2.7 ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ที่ท่านเลือกควรใช้วัสดุร่วมชนิดใด



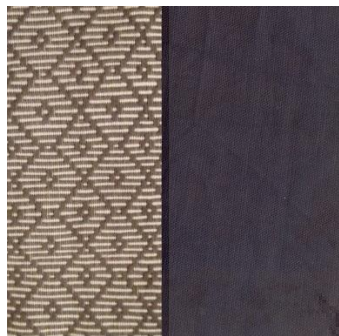
หนังแท้



ผ้าพีวีซี



ผ้าไหม



ผ้าลินิน



ผ้าใยกล้วยง



ผ้าฝ้ายทอมือ

2.8 สีของผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี อำเภอดำช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีและสีของวัสดุร่วมควรเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือตัดกัน

โทนสีเดียวกัน

โทนสีตัดกัน

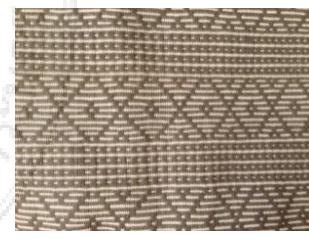
2.9 ลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี อำเภอดำช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ลวดลายแบบใดเหมาะสมกับงานผลิตภัณฑ์สิ่งทอ (เลือกได้มากกว่าชนิด)



ลายที่ 1



ลายที่ 2



ลายที่ 3



ลายที่ 4



ลายที่ 5

2.10 ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ที่ท่านเลือกสามารถเพิ่มมูลค่าและเป็นการสร้างงานให้กับผู้ทอผ้ากะเหรี่ยง หมู่บ้านตะเพินคี อำเภอดำช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้มากน้อยเพียงใด

เพิ่มมูลค่าได้มาก เพิ่มมูลค่าได้พอสมควร เพิ่มมูลค่าได้น้อย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้...





แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาลวดลายผ้าทอกระเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี
เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

คำชี้แจง แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เลือกรูปแบบกระเป๋าที่เหมาะสมกับแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดโค

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

1.1 เพศ

ชาย

หญิง

1.2 อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

1.3 รายได้ / เดือน

ต่ำกว่า 8,000 บาท

8,000 - 15,000 บาท

15,000 - 25,000 บาท

25,000 บาท ขึ้นไป

1.4 ระดับการศึกษา

ม.6 (ปวช.) หรือต่ำกว่า

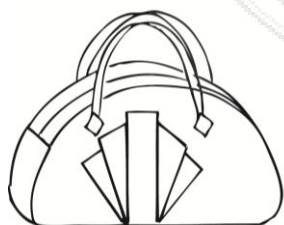
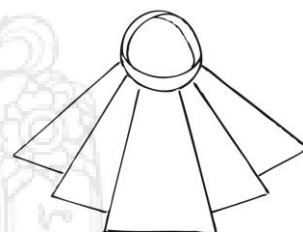
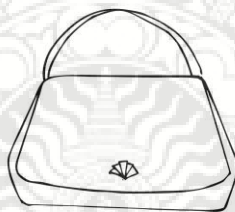
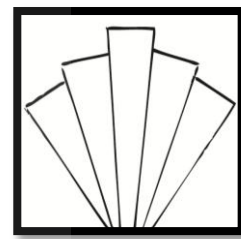
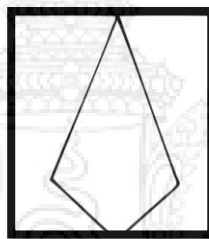
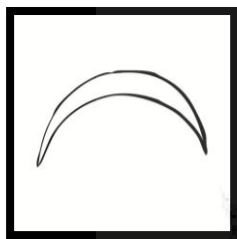
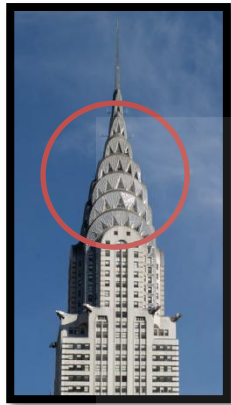
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

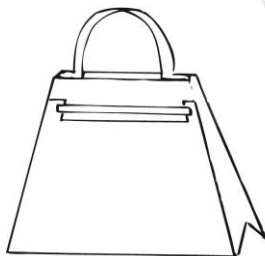
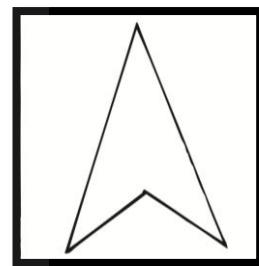
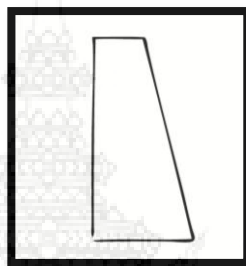
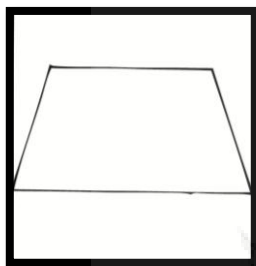
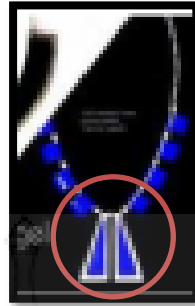
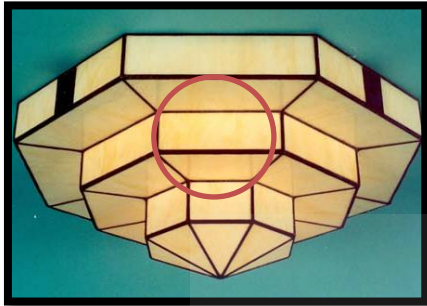
ปริญญาตรี

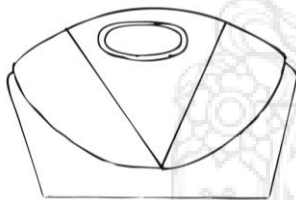
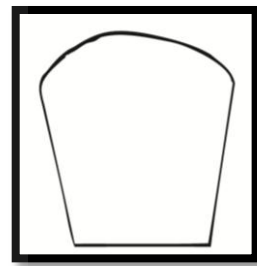
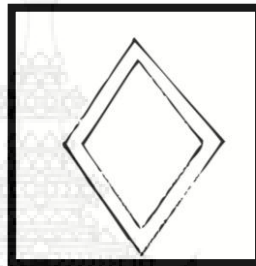
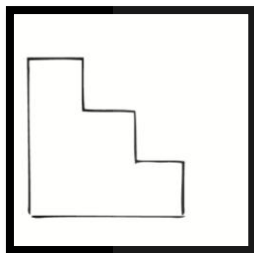
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

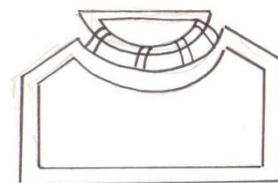
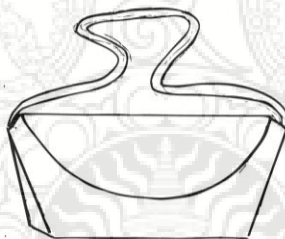
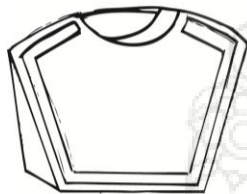
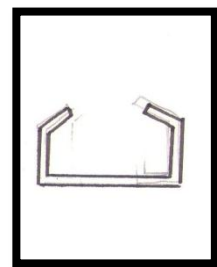
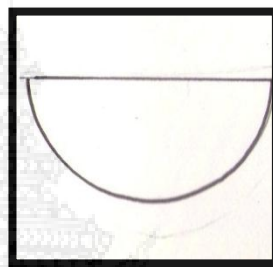
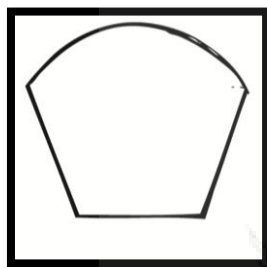
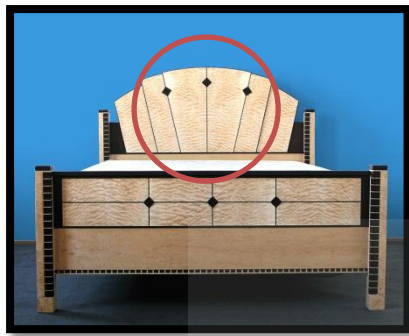
ตอนที่ 2 กรุณาเลือกรูปแบบกระเป๋าที่ท่านคิดว่าเหมาะสมกับแนวความคิดศิลปะอาร์ตเดโค (Art Deco) มากที่สุด

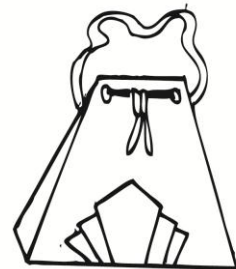
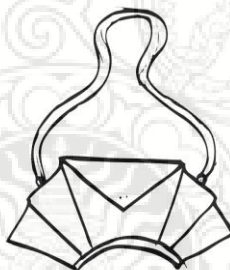
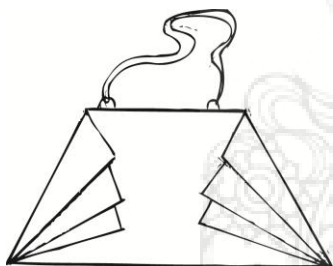
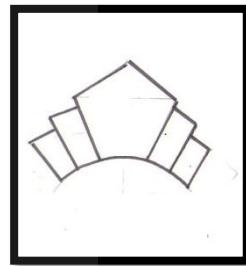
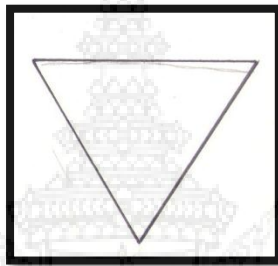
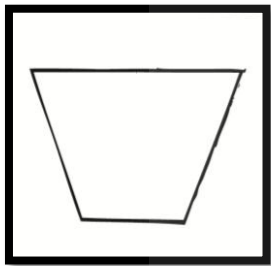
ชุดที่ 1

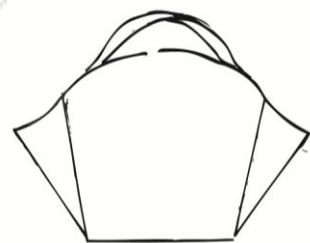
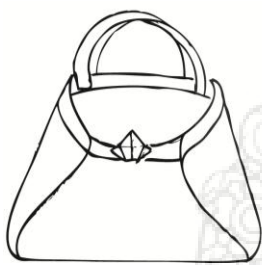
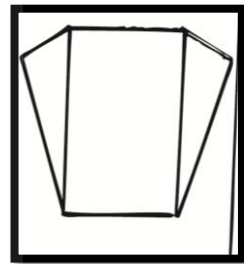
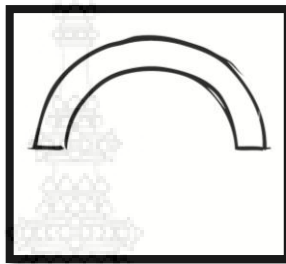
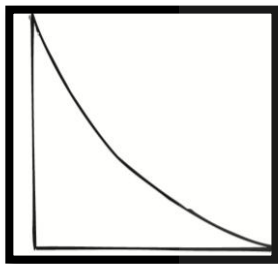


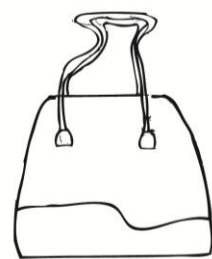
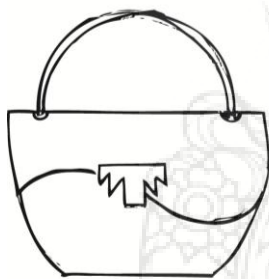
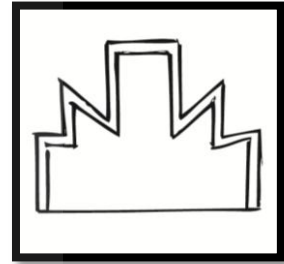
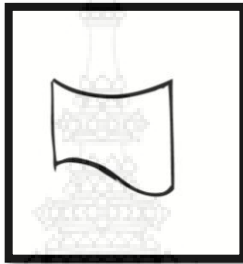
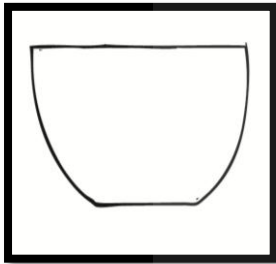


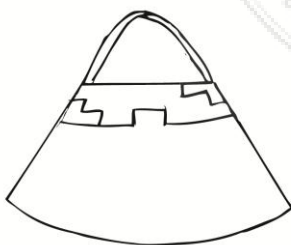
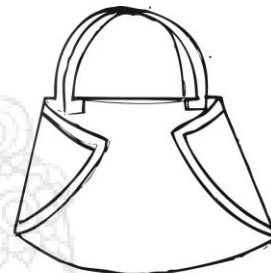
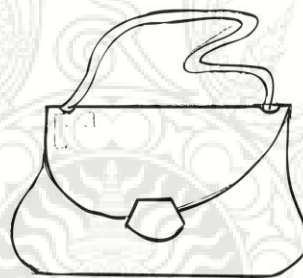
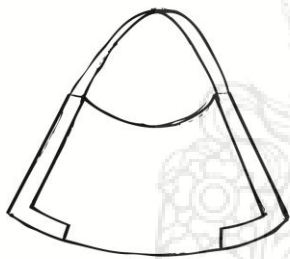
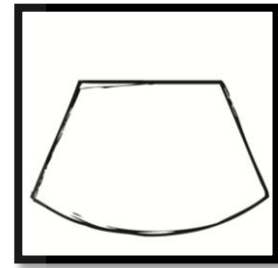
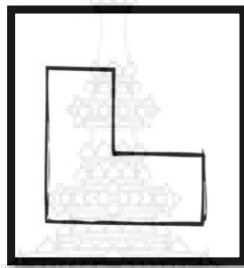
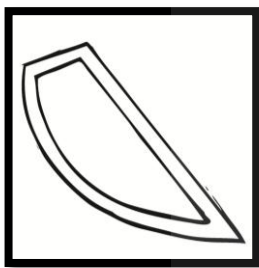
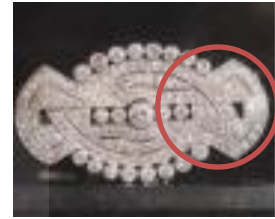


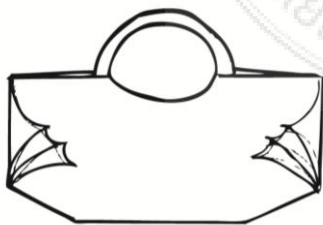
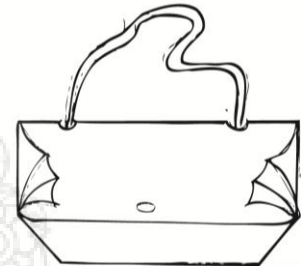
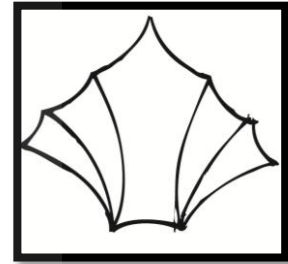
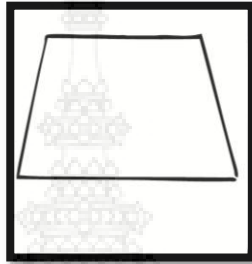
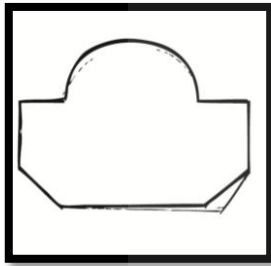
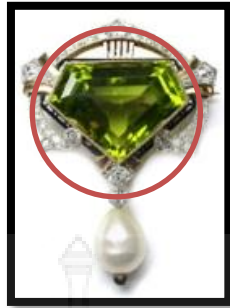














แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี
เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

คำชี้แจง แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เลือกผ้ากะเหรี่ยงที่เหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋า

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

1.1 เพศ

ชาย

หญิง

1.2 อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

1.3 รายได้ / เดือน

ต่ำกว่า 8,000 บาท

8,000 - 15,000 บาท

15,000 - 25,000 บาท

25,000 บาท ขึ้นไป

1.4 ระดับการศึกษา

ม.6 (ปวช.) หรือต่ำกว่า

อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เลือกผ้ากะเหรียงที่เหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าให้เลือกแบบละ 1 ใบ
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงตามความต้องการของท่าน

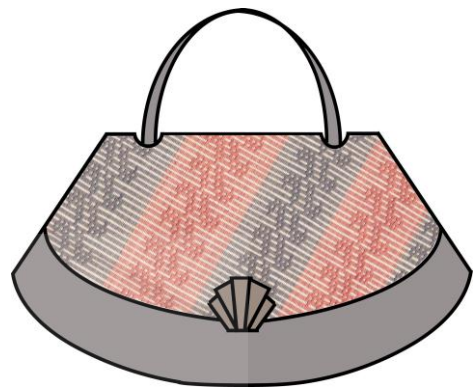
แบบที่ 1



แบบที่ 2



แบบที่ 3



แบบที่ 4



แบบที่ 5



แบบที่ 6



แบบที่ 7





แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี
เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

คำชี้แจง แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

1.1 เพศ

ชาย หญิง

1.2 อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี 20 - 30 ปี 31 - 40 ปี
 41 - 50 ปี 51 ปีขึ้นไป

1.3 รายได้/เดือน

ต่ำกว่า 8,000 บาท 8,000 - 15,000 บาท
 15,000 - 25,000 บาท 25,000 บาท ขึ้นไป

1.4 ระดับการศึกษา

ม.6 (ปวช.) หรือต่ำกว่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจต่อการศึกษาลวดลายผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัด
สุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

คำชี้แจง : เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าทอชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้าน
ตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับรูปทรง การใช้สี วัสดุ และการใช้สอย โปรดใส่
เครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงตามความเป็นจริงของท่าน และการประเมินการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์โดยให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด



คุณลักษณะการประเมินการออกแบบกระเป๋าสุขภาพสตรี จากการศึกษาตลาดลายผ้าทอกระเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>1. ด้านรูปทรง</p> <p>1.1 การออกแบบรูปทรงผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับแนวความคิด Art Deco มากน้อยเพียงใด</p> <p>1.2 รูปทรงมีความทันสมัยมากน้อยเพียงใด</p>					
<p>2. ด้านการใช้สีของผลิตภัณฑ์</p> <p>2.1 การใช้สีของผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด</p> <p>2.2 สีของผลิตภัณฑ์มีความสอดคล้องกับเทรนด์สี 2014 มากน้อยเพียงใด</p>					
<p>3. ด้านวัสดุ</p> <p>3.1 ผ้าทอกระเหรี่ยงกับหนังเทียมPUเมื่อนำมาคู่กันมีความลงตัวมากน้อยเพียงใด</p> <p>3.2 ผ้าทอกระเหรี่ยงกับหนังเทียมPUมีความคงทนต่อการใช้งานมากน้อยเพียงใด</p>					
<p>4. ด้านการใช้สอย</p> <p>4.1 ผลิตภัณฑ์สามารถปรับรูปทรงได้ทำให้เหมาะสมในการใช้สอยมากน้อยเพียงใด</p> <p>4.2 ผลิตภัณฑ์มีเนื้อที่และการจัดเก็บเหมาะสมมากน้อยเพียงใด</p>					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

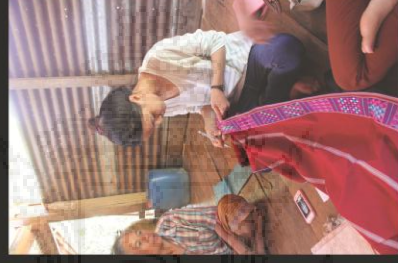
ภาคผนวก ข





PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE



การลงพื้นที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	คณะเทคโนโลยีสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตต์ วัฒนศิริ	1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุญญา ศิริชัยน้อย	2. อาจารย์ ศิวินีย์ จันทร์แก้ว	
จังหวัดสุพรรณบุรี	นางสาว ปุระภาวดี ขุนทอง		
จังหวัดสุพรรณบุรี	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอและสิ่งทอ		

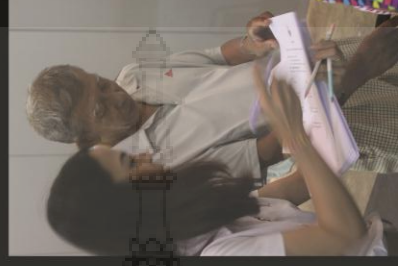
วันที่

1



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE



การทำแบบสอบถามต้องการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี
คณะศิลปกรรมศาสตร์	คณะศิลปกรรมศาสตร์
ภาควิชาออกแบบนิเทศศิลป์	ภาควิชาออกแบบนิเทศศิลป์
นางสาว ปุณณิศา ขุนทอง	นางสาว ปุณณิศา ขุนทอง
สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์	สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์

หน้าที่

2



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอแกะเหรียญหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURIRI PROVINCE



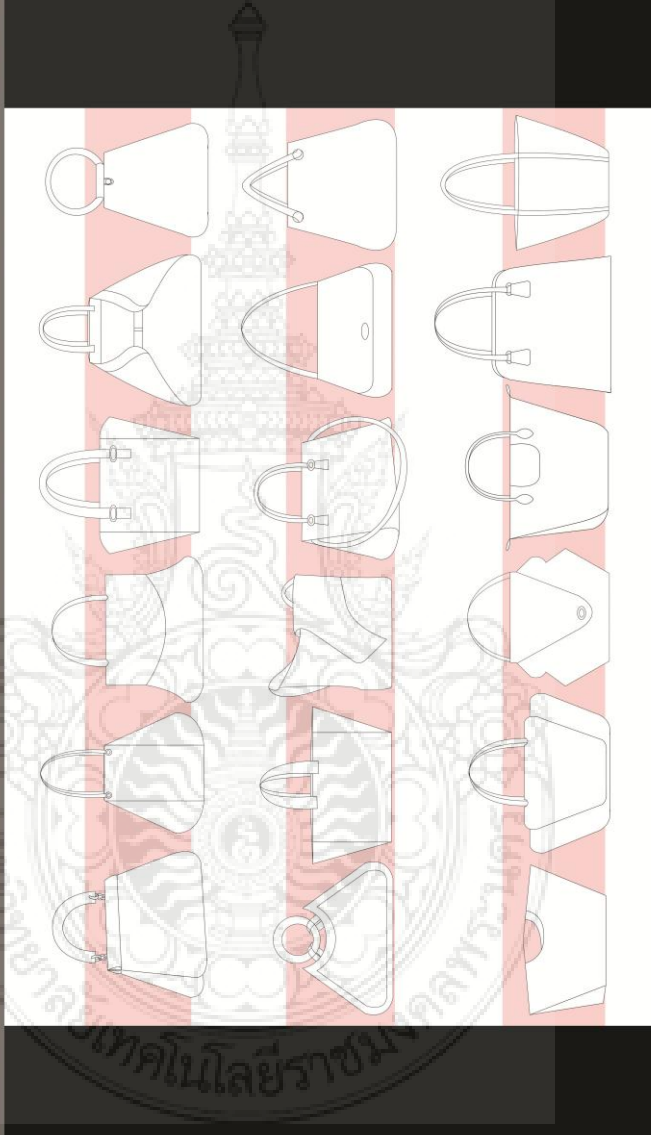
LIFE STYLE

นางราชชายาเสด็จในเชื้อราชวงศ์ของพระราชมารดา	แม่ที่
คณะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและออกแบบแฟชั่น	
1. ผู้ประกอบการแฟชั่น ศึกษาดูงาน	
2. อาจารย์ คณาจารย์ นักออกแบบ	
นางสาว ปุณณภัสร์ พงษ์วงษ์	
สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่นสิ่งทอ	



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTHAN BURI PROVINCE



มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลบูรณ		หน้าที่
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น		๑
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	1. ผู้ควบคุมการงานวิจัย ศศิธร ติงอ้อย	
ชื่อผู้ศึกษา	2. อรุณศรี สอนดี อังคนันท์	
	นางสาว อรุณศรี อังคนันท์ ศึกษานิเทศก์	

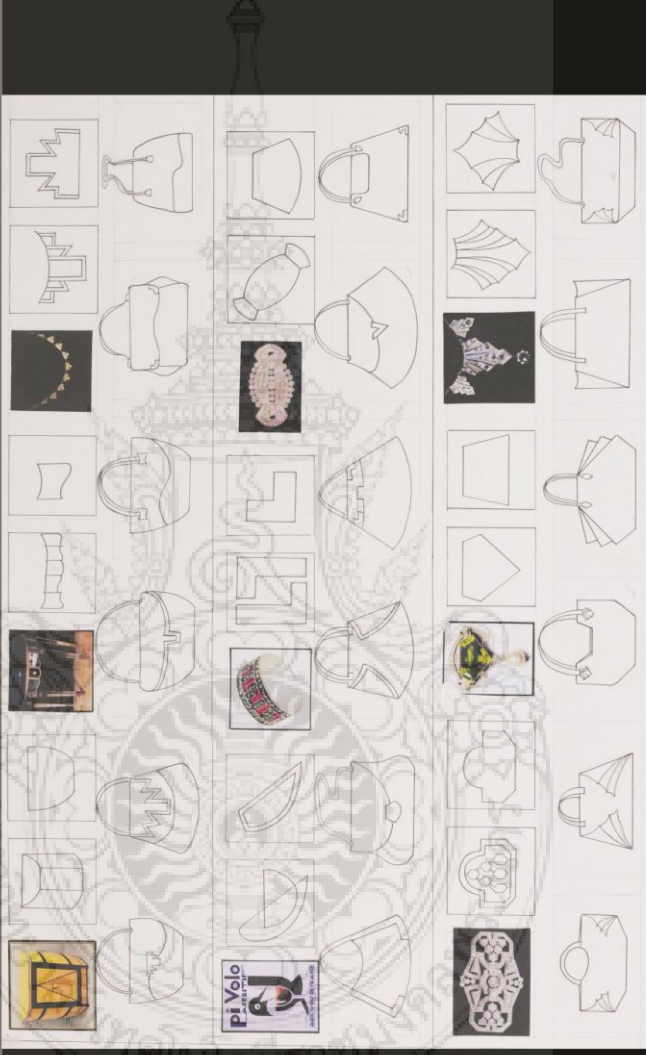
RESEARCH SKETCH



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTHAN BURI PROVINCE



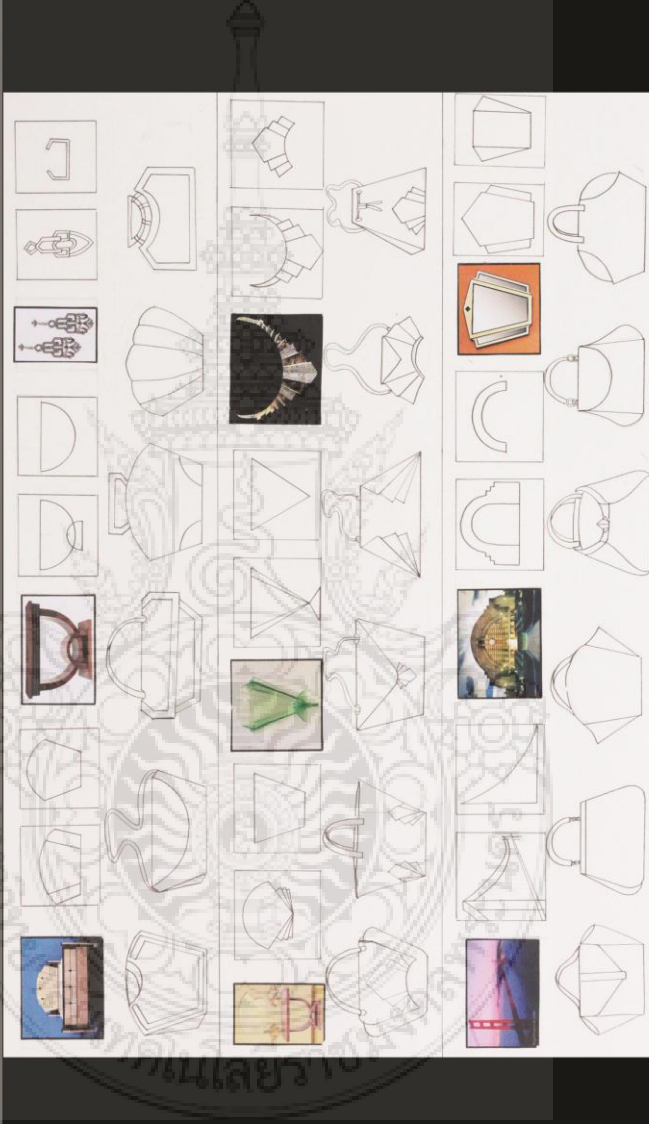
IDEA SKETCH 1

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	หน่วยที่
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	1. ผู้ควบคุมการงานช่าง วิชาสิ่งทอ		7
ชื่อนักศึกษา	2. อ.จางศวี วัฒนศิริ งามนรินทร์		
	นางสาว จุฑารัตน์ งามนรินทร์		
	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่น		



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN DURU PROVINCE



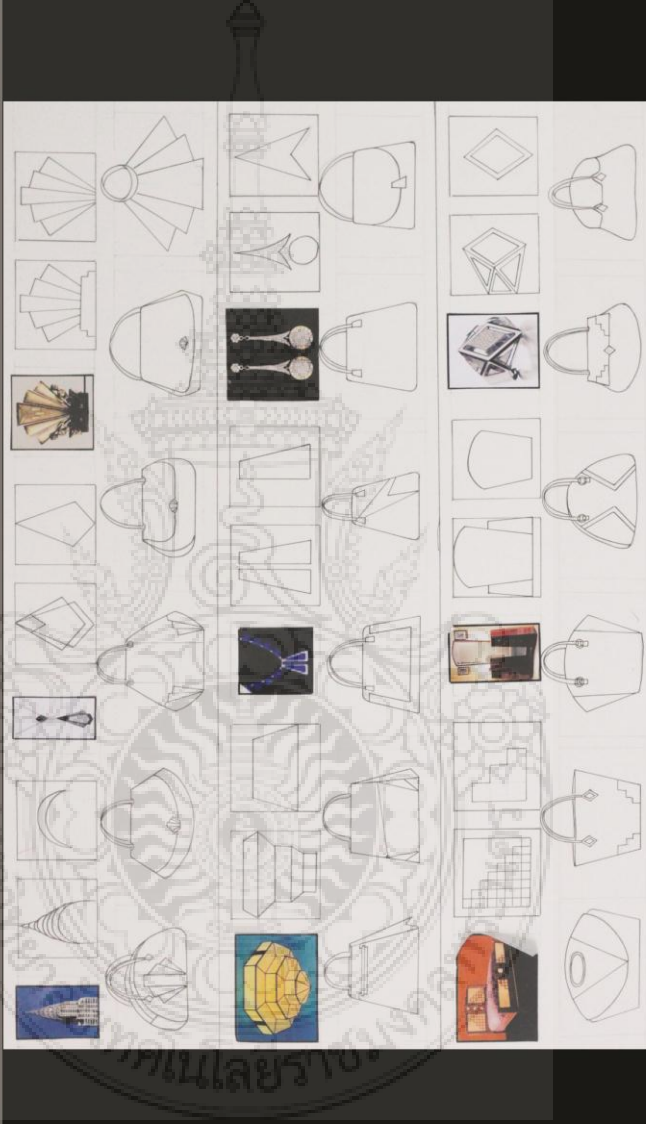
IDEA SKETCH 2

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	นางสาว พุทราณี พงษ์วงษ์	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอสิ่งทอ
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	1. ผู้ควบคุมการงานช่าง วิชาสิ่งทอ			
ชื่อสมาชิก	2. อาจารย์ ศรินทร์ จันทน์บุรี			



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN DURU PROVINCE



IDEA SKETCH 3

นางวิชาญ สืบเขตไธสง	นางวิชาญ สืบเขตไธสง
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	
1. ผู้ควบคุมการงานวิจัย	ศศิธร เต๋อ
2. อาจารย์ รับผิดชอบ	กิ่งกมล นันท์
นางสาว ปุณยวีร์ ขันทอง	
สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่น	

แผ่นที่

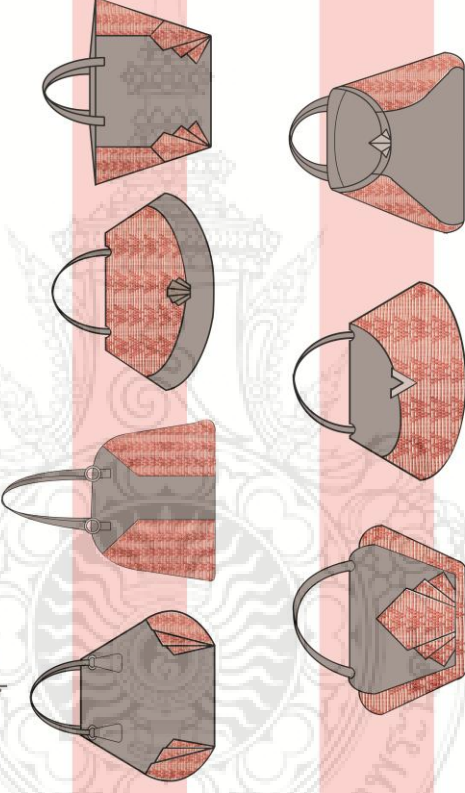
9



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE

ลายในอุ้งเก



IDEA DEVELOPMENT 1

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	นางสาว พุทราณี พงษ์วง	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอ
1. ผู้ควบคุมการวิจัย	ศศิธร ติง			
2. ผู้ช่วย	กมล นิ่ม			
ชื่อสมาชิก				

วันที่

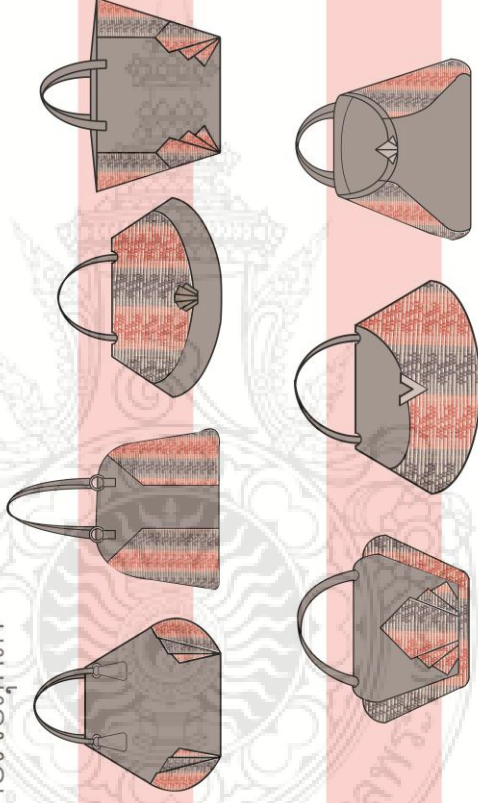
10



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTHAN BURI PROVINCE

ลายเจอตู้เก



IDEA DEVELOPMENT 2

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

ชื่ออาจารย์/ที่ปรึกษา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุญ ศิริขันธ์

2. อาจารย์ ศิรินทร์ งามรัมย์

ชื่อนักศึกษา

นางสาว พุทราณี ทุ่งวง

สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่น

หน้าที่

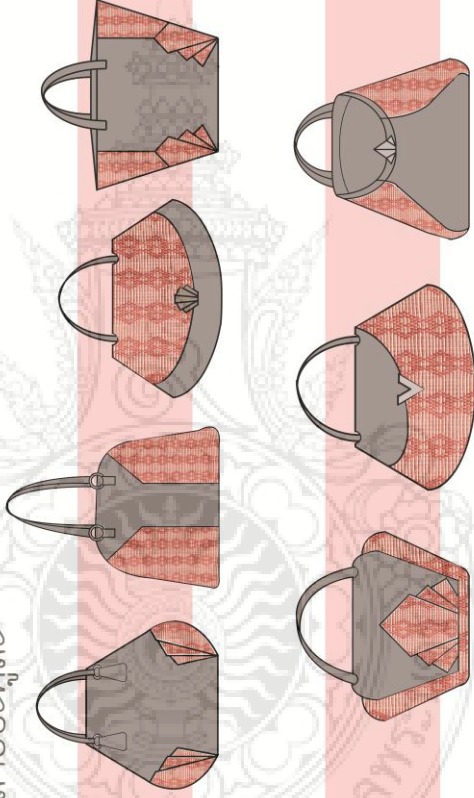
11



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE

ลายอะคูสะ



IDEA DEVELOPMENT 3

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	นางสาว พุทราณี พงษ์วง	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอสิ่งทอ
1. ผู้ควบคุมการงานวิจัย	ศศิธร ติง			
2. อาจารย์ที่ปรึกษา	กิ่งกมล นันท์			
ชื่อสมาชิก				

หน้าที่

12



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE

ลายกะมิตา



IDEA DEVELOPMENT 4

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	นางสาว พุทราณี ขุ่มวงษ์	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอ
1. ผู้ควบคุมการวิจัย	ศศิธร ติง			
2. ผู้ช่วยผู้ควบคุมการวิจัย	กัญจน์นารี			
ผู้ช่วยผู้วิจัย				
ผู้ช่วยผู้วิจัย				

วันที่

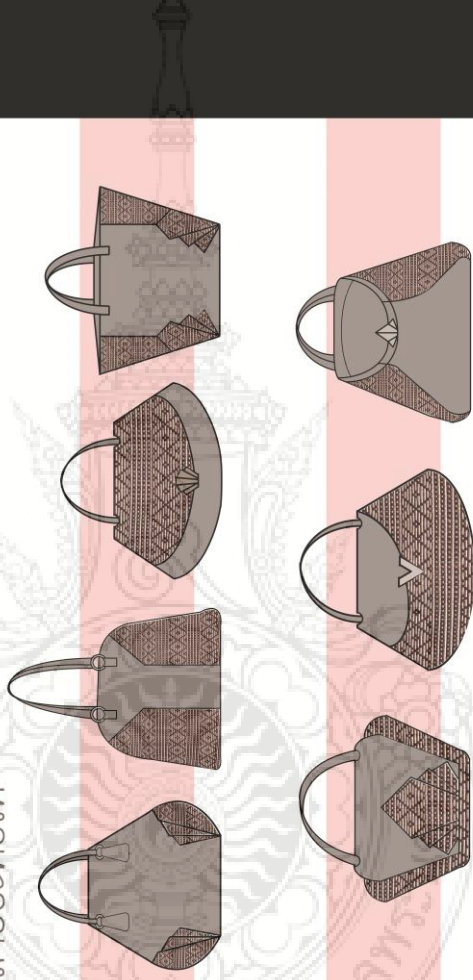
13



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE

ลายอะคอไต



IDEA DEVELOPMENT 5

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	นางสาว พุทราณี พงษ์วง	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอสิ่งทอ
1. ผู้ควบคุมการงานวิจัย	ศศิธร ติง			
2. ผู้ช่วยผู้ควบคุมงานวิจัย	กัญจน์นรี			
ผู้บังคับการงานวิจัย				

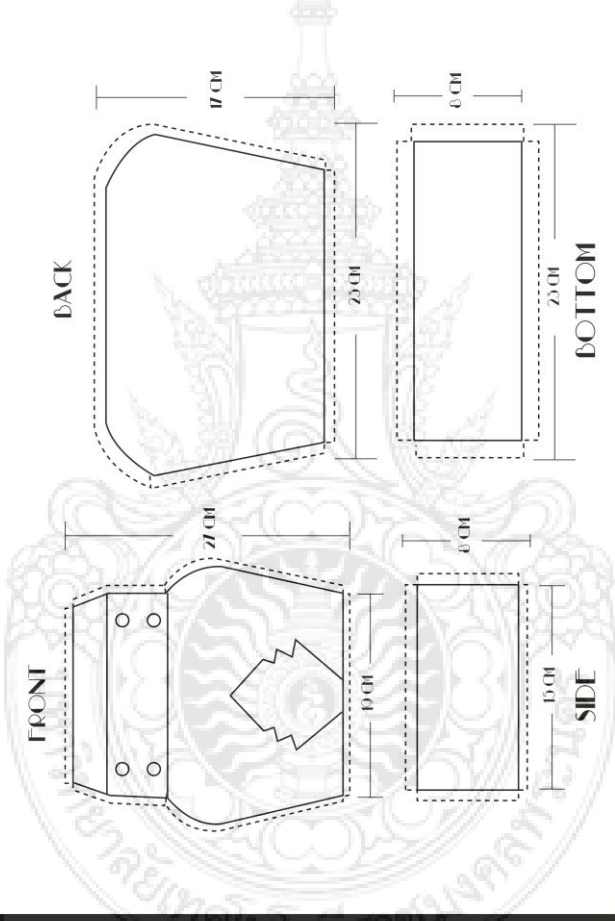
หน้าที่

14



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอแกะเหรียญหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOVEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURIPROVINCE



มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	ช่างเทคนิค
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา		1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งฤดี คงขันธ์ 2. อาจารย์ กษิณี จันทร์แก้ว	
ชื่อผู้ศึกษา		นางสาว พงศาวดี ขงทอง	
สาขาวิชาเอก		แฟชั่นดีไซน์	

PATTERN 1

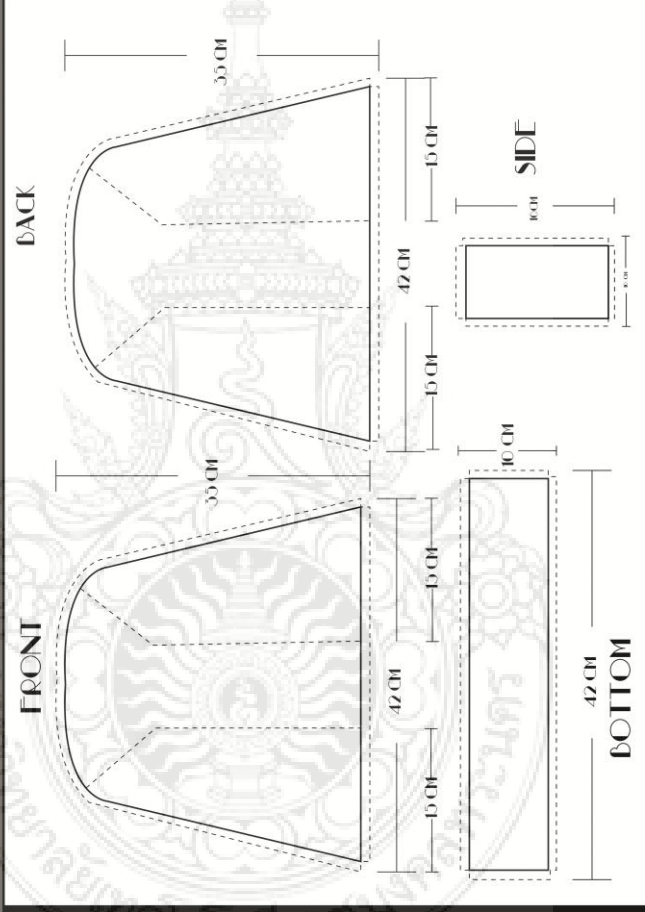
หน้าที่ย่อย

เล่มที่ 15



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE



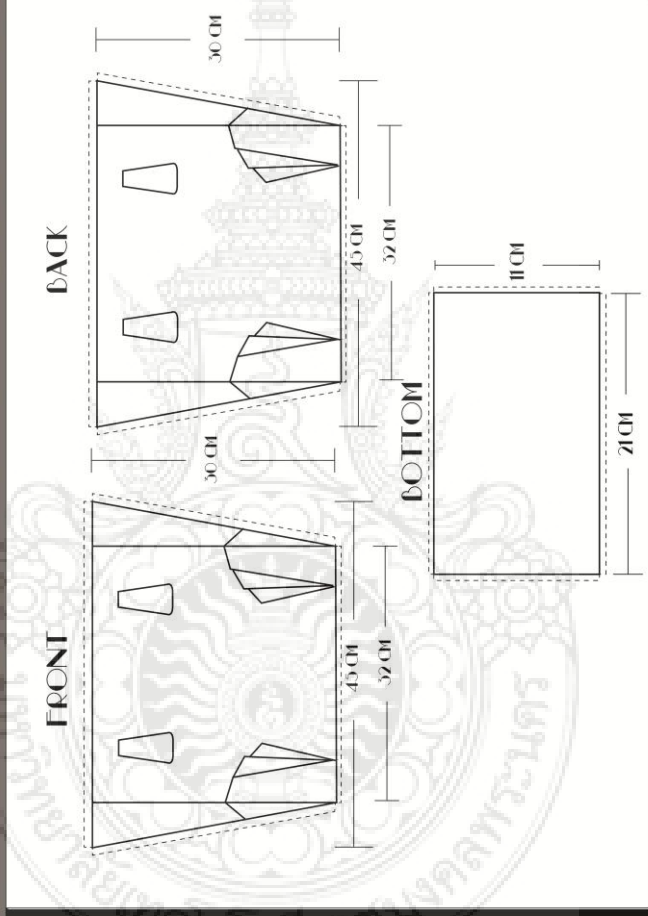
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	นางสาว พุทราณี ขันทอง	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่น
นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง
นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง
นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง	นางสาว พุทราณี ขันทอง

PATTERN 2



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเภาใต้ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOVEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN DURI PROVINCE



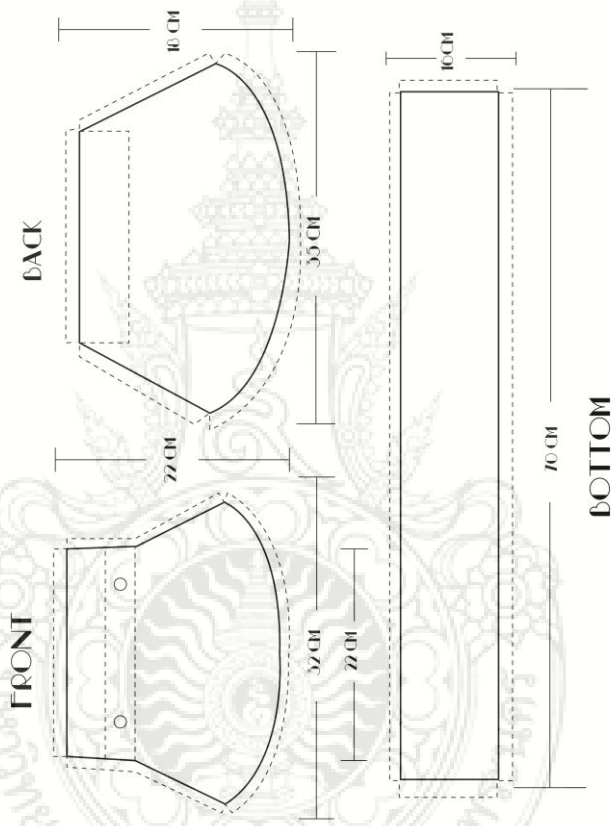
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	หน้าที่
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	
1. ผู้ควบคุมการวิจัย / ศึกษานิเทศ	
2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบ / ศึกษานิเทศ	
ชื่อผู้ศึกษา / ศึกษานิเทศ	
สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่น	

PATTERN 3



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเภาหินดี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN DURI PROVINCE



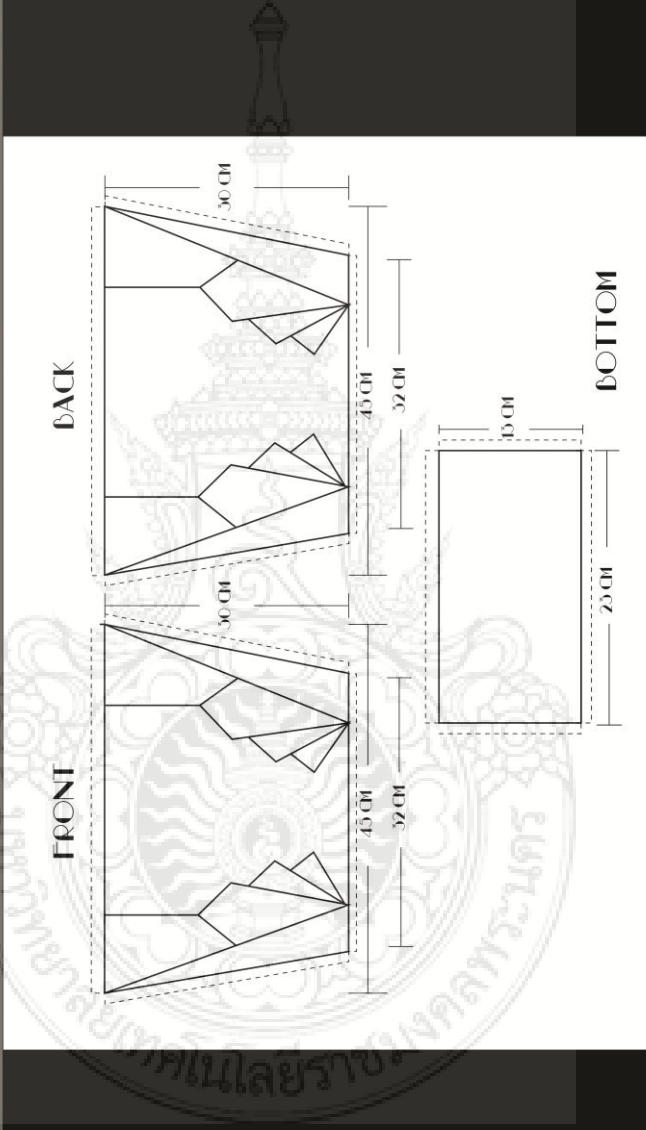
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
คณะศิลปกรรมศาสตร์	คณะศิลปกรรมศาสตร์
สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอและแฟชั่น	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอและแฟชั่น
ชื่ออาจารย์	นางสาว สุภาวดี หงษ์วงษ์
ชื่อผู้จัดทำ	ศุภมาส อภิรักษ์
ชื่อเรื่อง	การวิจัยเชิงชาติพันธุ์ เรื่องลวดผ้าทอ
ชื่อของผลิตภัณฑ์	1. ชุดเดรสลายผ้าทอ กะเหรี่ยง 2. เสื้อผ้าชุดนักเรียน กะเหรี่ยง
วันที่	18

PATTERN 4



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอแกะเหรียญบ้านตะเภาหินดี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOVEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN DURI PROVINCE



มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่น	หน้า
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภมาส	2. อาจารย์ศุภมาส จันทร์แก้ว	หน้า
ชื่อผู้ศึกษา	นางสาว สุภาวดี พงษ์วงษ์	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่น	หน้า

PATTERN 5



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE

CONCEPT

ได้แนวความคิดมาจากศิลปะอาร์ตเดคโค (ART DECO) โดยการนำ รูปทรงของ ยอดตึก เครื่องประดับ และเฟอร์นิเจอร์ มาตัดทอนและดัดเส้นกรอบออก แล้วจึงนำมาพัฒนาเป็นรูปทรงของกระเป๋า และนำมาผสมผสานกับผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีที่มีลวดลายผ้าเป็นรูปทรงเรขาคณิต และการใช้โทนสีของกระเป๋าได้มาจากเทรนด์สีปี 2014 มาใช้ในการเลือกสีของผ้าและวัสดุประกอบ

DETAIL



- ใช้การพับผ้า เพื่อให้ได้มุมผ้าที่คม
- ด้านบนมีซิป
- ตัวลวดกระเป๋าเป็นเส้น แบบแม่เหล็ก
- สายกระเป๋าเป็นโซ่ สอดด้วยหนัง

RENDERING

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	ชั้นปีที่ 2
ชื่อของผลิตภัณฑ์	1. ผู้ประกอบการรายย่อย ศิลปินอิสระ	2. ยาวานี สอนดี จังหวัดบุรีรัมย์	
ชื่อผลิตภัณฑ์	นางสาว พุทราณี พงษ์วง		
	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่นสิ่งทอ		

SKETCH DESIGN 1



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE

CONCEPT

ได้แนวความคิดมาจากศิลปะอาร์ตเดคโค (ART DECO) โดยการนำ รูปทรงของ ยอดตึก เครื่องประดับ และเฟอร์นิเจอร์ มาตัดทอนและดึงเส้นการออกแบบออก แล้วจึงนำมาพัฒนาเป็นรูปทรงของกระเป๋า และนำมาผสมผสานกับผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีที่มีลวดลายผ้าเป็นรูปทรงเรขาคณิต และการใช้ โทนสีของกระเป๋าได้มาจากเทรนด์สีปี 2014 มาใช้ในการเลือกสีของผ้าและวัสดุประกอบ

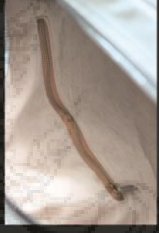
DETAIL



- หัวการกระเป๋าเป็นสีรมดำ



- ซิปเหล็กสีรมดำ



- ด้ามไม้ซึ่งงัดของ
บุด้วยผ้ากำมะหยี่



RENDERING

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	หน่วยที่
1. ผู้รับผิดชอบรายวิชา	ศศิภัฏน้อย		21
2. อาจารย์ รับผิดชอบ	กิ่งกมลนีย์		
นางสาว ปุณยวดี พงษ์วง			
ชื่อวิชา	แบบเรียนสิ่งทอ		

SKETCH DESIGN 2



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN DURI PROVINCE

CONCEPT

ได้แนวความคิดมาจากศิลปะอาร์ตเดคโค (ART DECO) โดยการทำ รูปทรงของ ยอดตึก เครื่องประดับ และเฟอร์นิเจอร์ มาตัดทอนและดัดสีมารอบนอก แล้วจึงนำมาพัฒนาเป็นรูปทรงของกระเป๋า และนำมาผสมผสานกับผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีที่มีลวดลายผ้าเป็นรูปทรงเรขาคณิต และการใช้ โทนสีของกระเป๋าได้มาจากเทรนดัลลีย์ 2014 มาใช้ในการเลือกสีของผ้าและวัสดุประกอบ

DETAIL



- หูกระเป๋า เป็นสายแบบกลม



- ด้านข้างมีตัวล็อคแม่เหล็ก สามารถเปลี่ยนรูปทรงของ กระเป๋าได้



RENDERING

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	หน่วยที่
ชื่อของผลิตภัณฑ์	1. ผู้ประกอบการรายใหญ่ คัดเลือก	2. อาจารย์ คัดเลือก	22
ชื่อสินค้า	นางสาว พุทราณี พงษ์วง	สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอและสิ่งทอ	

SKETCH DESIGN 3



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE

CONCEPT

ได้แนวความคิดมาจากศิลปะอาร์ตเดโคโด (ART DECO) โดยการนำ รูปทรงของ ยอดตึก เครื่องประดับ และเฟอร์นิเจอร์ มาตัดทอนและดัดเส้นกรอบนอก แล้วจึงนำมาพัฒนาเป็นรูปทรงของกระเป๋า และนำมาผสมผสานกับผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคีที่มีลวดลายผ้าเป็นรูปทรงเรขาคณิต และการใช้โทนสีของกระเป๋าได้มาจากเทรนด์สีปี 2014 มาใช้ในการเลือกสีของผ้าและวัสดุประกอบ

DETAIL



- สายกระเป๋าเป็นสายโซ่สอดด้วยหนัง



- ลายของกระเป๋า เป็นลายผ้าทอกะเหรี่ยง



- ด้านในกระเป๋าทำด้วยผ้ากำมะหยี่



RENDERING

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชา	แฟชั่น
ชื่อของผลิตภัณฑ์	1. ผู้ประกอบการรายย่อย / ศิลปิน	ชื่อของผลิตภัณฑ์	กระเป๋า
ชื่อของร้าน	นางสาว ปุณยวีร์ พงษ์วง	ชื่อของร้าน	สายรุ้ง
ชื่อของร้าน	สายรุ้ง	ชื่อของร้าน	สายรุ้ง

SKETCH DESIGN 4



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอเกาะเหรียงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPETNE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURIPROVINCE

CONCEPT

ได้แนวความคิดมาจากศิลปะอาร์ตเดคโค(ART DECO)โดยการนำ รูปทรงของ ยอดตึก เครื่องประดับ และเฟอร์นิเจอร์ มาตัดทอนและดัดเส้นกรอบนอก แล้วจึงนำมาพัฒนาเป็นรูปทรงของการปะเป่า และนำมาผสมผสานกับผ้าทอเกาะเหรียงหมู่บ้านตะเพินคีที่มีลวดลายผ้าเป็นรูปทรงเรขาคณิต และการใช้โทนสีของกระเป๋าดำได้มาจากเทรนดส์ปี 2014 มาใช้เป็นการเลือกสีของผ้าและวัสดุประกอบ

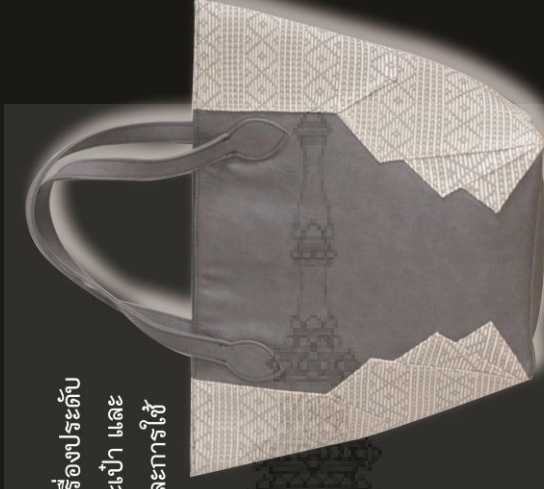
DETAIL



- ด้านบนสัมผัสจับ



- ใช้การพับผ้า เพื่อให้เกิดมุมผ้าที่คม



RENDERING

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	ชั้นปีที่ 5	ชื่อวิชา	การวิเคราะห์และออกแบบสิ่งทอ
ชื่ออาจารย์ผู้สอน					
1. อ. อรุณรัตน์ งามชื่น					
2. อ. อรุณรัตน์ งามชื่น					
ชื่อผู้จัดทำ					
นางสาว อรุณรัตน์ งามชื่น					
สาขาวิชาสิ่งทอและออกแบบสิ่งทอ					

SKETCH DESIGN 5

หน้า	24
------	----



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE



นางวิชาญ สอนัดดาเลิศศรี รองคณบดีบริหาร	หน้าที่
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	
1. ผู้ควบคุมการวิจัย ศศิจิตต์ธอย	
2. อ.วิชาญ สอนัดดาเลิศศรี	
นางสาว ปุณยารัตน์ ขุนทอง	
สาขาวิชาออกแบบสิ่งทอแฟชั่น	

RENDERING 1



PRESENTATION

การศึกษาลวดผ้าทอกะเหรี่ยงหมู่บ้านตะเพินคี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
STUDY PATTERN ON KAREN WOMEN FABRIC : A CASE STUDY OF TAPENKE KAREN VILLAGE , SUPTAN BURI PROVINCE



การทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	สาขาวิชาสิ่งทอ	นางสาว อรุณพร นิลนงนุช
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	1. อรุณพร นิลนงนุช คณบดี		
ชื่อบัณฑิต	2. อรุณพร นิลนงนุช ศึกษานิเทศก์		
	นางสาว อรุณพร นิลนงนุช		
	สาขาวิชาสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น		

แผ่นที่

28

ประวัติผู้เขียน



ชื่อ-สกุล	นางสาวบุศราวดี พุ่มพวง
วัน/เดือน/ปีเกิด	27 พฤษภาคม 2535
ภูมิลำเนา	18 ซอยงามวงศ์วาน 23 แยก 20 ตำบล ท่าทราย อำเภอ เมือง จังหวัด นนทบุรี
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จังหวัดนนทบุรี 2549 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จังหวัดนนทบุรี 2552 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 2556 คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร

